

İnceleme Araştırma Eserleri Yayınları: 1

© 2007

ISBN 978-975-6415-12-2

Tarih Araştırmaları Serisi: 1

Kitabın Orijinal Adı

من قتل الحسين

Men Katele'l-Hüseyn

Kitabın Adı

Hız. Hüseyin'in Katlinin Perde Arkası

Kitabın Yazarı:

Abdullah b. Abdülazîz

Çeviri:

Bekir Salihoğlu

Kapak-İç Düzen

Muhammed Ersöz

Baskı-Cilt

İstanbul Cilt

Birinci Baskı

Her Hakkı Saklıdır

www.iaeserleri.com

e-mail: iaeserleri@gmail.com

ABDULLAH B. ABDÜLAZÎZ

HZ. HÜSEYİN'İN KATLİNİN PERDE ARKASI

Türkçesi
Bekir Salihoğlu

Nisan 2007

İÇİNDEKİLER

İçindekiler.....	5
Önsöz	7

Birinci Bölüm

EHL-İ SÜNNET VE EHL-İ BEYT *radiyallâhu anhum*

1- Ehl-i Beytin, Ehl-i Sünnet Nazarında	
Sahip oldukları Konum	13
2- Hz. Hüseyin <i>radiyallâhu anh'ın</i> Katledilmesi	
Karşısında Ehl-i Sünnetin Tutumu.....	19

İkinci Bölüm

KÛFE HAKKINDA NE BİLİYORSUN?

1- Kûfe Şîa Yurdunun Göbeğidir.....	21
2- Vefasızlık Diyârı Kûfe.....	21

Üçüncü Bölüm

ŞÎA VE EHL-İ BEYT

1- Şîa'nın Ehli Beyt <i>radiyallâhu anhum'a</i> Vefasızlığı	23
2- Şîa'nın Mektupları	
Hüseyin <i>radiyallâhu anh'a</i> Ulaşıyor	32
3- Hz. Hüseyin, Müslim b. 'Ukayl'i gönderiyor	36
4- Hüseyin <i>radiyallâhu anh'ın</i> Kûfe'ye Yöneliyor	38
5- Müslim b. 'Ukayl'e İhânet	43
6- Hz.Hüseyin <i>radiyallâhu anh'ın</i> Kerbelâ Arazisine Varışı	45
7- Hz. Hüseyin <i>radiyallâhu anh'ı</i> Kim Katletti?	48
8- Hüseyin İle Birlikte Ehl-i Beyt <i>radiyallâhu anhum'dan</i>	
Kimler Öldürülmüştür	56

Dördüncü Bölüm **HÜSEYNÎ ŞİARLAR**

1- Hüseyinî Şiârlar İmamlar Döneminde Var Olmayan Âyinlerdir	59
2- Şîa Ağıt Yakma ve Dövünme Bid'ati İhdâs ediyor.....	66
3- Şîa'nın Önde Gelen Âlimlerinin Ağıt, Dövünme vb. Bid'atleri Câiz Gördüklerine Dâir Fetvâları.....	71
4- Şîalık Saygınlığına Halel Getirdiği Takdirde Başa Vurma ve Zincirlerle Dövünmenin Câiz Olmadığını Söylemeleri	77

Beşinci Bölüm **HÜSEYNÎ ŞİARLAR** **ŞİA KAYNAKLARINDA DA HARAMDIR**

1- Ağıt Yakmanın Haram Oluşu	79
2- Dövünmenin Haram Oluşu	84
3- Aşûrâ Günü Karalara Bürünmek	89
4- Ağıt ve Dövünmeyi Mübâh Gören Hatibe Bir Çift Söz	91
5- Kadınlar Ve Hüseyinîyeler	93
6- Kim Yalancı, Muhammed Bâkır es-Sadr mı? Yoksa Ticânî mi?	97
7- Ticânî Tekrar Yalana Dönüyor	99
8- Şîa ve Aşûra Orucunu İnkâr Edişleri	100

Altıncı Bölüm **ŞİA'DA HZ. HÜSEYN'İN ZİYÂRET EDİLMESİNDEKİ** **SEVAP İDDİASI VE KABİRLER ÜZERİNE** **BİNA İNŞÂ ETME BİDATİ**

1- Hüseyin <i>radiyallâhu anh'ı</i> Ziyâret Etme Sevâbı	115
2- Kabirler Üzerine Bina İnşâ Etme Bid'ati	119
Sonuç	124
Kaynakça	126

Rahman ve Rahim Olan Allah'ın Adıyla

Önsöz

Hamd Allah'a mahsustur. Ondan yardım ve bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Allah kimi hidayete erdirirse, onu sapıtıracak kimse yoktur. Kimi de saptırırsa, onu hidayete ulaştıracak kimse yoktur. Bir tek ve ortağı olmayan Allah'tan başka hiçbir ilah bulunmadığına tanıklık ederim. Muhammed'in de O'nun kulu ve rasûlü olduğuna şهادet ederim.

“Ey iman edenler! Allah'a karşı hakkıyla takva sahibi olunuz. Ve ancak Müslümanlar olarak ölünüz.” (Âl-i İmrân, 3/102)

“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üretilen Rabbinizden sakının. Adını kullanarak birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık haklarına riâyetsizlikten de sakının. Şüphesiz Allah sizin üzerinizde gözetleyicidir.” (Nisâ, 4/1)

“Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin. (Böyle davranırsanız) Allah işlerinizi düzeltir ve günahlarınızı bağışlar. Kim Allah ve Rasûlüne itaat ederse büyük bir kurtuluşa ermiş olur.” (Ahzâb, 33/70-71)

Bundan sonra;

En doğru söz Kitâbullah'tır. En hayırlı yol Muhammed *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan ihdas edilenleridir. Sonradan ihdas edilmiş olan her şey bidat; her bidat dalâlet ve her dalâlet de ateştedir.

Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh*'ın katledilmesi, Şîa'nın sık sık dile getirdiği bir konudur. Bu suretle ümmetin tarihini çirkin gösterme gayretindedirler. Sanki bu kavga Şîa'yı temsil eden Hz. Hüseyin ile Ehl-i sünneti temsil eden Yezid arasında meydana gelmiştir. Şîa kavgayı bu surette göstermek istemektedir.

Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh* Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaatin efendilerinden biridir. Ehl-i Sünnetin onun hakkındaki inancı, bahtiyar bir şehit olarak can verdiğidir. Allah ona şehitlik ikramında bulunsun! Katillerini de rezil etsin! Hz. Hüseyin'in katledilmesi şu âyet ile istircada bulunulacak büyük bir musibettir: *"Sabredenleri müjdele! O sabredenler, kendilerine bir bela geldiği zaman: Biz Allah içiniz ve biz O'na döneceğiz, derler."* (Bakara, 2/155-156).

Şîa hakkında Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh*'ın şu sözü sana yeter: "...Bundan sonra: Bize çok kötü bir haber; Müslim b. Ukayl'in, Hâni b. 'Urve'nin ve Abdullah b. Yaktu'un öldürüldükleri haberi geldi. Taraftarlarımız (şîamız) bizi yüz üstü yardımsız bıraktı..."¹ Dahası onlardan biri (Hz. Hüseyin'e) "Ey Hüseyin! Cehennemle müjdelen (sevin)!" -böyle

1 Elinizdeki araştırmada bizzat Şîa'nın kendisinden gelen rivâyetlerden yararlanarak bu husus üzerinde duracağız.

2 (1) no'lu dipnota bakınız.

bir sözden Allah'a sığınırız- demiştir.² İşte bu sebeple Zeyneb bnt. Alî *radiyallâhu anhâ* Hz. Hüseyin'in yardımsız bırakılması ve katledilmesinin sorumluluğunu onlara yüklemiştir. Nitekim bu özlü eserde bu hususları göreceksiniz. Bu konu hakkında çokça söz söylenmesi; yine bu konunun Şîa tarafından adalet ve insaftan uzak olarak, mensup oldukları mezheb ve tâife lehine bir fırsat bilinerek kullanılması ve bunun mukabilinde Sünnîlerin ihmalkâr davranması böyle bir eser kaleme almaya beni sevketmiştir.

Araştırmayı altı bölüme ayırdım:

Birinci Bölüm:

Ehl-i Sünnet ve Ehl-i Beyt *radiyallâhu anhum*.

Bu bölüm iki kısımdan oluşmaktadır:

1- Ehl-i Beytin Ehl-i Sünnet Nazarında Sahip Olduğu Konum

2- Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh'* in Katledilmesi Karşısında Ehl-i Sünnetin Tutumu

İkinci Bölüm:

Kûfe Hakkında Ne Biliyorsun?

Bu bölüm de iki kısım ihtiva etmektedir:

1- Kûfe Şîa Yurdunun Merkezidir

2- Kûfe Hıyanetin Vatanıdır

Üçüncü Bölüm:

Şîa ve Ehl-i Beyt *radiyallâhu anhum*

Bu bölümde de sekiz kısım yer almaktadır:

1- Şîa'nın Ehl-i Beyt *radiyallâhu anhum'*a Hıyaneti

2- Şîa'nın Mektupları Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh'*a Ulaşıyor

3- Hz. Hüseyin Müslim b. 'Ukayl'i Gönderiyor

4- Hz. Hüseyin *radiyallâhu anhı* Kûfe'ye Yöneliyor

5- Müslim b. 'Ukayl'e Hıyanet

6- Hz. Hüseyin *radiyallâhu anhı*'ın Kerbelâ'ya Gelişi

7- Hz. Hüseyin *radiyallâhu anhı*'ı Kim Katletti

8- Hz. Hüseyin İle Birlikte Ehl-i Beytten Öldürülenler Kimlerdir?

Dördüncü Bölüm:

Hüseyinî Şiarlar

Bu bölümde dört kısım bulunmaktadır:

1- Hüseyinî Şiarlar, İmamlar Döneminde Var Olmayan Ayinlerdir

2- Şia Ağıt ve Dövünme Bid'atini İhdas Etmektedir

3- Büyük Şia Âlimlerinin Ağıt, Dövünme vb. Bidatleri Caiz Gören Fetvâları

4- Şialığın Saygınlığına Halel Getirdiği Taktirde Dövünmenin ve Zincirlerle Bedene Vurmanın Caiz Olmadığını Söylemeleri

Beşinci Bölüm:

Hüseyinî Şiarlar, Şia'nın Ehl-i Sünnete Muvafık Olan Rivayetleri ile Haramdır

Bu bölümde de sekiz kısım yer almaktadır:

1- Ağıt Yakmanın Haram Oluşu

2- Dövünmenin Haram Oluşu

3- Aşûrâ Günü Karalara Bürünmek

4- Bir Konuşmacıya Bir Çift Söz

5- Kadınlar ve Hüseyniyeler

6- Kim Yalancı? Muhammed Bâkır Sadr mı, Tîcânî mi?

7- Tîcânî Bir Kez Daha Yalana Yöneliyor

8- Şîa ve Aşûrâ Orucunu İnkâr Etmeleri

Altıncı Bölüm:

Şîa'da Hz. Hüseyin'i Ziyaret Etmenin Sevabı ve Kabirler
Üzerine Yapı İnşa Etme Bidati

Bu bölümde iki kısım bulunmaktadır:

1- Şîa'da Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh'* ı Ziyaret Etme Sevabı

2- Kabirler Üzerine Yapı İnşa Etme Bidati

Sonuç:

Sonuç bölümü bu araştırmanın bir özetini içermektedir.

Bu araştırmada, birinci bölüm haricindeki tüm bölümlerde Şîa nazarında mutemet kabul edilen ve aralarında halen tedavülde bulunan klasik ve son dönem muteber kaynaklarında derlenmiş olan rivayetlerinden yararlanarak münakaşa etmeyi elden bırakmadım. İfade ettiğim gibi, ehl-i sünnetin ehl-i beyte karşı tutumunu beyan ettiğim birinci fasılda bu yolu takip etmedim.

Peki Şîa'nın Hz. Hüseyin'in şehid edilmesine kadar ki süreçte rolü neydi? Yine onun şehid edilmesinin günümüze kadar ulaşan etkileri bağlamında Şîa'nın konumu nedir? Bunlara ve daha başka sorulara ceap arayacağımız kitabımız Hz. Hüseyin etrafında olacaktır. Allah bizleri onunla birlikte haşretsın!

Yüce ve Kadîr Allah'tan, kendisine kalb-i selim ile gelenler dışında hiçbir malın ve evladın fayda sağlamayacağı

o kıyamet gününde bu araştırmayı kendi vech-i kerîmi için yapılmış halis bir amel kılmasını dilerim!

Abdullah b. Abdülaziz

Birinci Bölüm

EHL-İ SÜNNET ve EHL-İ BEYT *radiyallâhu anhum*

1- Ehl-i Beytin Ehl-i Sünnet Nazarında Sahip Oldukları Konum

Hiç şüphe yok ki, Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in ev halkı ihtiram ve takdir bakımından Ehl-i sünnet nazarında yüksek bir konuma, üstün bir dereceye sahiptir. Allah'ın ehl-i beyt için meşru kılmış olduğu haklara riâyet ederler. Onları sever, onları veli edinir ve Gâdir Hum günü Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in onlar hakkında "Ehl-i beytim hakkında sizlere Allah'ı hatırlatırım."³ şeklinde ifade etmiş olduğu vasiyetini muhafaza ederler. Onlar bu vasiyeti nazar-ı itibara alıp uygulamak bakımından insanlar içinde en bahtıyar kimselerdir.

Ehl-i beytten bazıları hakkında oldukça ileri derecede aşırılığa (ğuluvv) sapan Şîa'nın yolundan da, Ehl-i beyt'e ezâ ederek buğz besleyen Nâsibîlerin yolundan da beridirler. Ehl-i sünnet, Ehl-i beyte sevgi duyulmasının, onlara söz ya da fiille eza edilmemesinin ve kötülükte bulunulmamasının vacip olduğu üzerinde müttefiktir. Ehl-i sünnetin hadis, biyografi vb. kitapları, Allah'a sonsuz sayıda hamd ve minnet olsun ki, ehl-i beytin menkıbeleri ile doludur.

3 *Müslim bi Şerhi'n-Nevevî*, K. Fadâilu's-Sahâbe, "Fadâilu Ali *radiyallâhu anhu*" Babi, 18/188, No: 2408.

Şîa'nın haklarında masumiyet iddiasında bulundukları ve Ehl-i sünnetin kendilerinden hoşlanmadıklarını ve düşmanlık ettiklerini ileri sürdükleri Müminlerin emiri Alî, çocukları ve torunları *radiyallâhu anhum*'un bazı faziletlerini zikretmekle yetineceğiz.

a) Müminlerin Emîri Alî *radiyallâhu anh*:

Buhârî ve Müslim'in Sehl b. Sa'd hadisinden rivayetlerine göre Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* Hayber Günü şöyle buyurmuştur: *"Yarın bu sancağı öyle bir adama vereceğim ki, Allah onun elleriyle fetih nasip edecek. O Allah'ı ve peygamberini sever. Allah ve peygamberi de onu severler."* İnsanlar geceyi sancağın kime verileceğini konuşarak⁴ geçirdiler. Râvi anlatmaya şöyle devam etti: Sabah olduğunda insanlar Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in yanına gittiler. Hepsi de sancağın kendisine verilmesini ümit ediyordu. (Rasûlullah) *"Alî b. Ebî Tâlib nerede?"* dedi. *"Gözlerinden rahatsız, ey Allah'ın Rasûlü!"* dediler. Râvi anlatmaya devam etti: Ona birini gönderdiler. Hz. Alî'yi getirdi. Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* de onun gözlerine tükürüp elini sürerek dua etti. Sanki hiç ağrısı olmamış gibi iyileşti. Ve Rasûlullah sancağı ona verdi. Hz. Alî *"Ya Rasûlallah onlar bizim gibi olana dek savaşıyım mı?"* dedi. Rasûlullah *"Yavaş ol! Onların alannına gelip sonra da İslam'a davet edinceye ve üzerlerine vacip olan Allah'ın haklarını kendilerine bildirinceye kadar bekle! Allah'a yemin olsun ki, Allah'ın tek bir adamı senin vasıtanla hidayete erdirmesi, senin için kızıl develerden daha hayırlıdır."* buyurdu."⁵

4 Hadisin orijinalinde geçen *yedûkûn* kelimesi konu hakkında söz etmek, konuşmaya dalmak, anlamına gelir. Bk. İbnu'l-Esîr, *en-Nihâye*, 2/140.

5 Buhârî, *Fethu'l-Bârî*, K. Fadâilu's-Sahâbe, "Menâkıbu Alî *radiyallâhu anh*" Babı, 7/70 No: 1-37; *Sahih-i Müslim*, K. Fadâilu's-Sahâbe, "Fadâilu Alî *radiyallâhu anh*", 4/1872, No: 3406. Lafız Müslim'e aittir.

Bu hadiste Müminlerin Emîri Alî b. Ebî Tâlib *radiyallâhu anh'*ın muazzam bir fazileti ve açık bir menkıbesi görülmektedir. Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* "O Allah ve Rasûlû'nü sever. Allah ve Rasûlû de onu severler." sözü ile Hz. Alî'nin sevgisi hakkında hüsn-ü şehâdetle bulunmuştur.

b) Fâtıma *radiyallâhu anhâ*:

Buhârî *rahimehullâh*, "Menâkıbu Fâtıma *radiyallâhu anhâ*" babında Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'den şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "Fâtıma, cennet ehlinin hanımlarının efendisidir."⁶

c) Hasan ve Hüseyin *radiyallâhu anhumâ*:

Tirmizî'nin el-Berâ b. Âzib *radiyallâhu anh'*a ulaşan isnadıyla rivayetine göre Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* Hasan ve Hüseyin'i gördü ve şöyle buyurdu: "Allah'ım ben şu ikisini seviyorum. Sen de sev!"⁷

Bu hadiste Haseneyn *radiyallâhu anhumâ*'nın açık bir fazilete sahip oldukları görülmektedir. Zira hadis, ümmeti bu iki şahsiyeti sevmeye teşvikte bulunmakta ve onları sevmenin Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'i sevmek olduğunu bildirmektedir.

Ahmed'in, Ebû Saîd el-Hudrî *radiyallâhu anh'*a ulaşan isnadı ile rivayetine göre Ebû Saîd Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in şöyle buyurduğunu söylemiştir: "Hasan ve Hüseyin, cennet ehli gençlerinin efendileridir."⁸

6 Buhârî, *Fethî'l-Bârî*, K. Fadâilu's-Sahâbe, 7/105.

7 Tirmizî, K. Menâkıbu'l-Hasen ve'l-Huseyn, 5/661, No: 3782. Tirmizî "hasen-sahih" demıştır. el-Elbânî de *Sahih Sünen Tirmizî*, 3/226'da yer aldığı üzere "sahih" demıştır.

8 *Müsned*, 3/3; Tirmizî, *Sünen*, K. Menâkıb, "Menâkıbu'l-Hasen ve'l-Huseyn" Babı, 5/656, no: 3768. Tirmizî, "hasen-sahih" demıştır. Hâkim, *Müstedrek*, 3/166-167. Hâkim rivayeti tashih etmiştir. Bir diğer rivayette "Babalari onlardan daha hayırlıdır." ziyadesi yer alır. Hâkim sahih olduğuna hükmetmiş ve Zehebî de muvafakat etmiştir.

Bu hadiste Haseneyn *radiyallâhu anhumâ* hakkında muazzam iki menkıbe zikredilmiştir. Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* onlar hakkında cennetlik olacakları yönünde tanıklıkta bulunmuş ve cennet ehlinin gençlerinin efendileri olduklarını bildirmiştir. Allah ikisinden de razı olsun ve onları razı etsin!

d) Alî b. el-Hüseyin *rahimehullah:*

Onun hakkında Yahyâ b. Sa'îd şöyle demiştir: "Medine'de gördüğüm en faziletli Hâşimî'dir."⁹

Zührî şöyle demiştir: "Alî b. Hüseyin'den daha faziletli bir Hâşimî görmedim."¹⁰

Muhammed b. Sa'd da şöyle demiştir: "Sika, güvenilen, çok sayıda hadisi olan, yüce ve yüksek bir şahsiyet ve vera sahibi biridir."¹¹

e) Muhammed b. Alî (el-Bâkır) *rahimehullah:*

İbn Sa'd, "İlmi ve hadisi çok olan biriydi." demiştir.¹²

es-Safedî "İlim, fıkıh ve diyâneti bir araya cem etmiş şahsiyetlerdendir." demiştir.¹³

Zehebî'nin de nassen bildirdiği gibi kendisi ile ihticacda bulunmak konusunda hafızlar ittifak etmiştir.¹⁴

f) Cafer b. Muhammed (es-Sâdık) *rahimehullah:*

Onun hakkında Ebû Hanîfe, "Cafer b. Muhammed'den daha fakihini görmedim." demiştir.¹⁵

9 *el-Hilye*, 3/138.

10 *el-Hilye*, 3/138; *Tehzîbu't-Tehzîb*, 7/305.

11 *et-Tabakâtu'l-Kübrâ*, 5/222.

12 *et-Tabakâtu'l-Kübrâ*, 5/324.

13 *el-Vâfi bi'l-Vefeyât*, 4/102.

14 *Siyeru A'lâmi'n-Nubelâ*, 4/413.

15 "Tezkiratu'l-Huffâz" 1/166.

Ebû Hâtım "Benzeri sorulup araştırılmayacak bir sika-
dır." demiştir.¹⁶

Zehebî de "Cafer b. Muhammed kendi zamanının Ale-
vîlerinin efendisi ve Hicaz imamlarından birisidir. Sahâbîle-
re yetişememiştir." demiştir.¹⁷

g) Mûsâ b. Cafer (el-Kâzım) rahimehullah:

Ebû Hâtım er-Râzî onun hakkında: "Sika, sadûk, Müslü-
manların imamlarından biri." demiştir.¹⁸

Şeyhulislam İbn Teymiyye de şöyle demiştir: "Mûsâ b.
Cafer ibadet ve nûsûk ile hüsn-ü şehadette bulunulmuş bir
şahsiyettir."¹⁹

Zehebî "Mûsâ, seviyeli hekimlerden ve takva sahibi iba-
det ehli kimselerdendi." demiştir.²⁰

h- Alî b. Mûsâ (er-Rıza) rahimehullah:

Zehebî onun hakkında "İlim, din ve önderlik konusun-
da belli bir konuma sahipti." demiştir.²¹

i- Muhammed b. Alî (el-Cevad) rahimehullah:

Haşimoğulları'nın bariz şahsiyetlerinden sayılıyordu.
Cömertlik ve önderlikle tanınmıştır.²²

el-Bağdâdî²³ şöyle demiştir: "(Ehl-i sünnet), Rasûlullah

16 "Kitâbu'l-Cerh ve't-Ta'dîl" 2/487.

17 "Muhtasarü'l-Uluvv" s. 148.

18 "el-Cerh ve't-Ta'dîl" 4/139.

19 "Minhâcu's-Sünne" 4/57.

20 "Mîzânü'l-İ'tidâl" 4/202.

21 Zehebî "es-Siyer" 9/387.

22 İbn Teymiyye, Minhâcu's-Sünne, 4/68.

23 Abdulkâhîr b. Tâhîr b. Muhammed b. Abdillâh el-Bağdâdî et-Temîmî el-İsferâyînî.

sallallâhu aleyhi ve sellem'in hanımlarının hepsinin kendilerinin velisi olduklarını ifade etmekte ve bu hanımların hepsini veya bir kısmını tekfir edeni kafir saymaktadırlar. Hasan, Hüseyin ve Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in torunlarından Hasan b. Hasan, Abdullah b. Hüseyin, Alî b. Hüseyin Zeynelabidin, el-Bâkır olarak maruf Muhammed b. Alî b. Hüseyin, es-Sâdık olarak tanınan Cafer b. Muhammed, Musa b. Cafer, Alî b. Musa er-Rıza gibi meşhur olanlara da veli olduklarını söylemektedirler. Hz. Alî'nin kendi sulbünden olan Abbâs, Ömer, Muhammed b. el-Hanefiyye ve diğer pak atalarının yoluna dahil olan öteki çocukları hakkında da aynı görüşe sahiptirler.”²⁴

İsferâyîni²⁵ ehl-i sünnetin metodunu beyan ederken şöyle demiştir: “Allah onları bu ümmetin selefi hakkında kötü şeyler söylemekten ve onlara dil uzatmaktan korumuştur. Muhacirler, Ensar, bu dinin bariz şahsiyetleri, Bedir Savaşı'na katılan sahabiler, Uhud Savaşı'na katılanlar ve Rıdvan biatinde bulunanlar hakkında olsun, Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in cennete gireceklerine dair şهادette bulunduğu kimseler hakkında olsun sadece ve sadece güzel şeyler söylemişlerdir. Ayrıca Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in eşleri, sahabileri, çocukları ve Hasan, Hüseyin gibi diğer meşhur torunları ile Abdullah b. Hasan, Alî b. Hüseyin, Muhammed b. Alî, Cafer b. Muhammed, Musa b. Cafer, Alî b. Musa Rıza gibi o torunlarının zürriyetinden olanlar hakkında ve hiçbir değiştirme ve dönüştürmede bulunmaksızın en

Şafii, fıkıhçı, usûlcü, edebiyatçı. Bağdat'ta doğmuş ve yetişmiştir. 429h. yılında İsferâyîn'de vefat etmiştir. Bk. *Vefeyâtü'l-A'yân*, 3/203; *el-A'lâm*, 4/48.

24 *el-Fark beyne'l-Firak*, 360.

25 Tâhir el-İsferâyînî. Şafii. Ebu'l-Muzaffer olarak meşhurdur. Usûlcü, müfessir bir imamdır. 471h. senesinde Tûs'ta vefat etmiştir. Bk. *Tabakâtü's-Şâfiyye*, 3/175.

doğru yol üzerinde giden diğerleri hakkında da yalnızca güzel sözler söylemişlerdir. Raşid halifeler hakkında da güzel sözlerden başka bir şey söylememişlerdir. Onlardan hiçbirine dil uzatılmasını caiz görmemişlerdir. Tabiînin önde gelenleri ve Allah'ın bid'at pisliğine bulaşmaktan, bazı münkerleri açıkça işlemekten kendilerini muhafaza buruduğu etbau't-tâbiîn hakkında da aynı tutumu sergilemişlerdir.”²⁶

Ehl-i Sünnetin, Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in Ehl-i beyti hakkındaki inancı bu şekildedir. Daha fazla malumat edinmek isteyen hadis, siyer ve biyografi kitaplarına müracaat etmelidir. Allah'ın izniyle bu kaynaklarda Ehl-i sünnetin Ehl-i beyt *radiyallâhu anhum*'un destekçileri olduklarını görecektir.²⁷

2- Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh*'ın Katledilmesi Karşısında Ehl-i Sünnetin Tutumu

Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh*'ın öldürülmesi karşısında ehl-i sünnetin tutumunu Şeyhulislam İbn Teymiyye şöyle özetlemektedir: “Allah ona şehitlik ikramında bulunmuştur. Bu vesileyle onu öldürenleri, öldürülmesine yardımcı olanları ya da katline rıza gösterenleri alçaltmıştır. Kendisinden önce geçmiş olan şehitlerle birlikte onun güzel bir örnekliği bulunmaktadır. O ve kardeşi cennet gençlerinin efendileridir. Her ikisi de İslam'ın güçlü olduğu dönemde yetişmiş, ehl-i beytin Allah için çektiği sıkıntı, sabır ve hicreti yaşamamışlardır. Ve Allah onlara ikramlarını tamamlamak, derecelerini yükseltmek için şehadeti ikram etmiştir. Onun katledilmesi büyük bir musibettir.

²⁶ *et-Tebşîr fi'd-Dîn*, s. 196.

²⁷ *Süeyhmî, el-Akîde fi Ehli'l-Beyt*.

Allah Subhânehû ve Teâlâ, musibet anında *“Kendilerine musibet isabet ettiğinde biz Allah içiniz ve yine ona döneceğiz diyen sabredenleri müjdele! Onlara rablerinden salâvat ve rahmet vardır. Onlar hidayete ermişlerdir.”* (Bakara, 2/155, 156) âyetiyle istircâyı meşru kılmıştır.”²⁸

28 Mecmûu'l-Fetâvâ, 4/511.

İkinci Bölüm

KÛFE HAKKINDA NE BİLİYORSUN?

1- Kûfe Şîa Yurdunun Göbeğidir

Şîi ilim adamı Bâkır Şerîf el-Kuraşî şöyle demiştir: “Kûfe, Şîa’nın beşiği ve alevîlerin yerleşim yerlerinden biriydi. Birçok olayda ehl-i beyte içten bağlılığını ilan etmiştir.”²⁹

Bir diğer yerde şöyle demiştir: “Ömer’in hilafetinden itibaren Şîalığın tohumu Kûfe’de atılmıştır.”³⁰

Şîi Muhammed et-Tîcânî es-Semâvî de şöyle demiştir: “Ebû Hureyre, Alî b. Ebî Tâlib’in yurduna, Şîa diyarının göbeği olan Kûfe’ye girdi.”³¹

2- Vefasızlık Diyârı Kûfe

Şeyh Cevâd Muhaddisî şöyle demiştir: “Kûfe halkı tarihte vefasızlık ve ahdi bozmakla şöhet bulmuştur. Her hâlûkârda İslam tarihi Kûfe halkının bağlılığı ve ahde vefası hakkında hoş bir görüş taşımamaktadır.”³²

Ayrıca şöyle demiştir: “Kûfelilerin sahip oldukları nefsi ve ahlâkî özellikler cümlesinden olarak şunlara işaret etmek mümkündür: Davranışta çelişki, hilekârlık, döneçlik, yöneti-

29 *Hayâtu'l-İmâm Hüseyin*, 3/12.

30 *Hayâtu'l-İmâm Hüseyin*, 3/13.

31 *A'rîfî'l-Hakk*, s. 161.

32 *Mevsûatu Âşûrâ*, s. 59.

cilere karşı çıkmak, adam kayırmacılık, kötü ahlak, hırs, tahakkürlük, şayialara inanmak, çeşitli kabilelerden müteşekkil olmalarından dolayı kabileci eğilimler göstermek. Bütün bu sebepler İmam Ali'nin onların kahrını çekmesine ve çeşitli kurnazlıklar görmesine neden olmuştur. İmâm Hasan onların vefasızlıklarıyla yüz yüze gelmiştir. Müslim b. 'Ukayl onların arasında haksız yere katledilmiştir. Hz. Hüseyin Kûfe'ye yakın bir yer olan Kerbelâ'da ve Kûfe ordusu elinde öldürülmüştür.”³³

Şiî Şeyh Hüseyin Kevrânî şöyle demiştir: “Kûfe'ye özgü bu imanin en önemli özellik ve belirtileri nelerdir? Bunların şöyle özetlenmesi mümkündür:

- a) İslam'a destek olmaktan geri durmak,
- b) Mal sevgisi,
- c) Yarı yolda koyup döneklik yapmak”³⁴

Şeyh Cevâd Muhaddisî şöyle demiştir: “Kûfe'de Ehl-i beyt şiasının sayısı az değildi. Ancak onların Rasûlullah *sallâlu âleyhi ve sellem*'in *itrâsına* olan velâları, bağlılıkları Ali ailesine inanç ve amel bağıyla bağlanmışlıktan, fedakârlık ve yüzleşme alanına inebilmek cesaretini göstermekten çok; duygusal ve hamasî konuşmalarla, coşkun duygularla yüklüydü.”³⁵

Şiî ilim adamı Bâkır Şerif el-Kuraşî şöyle demiştir: “Kûfeliler İmam'a gönderdikleri mektupları ve sefere çıkması için kendileri ile yaptıkları biati unutmuş görünüyorlar.”³⁶

33 *Mevsûatu Âşûrâ*, s. 59.

34 *fî Rihâbi Kerbelâ*, s. 53.

35 *Mevsûatu Âşûrâ*, s. 60.

36 *Hayâtu'l-İmam Hüseyin*, 2/370.

Üçüncü Bölüm

ŞÎA VE EHL-İ BEYT

1- Şîa'nın Ehli Beyt *radiyallâhu anhum'a* Vefasızlığı

Emîru'l-müminîn Alî *aleyhisselâm'a* geri dönüyoruz ve onun şiasından (yani Kûfelilerden) şikayet ettiğini görüyoruz. O şöyle diyor: "Toplumlar idarecilerinin zulmünden korkar olmuşlar. Ben ise idarem altındakilerin zulmünden korkar hale geldim! Ben sizi cihad seferberliğine çağırdım; davranmadınız! Bir şeyler duyurmaya çalıştım, dinlemediniz! Hem gizlice, hem de açıkça davet ettim, icabet etmediniz. Nasihat ettim; kabul etmediniz. Hazır bulunup şahit olanlar üçüncü şahıslar gibi midir? Köleler efendilere benzer mi? Size hikmetleri okuyorum, kaçıyorsunuz. Etkileyici vaazlarda bulunuyorum, bu vaazlardan ayrılp gidiyorsunuz. Sizi asilere karşı cihada teşvik ediyorum, daha sözün sonuna gelmeden paramparça olup dağılıp gittiğinizi ve meclislerinize geri döndüğünüzü, öğütleriniz karşısında kendi kendinizi kandırdığınızı görüyorum. Sabah sizi doğrultuyorum, akşama kadar yılan sırtı gibi eski haline geri dönüyorsunuz. Doğrultmaya çalışan aciz; doğrultulmaya çalışılan sıkıntılı. Ey bedenleri burada bulunup da akılları başka yerde olanlar! Ey hevaları farklı farklı olup da yöneticilerinin kendileri ile imtihana tabi tutulduğu kimseler! Arkadaşınız Allah'a itaat ederken, siz ona isyan ediyorsunuz... Allah'a yemin ederim ki, dinarın dirhemle değiştirilmesi gibi Muaviye'nin beni sizinle değiştirmesini, sizin içinizden alacağı on adama karşı-

lık onlardan bir adam vermesini isterdim. Ey Kûfeliler! Sizin hakkınızda üç şey ve bir de iki şeyle sınıandım: Duyabilen sağır, konuşabilen dilsiz, görebilen kör ve karşılaşma anında dürüst özgürlük olmamayı, bela anında da güven duyulan kardeşler olmamayı. Çobanı kaybolup da bir taraftan toplan-sa diğer taraftan dağılan deve sürüsüne benzeyen insanlar! Eliniz toprağa değsin!..."³⁷

Şii Dr. Ahmed Râsim en-Nefis bizlere bu Şiîlerin Müminlerin Emiri Alî *aleyhisselâm*'ı yüz üstü bırakmaları ve O'na sıkıntı vermeleri konusunda bir başka olayı şöyle nakletmektedir: "Askerî seviye bakımından Alî *aleyhisselâm*'a gelince, Nasr b. Muzâhim şöyle rivayet etmektedir: Hudeyr gecesinin sabahında İmâm Alî *aleyhisselâm*'ın elçisi "Yanıma gel!" mesajı ile ona geldiğinde Muâviye'nin ordusunu temaşa etti ve "Beni yerimden etmen gereken an şimdi değil. Ben fetih ümit ediyorum. Beni acele ettirme!" dedi. Yezid b. Hâni Alî *aleyhisselâm*'ın yanına dönüp durumu bildirdi. O bizim yanımıza daha yeni varmıştı ki Eşter tarafından gürültü ve sesler yükseldi. Iraklıların lehine fetih ve zafer, Şamlılar aleyhine de yenilgi ve kaçış belirtileri görülmeye başladı. İnsanlar Alî'ye "Valla-hi, savaşmaktan başka bir emir verdiğin görüşünde değiliz." dediler. O da "Benim elçimle gizlice konuştuğumu gördünüz mü? Ne konuştusam, sizin gözünüzün önünde açık açık konuştum, siz de duydunuz." dedi. "Ona, sana gelmesi için haber gönder! Yoksa seni azlederiz!"³⁸ dediler. "Vah sana ey Yezid! Ona kabul ettiğimi buraya gelmesini söyle! Çünkü fitne meydana gelmiştir." dedi. Ona gidip haber verdi. Eşter: "Bu Mushafları kaldırıyor mu?" diye sordu. O da "Evet" dedi.

³⁷ Nehcü'l-Belâğa, 1/187-189.

³⁸ Reddedişin nasıl da fitne ve musibet kaynağı olduğuna bakınız!

"Allah'a yemin olsun ki, fethe bakmıyor musun? Ne ile karşılaştıklarına bakmıyor musun? Allah'ın bize ne yapacağına bakmıyor musun? Bunu bırakıp gitmemiz mi gerekiyor?" dedi. Yezid şöyle ona dedi: "Sen burada zafer kazanıp da müminlerin emîri'nin bulunduğu yerde düşmanına teslim edilmesini ister misin?" Vallahi bunu istemem." dedi. "Öyleyse anla! Ona "Ya Eşter'e haber gönderip yanına getirirsin ya da Osman'ı öldürdüğümüz gibi seni de öldürürüz veya düşmanına seni teslim ederiz."³⁹ diye yemin ettiler. Eşter geldi; onların yanına vardı. "Ey müminlerin emîri!" dedi, "Safı safın üstüne bindir. İnsanlar şaşırılsın!" "Müminlerin emiri hükmü kabul etti. Kur'an'ın hükmüne razı oldu." diye bağışmaya başladılar. Eşter "Müminlerin Emîri *aleyhisselâm* razı ise ben de razıyım." dedi. İnsanlar "Müminlerin emiri razı oldu. Müminlerin emiri razı oldu." demeye başladılar. O ise yerde oturmuş tek bir kelime konuşmadan suskun duruyordu. Sonra ayağa kalktı. İnsanların hepsi suskunlaşmıştı. "Savaş sizden alınca dek benim istediğim biçimde bu işim sizinle beraberdir. Allah'a yemin olsun ki, savaş sizden aldı ve bıraktı. Düşmanınızdan da aldı. Ama bırakmadı. Sizin için savaş çok çetin ve mahrum bırakıcıdır."⁴⁰ Dikkat ediniz! Ben dün müminlerin emiri idim. Bu gün ise memur konumuna geldim. Dün yasaklayan idim. Bugün yasağa muhatap olan benim. Siz kalmak istemiştiniz. Benim ise size hoşlanmayacağınız şeyleri yükleme hakkım yok." dedi ve oturdu."⁴¹

Derim ki: İş burada kalmamış onu -Allah'a sığırız- yalancılıkla suçlamışlardır.

39 Ali *radiyallâhu anhı*'ı ölümlle tehdit edenlerin Hz. Osman'ın katilleriyle aynı kişiler olduklarına dikkat ediniz! Rafızilik fitneden başka bir şey midir ki?

40 Ali *radiyallâhu anhı*'ın onlardan neler gördüğüne dikkat ediniz.

41 *Alâ Huta'l-Huseyn*, s. 34-35.

Şerif er-Radî (Radî'nin kim olduğu malumdur) emîrul-mü'minîn Alî *radiyallâhu anh*'den şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Bundan sonra; Ey Iraklılar! Siz; hamile kalıp da, hamilelik süresi tamamlanınca sütü çekilen, evinin direği ölüp de uzun süre dul kalan ve en uzak akrabası kendisine varis olan kadın gibisiniz. Vallahi ben size isteyerek gelmedim. Zorla geldim. Kulağıma geldiğine göre "Alî yalan söylüyor" diyor-muşsunuz. Allah sizi katletsin! Kime yalan söylemişim?..."⁴²

Aynı nedenle Alî *radiyallâhu anh* şiasına şöyle demiştir: "Allah sizi katletsin! Kalbimi irinle, göğsümü de kinle doldurdunuz! Beni yudum yudum içip bitirdiniz. İsyanla ve desteksiz bırakmakla görüşümü bozdunuz."⁴³

Şîa'nın (kendi iddialarına göre) ilk masum imamlarına karşı halleri böyleydi. İlginçti ki, dillerine şöyle bir uydurma hadis dolamışlardır: "Ey Alî! Sen ve taraftarların (şîan) razı olmuş ve razı olunmuş olarak; düşmanların da öfkeli ve kâfaları yukarı kalkık olarak gelecekler."

Bunlar mı razı olmuş ve razı olunmuş olarak gelecekler acaba?!

Daha sonra Şîa'nın Hasan b. Alî *radiyallâhu anhumâ* ile olan rolüne sıra geliyor. Burada Şîî Dr. Ahmed en-Nefîs'in İmâm Hasan'ın kendi taraftarlarına (şîasına) ve tebasına savaş için hazırlanmaları konusunda verdiği emir hakkında yazdıklarını nakledeceğiz. Hasan b. Alî *radiyallâhu anh* onlara şöyle hitap etmiştir: "Bundan sonra; Allah insanlara cihadı yazmış ve onu 'hoşa gitmeyen şey' olarak adlandırmıştır. Sonra da müminlerden cihad ehli olanlara "Sabredin! Allah sabredenlerle beraberdir." buyurmuştur. Ey insanlar, sizler sevdiklerinizi an-

42 *Nehcu'l-Belâğa*, 1/118, 119.

43 *Nehcu'l-Belâğa*, 1/70.

cak hoşlanmadığınız şeylere karşı sabrederek elde edebilirsiniz. Nahîle'deki karargâhınıza gidin! Gidin ki biz de bakalım, siz de bakın! Biz de görelim, siz de görün!" Şöyle devam etti: Sözlerinde insanların kendisini desteksiz bırakacağı endişesi bulunmaktadır. Şöyle demiştir: Sustular. Hiçbiri konuşmadı. Tek bir sözle dahi cevap vermediler. Adıyy b. Hâtem bu durumu görünce kalktı ve şöyle dedi: "Ben İbn Hâtem'im. Sübhânallah! Bu ne kötü bir hal böyle! İmamınıza, peygamberinizin kızının oğluna cevap vermeyecek misiniz? Dilleri rahatlık içinde bol bol atıp tutan, iş ciddiye binince de tilki gibi sıvışıp giden Mudar'ın hatipleri nerede?. Allah'ın azabından korkmuyorsunuz? Bunun ayıbından, utancından endişe etmiyor musunuz?"⁴⁴

Bu kıssayı Şîî İdris el-Hüseyinî zikretmiştir.⁴⁵

Dr. Ahmed Râsim en-Nefîs, Emîru'l-müminîn Hasan'ın sözleri üzerine talikte bulunarak şöyle demiştir: "Psikolojik yenilgiye uğramışlardı. Cihad'a, fedakarlığa ve özveride bulunmaya arzuları kalmamıştı. Dünyayı ve dünyanın tatlılıklarını görmüşler; bunları arzu eder hale gelmişlerdi. Onlar ve özellikle de liderleri çok arzu ettikleri şeyleri adaletin gölgesinde kesinlikle bulamayacaklar. Gönülleri bir sonraki merhalenin önderleri olan Ümeyyeoğullarına dönüktür..."⁴⁶

Ayrıca Şîa'nın Müminlerin emiri Hasan'a karşı hainliklerini ve dil uzatışlarını naklederek şöyle demektedir: "Daha sonra savaş karargâhına yöneldiğini ilan etti. Kays b. Sa'd b. 'Ubâde ve Ma'kıl b. Kays er-Riyâhî ayağa kalktılar ve Adıyy b. Hâtem'in dediği gibi söyleyip karargâhlarına hareket ettiler. İnsanlar da onların arkasından gittiler. İmam Hasan aley-

44 *Alâ Huta'l-Huseyn*, s. 38.

45 *Lekad Seyya'ani'l-Huseyn*, s. 274-275.

46 *Alâ Huta'l-Huseyn*, s. 39.

hisselâm ordusunu yerleştirdi ve onlara bir konuşma yaptı... İnsanlar birbirlerine bakıp "Bu söyledikleriyle acaba ne kastediyor? Muâviye ile barış anlaşması yapmayı ve yönetim işini ona devretmeyi kastedtiğini sanıyoruz. Vallahi bu adam kafir oldu." dediler. Sonra çadırına gidip yağma ettiler. Altındaki seccadesini bile aldılar. Sonra Abdurrahman b. Abdullah b. Cuâl el-Ezdî üzerine atıldı ve işlemeli elbisesini boynundan çıkardı. Üzerinde ridası olmadığı halde kılıç kuşanmış olarak oturup kaldı. Atını getirtip bindi... Müslim Sâbât'tan geçerken Esedoğullarından bir adam kalktı, atının yularından tuttu ve "Allahu ekber, ey Hasan! Baban şirk koşmuştu sonra sen de şirk koştun." dedi ve balta ile uyluğunu yararak yaraladı.. Uyluğunun eti yüzülmüştü. Hasan *aleyhisselâm* bir sedye üzerinde Medâin'e götürüldü."⁴⁷

Bir başka mutaassıp Şîî olan İdris el-Hüseyinî seleflerine hıyanet ederek şunları nakletmiştir: "İmâm Hasan *aleyhisselâm* kendi ordusuna mensup bazı kimselerin suikast girişimlerine maruz kalmıştır. Bir defasında Esedoğullarından biri olan Cerrâh b. Sinan gelmiş Hz. Hasan'ın katırının yularından tutarak uyluğundan yaralamıştır. İmâm onu kucaklayınca ikisi beraber yere yuvarlandılar. Abdullah b. Hanzal et-Tâî ona karşı koyarak elinden baltayı alarak onu yaraladı. Bir defasında da namaz esnasında yaralanmıştı."⁴⁸

Büyük Şîî taklit mercii Muhsin el-Emîn el-Âmilî şöyle demektedir: "Oğlu Hasan'la biatleşildi ve ahitleşildi. Sonra da kendisine vefasızlık edilip düşmanına teslim edildi. Irak halkı üzerine atıldı ve yan tarafından hançerle yaralandı."⁴⁹

47 "Alâ Hutâ'l-Huseyn" s. 39-40.

48 "Lekad Şeyya'ani'l-Huseyn" s. 279.

49 "A'yânu'ş-Şîa" 1/26.

Muhammed et-Tîcânî es-Semâvî de şöyle demektedir: “Nitekim bazı cahiller İmam Hasan’ı, Muâviye ile sulh anlaşması yapmak suretiyle müminleri zelil ettiği ve samimi Müslümanların kanını akıttığı yönünde itham etmişlerdir.”⁵⁰

Âyetullahu’l-Uzmâ Hüseyin Fadlallah şöyle demiştir: “Onun ordusunda yer alanların bir kısmı beraberce savunmada bulunan haricilerdendi. Onunla beraber savunmada yer almaları besledikleri sevgiden dolayı değildi. Fakat her hangi bir vesile ile ve herhangi bir kişi yanında Muâviye’ye karşı savaşmak istiyorlardı. Ordusu içinde ganimet maksadıyla katılmış olanlar da vardı. Ayrıca aşiret tassubu ile yoğrulup mal ve makam arayışı içinde bulunan liderlerinin tahrik ettiği insanlar da bulunmaktaydı. Hasan’ın ordusunu ifsat etmek istiyorlardı. Askerleri içinde ve komutanları arasında Muâviye tarafından kendilerine paralar gönderilmiş olan akrabaları da bulunuyordu. Bunlar orduyu komutansız bırakıp terk etmişlerdi. Çoğu kimsenin Muâviye’ye gönderdiği mektuplarda şu ifade yer alıyordu: “Şayet istersen Hasan’ı ölü ya da diri sana teslim ederiz.” Muâviye bu mesajları ona iletliyordu. Ordusunu denemiş ve kendisini (Hasan) nasıl öldürmeye çalıştıklarını görmüştü.”⁵¹

İşte bu nedenle hocaları Ebû Mansur et-Tabersî’nin rivayet ettiği gibi Hz. Hasan *radiyallâhu anih* şöyle demiştir: “Vallahi Muâviye’yi benim için bunlardan daha hayırlı görüyorum. Onlar benim taraftarlarım (şîam) olduklarını iddia ediyorlar! Ama beni öldürmek istediler... Bütün varlığımı gasbettiler... Malımı aldılar... Allah’a yemin olsun ki, Muâviye benden bir

50 “*Küllu’l-Hulûl İnde Âli’r-Rasûl*” s. 122-123. Şuna dikkat ediniz ki, bu suçlama kendi şiası tarafından yapılmaktayken Ticânî, okuyucunun aklını çelmek ve karıştırmak için bunların bir takım cahiller olduklarını ifade etmektedir.

51 “*en-Nedve*” 3/208; “*fi Rihâbi Ehli’l-Beyt*” s. 270.

ahit alsa ve buna karşılık kanım dökülmese ve ailem hakkın-
da güvence verilse, bunların beni öldürmelerinden, ev halkı-
mın ve ailemin zayı olup gitmesinden daha hayırlıdır. Mu-
âviye ile savaşısam da boynumdan tutup barış için ona götür-
seler.”⁵²

Bir diğer Şîî olan Emîr Muhammed Kâzım el-Kazvînî
şunları ifade etmektedir: “Gerçek tarih bize ispatlamaktadır
ki, İmam Hasan *aleyhisselâm* ile beraber olanlar her ne kadar sa-
yı bakımından çok olsalar da hain ve ahitlerine vefasız idiler.
Onların çokluğu düşmanına karşı savaşmak konusunda Hz.
Hasan'ın işine yaramamıştır. Onlardaki hıyanet ve vefasızlık
o dereceye varmıştır ki, Muâviye'ye “Hasan'ı teslim etmemi-
zi istersen teslim edelim” diye mektup yazabilmişlerdir.
Bunlardan biri baltasını çıkararak İmam Hasan *aleyhisselâm*'ı
kemiğine ulaşacak şekilde uyluğundan yaralamıştır. Ve ona
öyle sözler söylemiştir ki... İmamlar *aleyhimusselâm* “Şîamıza
başlarına gelenleri anlatın!” dememiş olsa bu sözler ağza bi-
le alınacak değildir. Ona *aleyhisselâm* “Ey Hasan! Bundan önce
babanın şirk koşması gibi sen de şirk koştun.” demişlerdir.
Bu sebeple Hz. Hasan *aleyhisselâm* onların vefasızlıklarını ve ha-
inliklerini hissedince Müslümanların kanlarını dökmek,
hem suikasta kurban gitmemek ve hem de ailesini yok ol-
maktan korumak için ne kendilerine, ne İslam'a ve ne de
Müslümanlara yönelik bir faydası bulunmaksızın onunla
ateşkes anlaşması yapmış antlaşmıştır.”⁵³

Mutaassıp Şîî İdris el-Hüseyinî emîrül-müminîn Hasan
*radiyallâhu anh'*ın kendi taraftarlarına (şîasına) yönelik şu sözle-

52 *el-Ihticâc*, 2/10. Bu metin Hasan Muğniye'nin *Âdâbu'l-Menâbir* adlı eserinde (s. 20)
yer almaktadır.

53 *Muhâvereh Akâidiyye*, s. 122-123. Aynı zamanda işin Muâviye'ye teslim edilişinde
de Müslümanlara yönelik bir zarar söz konusu değildir.

rini nakletmektedir: “Ey Irak halkı! Şu üç şey sizi terk etme-
me neden oldu: Babamı öldürmeniz.. Beni yaralamanız.. Ma-
lımı gasbetmeniz.”⁵⁴

Daha sonra Şîa'nın Alî, Hasan ve Hüseyin *radiyallâhu an-
hum'* un ardından, kendileri ile sınava tâbi tutulan imamlarına
karşı sergilediği rol, dedelerinin başına gelenlerin İmâm Ca-
fer-i Sâdık'ın da başına gelmesi için sergilenmektedir. Şîadan
bir adam.. Kendisine Zurâra b. A'yun deniyor. (Bu adam Ab-
du'l-Hüseyin el-Mûsevî'nin *el-Murâcaât*'ta hiçbir haklı tarafı
bulunmadan savunduğu kimselerden biridir.) Çirkinlik ve
hasislik içerisinde İmâm Cafer-i Sâdık *rahimehullâh*'la alay ettiğ-
ni görüyoruz. Onun hakkında şöyle diyor: “Allah Ebû Cafer'e
rahmet etsin! Cafer'e karşı ise kalbimde bir iltifatsızlık var.”⁵⁵

İmâm Cafer, onun bid'atini inkar ederken, bu bid'ati
ona yamamış ve şöyle demiştir: “Vallahi bana yapabilme gü-
cü verdi ama anlamadı.”⁵⁶

Zurâra, İmâm Sâdık'ın yanına girmek için izin istediğin-
de ona izin vermedi ve şöyle dedi: “Ona izin verme! Ona izin
verme! Ona izin verme! Zurâra yaşça büyük olmasına rağmen
hürmet gereği benim yanıma gelmek istiyor. Ama o benim di-
nimden de değildir, babalarımın dininden de değildir.”⁵⁷

Ebû Basîr, Câbir el-Ca'fî, Hişam b. el-Hakem ve *el-Murâ-
caât* müellifinin savunduğu diğerleri gibi imamların geri ka-
lan ashâbı da bundan aşağı değildir.⁵⁸

54 *Lekad Şeyya'ani'l-Hüseyn*, s. 283'te dipnot.

55 *Ricâlu'l-Keşşîf*, s. 131.

56 *Ricâlu'l-Keşşîf*, s. 134.

57 *Ricâlu'l-Keşşîf*, s. 142.

58 Bu şahısların biyografileri ve Abdülhüseyin el-Mûsevî'nin bunları savunmak için
sığındığı bariz yalanları görmek için *Ricâlu's-Şîa fi'l-Mîzân* adlı kitaba müracaat
ediniz.

Ehl-i beyt *radiyallâhu anhum*'un kendi taraftarları (şiaları) hakkındaki görüşleri onları münafıklıkla itham etmeye kadar varmaktadır. İşte bu durum Cafer-i Sâdık *rahimehullâh*'ın diliyle şöyle ifade edilmiştir: "Allah münafıklar hakkında bir ayet indirmemiştir ki, şîalığı kendine din edinenlerle alakalı olmasın!"⁵⁹

Kendisinden (*rahimehullâh*) gelen bir rivayette şöyle demiştir: "Kaimimiz zuhur ederse, önce şîamızın yalancıları ile işe başlar ve onları öldürür."⁶⁰

Şîa hakkında İmâm el-Kâzım *rahimehullâh* şöyle demiştir: "Şîamı ayırttırmaya kalksam Vâsife olduğunu görürüm. İmtihan etsem, mürted olduklarını görürüm. Ayıklasam, bin kişi içinden bir tanesi kurtulamaz."⁶¹

İmâm el-Rızâ *aleyhisselâm*'dan şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Biz ehl-i beytin sevgisini meşrep edinenler içinden şîamıza karşı deccalden daha şiddetli fitneye sahip olanlar vardır."⁶²

2- Şîa'nın Mektupları Hüseyin *radiyallâhu anh'a* Ulaşıyor

Şîî Kâzım Hamd el-İhsâî en-Necefi şöyle diyor:

"İmâm Hüseyin *aleyhisselâm*'a peşpeşe mektuplar gelmeye başladı. Öyle ki iki heybe mektup dolmuştu. Kûfe halkından kendisine gönderilen mektupların sonuncusu Hâni b. Hâni es-Sebî'î ve Sa'îd b. Abdullah el-Haneî ile gelmişti. Mektubu açıp okudu. Şöyle yazıyordu:

59 *Ricâlu'l-Keşşî*, s. 254.

60 *Ricâlu'l-Keşşî*, s. 253.

61 *el-Kâfi*, 8/228; *Mecmûatu Verrâm*, 2/152.

62 *Vesâilu's-Şîa*, 11/441.

“Bismillâhirrahmânirrahîm.

Kendisinin ve babası Emîru'l-müminîn'in taraftarlarından (şîasından) Hüseyin'e..

Bu sözlerin ardından;

İnsanlar seni bekliyorlar. Senden başkasının görüşüne bakmıyorlar. Acele et! Çabuk ol!”⁶³

Şîî Dr. Ahmed en-Nefîs şöyle demektedir: “Kûfeliler Hüseyin *aleyhisselâm*'a şöyle diyerek mektup yazdılar: “Başımızda hiçbir imam yok. Gel ki, belki Allah bizi seninle hak üzerinde birleştirir.” Biat almaya ve Ümeyyeoğulları tağutlarına! karşı koymada ümmetin hareketine komuta etmeye çağrı yapan üzerinde çeşitli imzalar bulunan mektuplar birbiri ardı sıra gelmişti. İşte Hüseyinî hareketin temel unsurları böyle olgunlaştı.

Bu unsurlar: Değişim isteyen ve İmam Hüseyin'in harekete komuta etmek üzere bir an önce davranması için teşvikte bulunan halk iradesinin varlığıdır. Bu iradenin mekanı Kûfe'dir ve Kûfe halkından gelen biat mektupları ile somutlaşmaktadır.”⁶⁴

Şîî Muhammed Kâzım el-Kazvînî Irak halkının Hüseyin ile yazıştıklarını, ona mesaj gönderdiklerini ve kendisinden halifelik için biatleşmek üzere ülkelerine gelmesini istediklerini zikretmiştir. Hz. Hüseyin yanında Irak halkından on iki bin mektup birikmişti. Hepsi de aynı içeriğe sahipti. Şöyle yazmışlardı: Meyveler olgunlaştı. Etraf yeşerdi. Techizatlı bir ordu ile gelemesen de, Kûfe'de sana ait yüzbin kılıç var. Bize gelmezsen, yarın Allah'ın huzurunda seninle hesaplaşırız.”⁶⁵

63 *Âşûrâ*, s. 85; *Tazallumu'z-Zehrâ*, s. 141.

64 *Alâ Huta'l-Huseyn*, s. 94.

65 *Fâciatu't-Tıff*, s. 6.

Şîi muhaddis Abbas el-Kummî şöyle diyor: “Mektuplar birbiri peşi sıra geldi. Tek bir günde o vefasızlardan altı yüz mektup birikmişti. Ama o (Hz. Hüseyin) buna rağmen temkinli davranarak mektuplarını yanıtlamıyordu. Tam on iki bin mektup birikmişti.”⁶⁶

Alî b. Mûsâ b. Cafer b. Tâvûs el-Hüseyinî eş-Şîi şöyle demiştir: “Kûfeliler Hüseyin *aleyhisselâm*’ın Mekke’ye vardığını ve Yezid’e biat etmekten kaçındığını duymuşlardı. Süleyman b. Sard el-Huzâ’î’nin evinde toplandılar. Hepsi tamam olunca Süleyman b. Sard kalkıp konuşma yaptı. Konuşmasının sonunda şöyle dedi: Ey şîa topluluğu! Biliyorsunuz ki Muâviye öldü, Rabbine gitti ve yaptıkları kendisine sunuldu! Onun yerine oğlu Yezîd geçti. Hüseyin b. Alî *aleyhisselâm* ona muhalefet etti ve Ebû Süfyân’ın tağutlarından! kaçarak Mekke’ye gitti. Sizler onun ve ondan önce de babasının taraftarısınız (şîasisınız). O bugün sizin desteğinize muhtaçtır. Ona destek olacağınızı ve düşmanıyla cihad edeceğinizi iyi biliyorsanız, ona mektup yazın! Zayıflıktan ve başarısızlıktan korkuyorsanız adamı kendi kendisiyle aldatmayın!” Ve Hüseyin’e mektup yazdılar.”⁶⁷

Şîi Abbâs el-Kummî de şöyle demektedir: “Şîa Kûfe’de Süleyman b. Sard el-Huzâ’î’nin evinde toplandı. Muâviye’nin öldüğünü ve biatin Yezîd’e yapıldığını konuştular. Sonra Süleyman kalkıp onlara bir konuşma yaptı. Şöyle dedi:

“Muâviye’nin öldüğünü ve yönetimi oğlunun işgal ettiğini! biliyorsunuz. Hüseyin *aleyhisselâm* ona muhalefet etmiş ve Mekke’ye gitmiştir. Siz onun ve babasının taraftarları (şî-

66 *Munteha’l-Âmâl*, 1/430.

67 İbn Tâvûs, *el-Luhûf*, s.22; *el-Mecâlisu’l-Fâhira*, s.58, 59; *Munteha’l-Âmâl*, 1/430; *Alâ Huta’l-Huseyn*, s.93.

ası)sınız. Ona destek olacağınızı ve düşmanına karşı cihad edeceğinizi iyi biliyorsanız, ona mektup yazın! Acizlikten ve başarısızlıktan korkuyorsanız, adamı kendi kendisiyle aldatmayın!" Oradakiler "Hayır, bilakis düşmanına karşı savaşa-
cağız. Onun için canımızı veririz." dediler. Sonra Süleyman b. Sard, el-Müseyyeb b. Necbe, Rufâa b. Şeddâd el-Beceli, Hubeyb b. Muzâhir ve Kûfe halkından mümin şîası adına Hz. Hüseyin'e mektup yazdılar. Mektupta hamd u senadan sonra şunlar yer alıyordu: "Sana selam olsun! Bunun ardından; zorba ve inatçı düşmanının belini kıran Allah'a hamd olsun! Bizim başımızda herhangi bir imam yok. Bize gel, belki Allah bizi seninle hak üzere birleştirir. Numân b. Beşîr yönetim sarayında. Onunla ne cumada ne de diğer cemaatlerde bir araya gelmiyoruz. Onunla bayrama da çıkmıyoruz. Senin bize doğru yola çıktığın haberini alsak, Allah'ın izniyle onu çıkarıp Şam'a kadar kovalarız." Sonra mektubu Abdullah b. Musmî' el-Hemdânî ve Abdullah b. Vâl ile göndererek acele etmelerini emrettiler. Bu ikisi süratle yola çıkarak Ramazan'ın onuncu gününde Mekke'ye Hz. Hüseyin'in yanına vardılar. Kûfeliler mektubu gönderdikten sonra iki gün beklediler. Sonra Kays b. Mushir es-Saydâvî, Abdullah b. Şeddâd ve Ammâra b. Abdullah es-Selûlî'yi Hüseyin *aleyhisselâm*'a gönderdiler. Bunların yanında bir, iki ve dört kişinin yüz el-li kadar sayfası vardı. Sonra iki gün daha beklediler ve Hâni b. Hâni es-Sebî'î ile Sa'îd b. Abdullah el-Haneî'yi Hz. Hüseyin'e gönderdiler. Gönderdikleri mektuba şunu yazmışlardı: "Bismillâhirrahmânirrahîm. Mümin ve Müslümanlardan olan şîasından Hüseyin *aleyhisselâm*'a.. Bunun ardından; İnsanlar seni bekliyorlar. Onlar için senden başkasını göremiyorum. Çabuk! Acele et! Çabuk ol! Vesselam!" Daha sonra Şebes b. Rib'î, Haccâr b. Ebcer, Yezîd b. el-Hâris b. Rûveyh,

'Urve b. Kays, 'Amr b. el-Haccâc ez-Zebîdî, Muhammed b. 'Amr et-Teymî mektup yazdılar. Şöyle diyorlardı: "Bundan sonra; her taraf yeşerdi. Meyveler olgunlaştı. İstersen techizatlı bir ordunun başında gel! Vesselamu aleykum ve rahmetullahi ve berekâtuh."68

3- Hz. Hüseyin, Müslim b. 'Ukayl'i gönderiyor

Şiî Rıza Hüseyin Subh el-Hasenî şunları söylemiştir:

"Müslim, Şaban ayının yarısında Mekke'den çıktı ve Şevval'in beşinde Kûfe'ye vardı. Şîa kendisine biat etmek üzere ona yöneldiler. Sayıları on sekiz bin kişiye ulaşmıştı. Şa'bî'nin hadisinde ona biat edenlerin kırk bin kişi olduğu ifade edilmiştir."69

Şiî Hâşim Maruf el-Hasenî şöyle demiştir: "Bazı rivâyetlerden anlaşılmaktadır ki, Müslim b. 'Ukayl, amcası Emîru'l-müminîn'e, ölerek ya da öldürülerek kendilerinden ayrılmayı temenni ettiği amcasına karşı Iraklıların yanar-döner ve istikrarsız bir tutum sergilediklerini, amca oğlu Hasan'a, yönetimi Muâviye'ye bırakmak zorunda bırakana kadar amca oğlu Hasan'a hainlik ettiklerini bildiğinden dolayı yolculuğunda pek de hoşnut değildi. Bunu Hz. Hüseyin'e de açıklamıştı. Fakat o bu görevden geri adım atırmadı ve kendisini korkak ve yanlış düşünmekle suçladı. Müslim de hiç hoşnut olmadığı halde bu görevi yerine getirmek üzere yola koyuldu. Kılavuzlarından biri yolda susuzluktan dolayı öldükten sonra yollarını kaybedince, Hz. Hüseyin'e kendisini muaf kılması için bir kez daha mektup yazdı. Fakat Hz. Hüseyin *aleyhisse-*

68 *Munteha'l-Âmâl*, 1/430; *el-Luhûf*, s. 22; *el-Mecâlisu'l-Fâhira*, s. 58.

69 *eş-Şîa ve Âşûrâ*, s. 167.

lâm Kûfe'ye doğru yoluna devam etmesi konusunda ısrar etti. Zorluklar içinde yoluna devam etti. Sonunda Kûfe'ye girdi. Kûfeliler kendisini hoş karşıladılar. Muhtâr b. Ebî 'Ubeyd es-Sekâfî'nin evinde misafir oldu. Burada insanları kabul etmeye ve Hüseyin *aleyhisselâm*'a daveti yaymaya başladı. Kendisine, ölümüne biat edenlerin sayısı kırk bine ulaşmıştı. Bu insanların daha az sayıda olduğu da söylenmiştir. O zamanlar Yezîd'in Kûfe valisi Numân b. Beşîr idi. Tarihçilerin nitelendirmelerinde olduğu gibi kendisi tefrikayı hoş görmeyip sükuneti tercih eden barışçı biriydi."⁷⁰

Mutaassıp Şî Abdülhüseyin Şerefuddin el-Mûsevî şöyle demiştir: "Şîa Müslim b. 'Ukayl'e gelip gitmeye başladılar. Sonunda Numân b. Beşîr bu durumdan haberdar oldu. (Numân, Muâviye tarafından Kûfe'ye vali olarak atanmış, Yezîd de bunu ikrar etmişti.) Müslim'in yerini öğrenmiş ama başına herhangi bir kötülük getirmemişti."⁷¹

Şî Abdürrezzak el-Mûsevî el-Mukarrim şöyle demiştir: "Şîiler, Muhtâr'ın evinde Müslim'i hoşnutlukla ağırladılar. Kendisine itaat ve bağlılık gösterdiler. Bu onun sevinç ve mutluluğunu artırdı... Şîa ona biat etmek üzere teveccühte bulundu. Divanında bulunanlar on sekiz bin olarak sayılmıştır. Yirmi beş bin kişiye ulaştıkları da söylenmiştir. Şa'bî'nin hadisine göre biat edenlerin sayısı kırk bindir. Müslim, Abbâs b. Şebîb eş-Şâkirî ile Hüseyin'e Kûfelilerin itaat üzere birleştiklerini ve kendisini beklediklerini haber veren bir mektup gönderdi. Bu mektupta şöyle diyordu: "Lider halkına yalan söylemez. Kûfelilerden bana on sekiz bin kişi biat etti...."⁷²

70 *Sîratu'l-Eimmeti'l-İsnâ Aşer*, 2/57-58.

71 *el-Mecâlisu'l-Fâhira*, s. 61.

72 Mukarrim, *Maktelu'l-Huseyn*, s. 147; *Me'sâtu İhdâ ve Sittin*, s. 24.

Hocaları Abbâs el-Kummî şöyle demiştir: “el-Mufîd ve diğerleri şunu ifade etmişlerdir: “İnsanlar ona -Müslim b. ‘Ukayl’e- biat ettiler. On sekiz bin kişi biat etmişti. Müslim, Hüseyin *aleyhisselâm*’a on sekiz bin kişinin biat ettiğini bildiren ve oraya gelmesini söyleyen bir mektup göndermişti.”⁷³

Abbâs el-Kummî şunları dile getirmiştir: “Geçen rivâyete göre Şiîler, Hânî’nin evinde onun yanına gizli gizli, kimseye görünmeden gidip gelerek biat ediyordu. Kendisine biat eden herkesten ketum davranacağına dair yemin alıyordu. Biat edenlerin sayısı yirmi beş bine varıncaya kadar durum bu minvalde devam etti. İbn Ziyâd onun yerini hâlâ bilmiyordu...”⁷⁴

4- Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh* Kûfe’ye Yöneliyor

Şiî muhaddis Abbâs el-Kummî ve şîi yazar Abdülhâdî es-Sâlih’in naklettiklerine göre Hüseyin Mekke’den çıkmak isteyince tavaf etti, sa’y yaptı, saçını tıraş etti ve ihramdan çıktı. Çünkü Mekke’de yakalanma veya öldürülme korkusundan dolayı hacı tamamlayamayacaktı. Zilhicce’nin sekizinci gecesini ahabını topladı ve onlara şöyle bir konuşma yaptı: “Hamd Allah’a mahsustur. Allah ne dilerse o olur. Kuvvet ancak Allah’a aittir. Genç kızların boynuna gerdanlık asılması gibi ademoğlunun boynuna ölüm çizgisini çizmiştir. Geçmişlerime karşı duyduğum hüznün, Yâkub’un Yûsuf’a olan özlemi gibidir. Karşılaşacağım ölüm sanki, benim için en hayırlısıdır. Sanki Nevâîs ile Kerbela arasındaki çorak arazilerde gidiş-geliş eklemlerimi kesip bitiriyor. Ve içi boş birer işkembe ve bomboş birer kap olarak benden usanı-

⁷³ *Munteha’l-Âmâl*, 1/436.

⁷⁴ *Munteha’l-Âmâl*, 1/437.

yorlar. Kalemle yazılmış olan günden kaçış yok. Allah biz ehl-i beytten razı olmuştur. Ondaki gelen belaya sabır gösteririz ve bize sabredenlerin ecrini verir..."⁷⁵

Şii Dr. Ahmed Râsim en-Nefis şöyle demiştir: "Şair Ferezdak Hüseyin'in kafilesi ile karşılaşmıştı. Selam verdi ve "Anam babam sana feda olsun, ey Rasûlullah'ın evladı! Hacı neden böyle çabuk yaptın?" dedi. (Hz. Hüseyin) "Acele etmeseydim, yakalanacaktım." dedi. Sonra Ebû Abdillâh insanların durumunu sordu. (Ferezdak) "Kalpleri seninle, kılıçları ise sana karşı." dedi. (Hüseyin) *aleyhisselâm* "Doğru söyledin. Emir Allah'a ait. O her gün bir iştir." dedi. Kaza bizim istediğimiz ve razı olduğumuz şekilde gerçekleşirse, nimetlerinden ötürü Allah'a hamd ederiz. Şükrün edası konusunda yardımı dilenecek olan O'dur. Kaza, ümidimize engel olursa, niyeti hak, gönlü takva dolu olan kimse uzak tutulmaz."⁷⁶

Şii Alî b. Mûsâ b. Câfer b. Tâvûs el-Hüseyinî şöyle dedi: "Râvi şöyle söyledi: Hüseyin *aleyhisselâm* Kûfe'ye iki merhale kalana kadar yürüdü. Birden bin süvari içinde bulunan Hurr b. Yezîd'le karşılaştı. Hüseyin *aleyhisselâm* ona "Lehimize mi, aleyhimize mi?" diye sordu. Hurr "Bilakis aleyhine, ey Ebû Abdillâh!" dedi. Hz. Hüseyin "La havle ve lâ kuvvete illa billahî'l-aliyyî'l-azîm." dedi. Sonra aralarında konuştular. En sonunda Hüseyin *aleyhisselâm* ona "Eğer bana gelen mektuplarınızın ve elçilerinizin getirip sunduklarının hilafına iseniz, geldiğim yere geri dönerim." dedi. Bunun üzerine

⁷⁵ *Munteha'l-Âmâl*, 1/453; *Hayru'l-Ashâb*, s. 33.

⁷⁶ *Alâ Hutâ Huseyn*, s. 99-100; *eş-Şîa ve Âşûrâ*, s. 178. "Kaza bizim istediğimiz gibi gerçekleşirse..." sözlerinin Abbas el-Kummî'nin "Sanki Nevâvis ile Kerbela arasındaki çorak arazilerde gidiş-geliş eklemelerini kesip bitiriyor..." şeklindeki nakli ile çeliştiğine dikkat ediniz.

Hurr ve beraberindekiler onun geri dönüp gitmesine engel oldular. "Hayır, ey Rasûlullah'ın evladı! Seni Kûfe'ye götürmeyecek, Medine'ye ulaştırmayacak başka bir yola git! Yol-da bana karşı geldiğini söyleyerek İbn Ziyad'dan özür dile-rim." dedi. Bunun üzerine Hüseyin *aleyhisselâm* Azîbu'l-hicâ-nât'a varana dek yürüdü."⁷⁷

Ayetullah Muhammed Takiyy Âl Bahru'l-Ulûm şöyle demiştir: "Hüseyin üzerinde bir peştamal ve gömlek, ayağın-da da iki pabuçla kılıcına dayanarak çıktı. İnsanlara yönele-rek Allah'a hamd u senada bulunduktan sonra şöyle dedi: "Bu iş Allah Azze ve Celle'ye ve size doğru yuvarlanmakta-dır. Sizin "Bize gel! Bizim hiçbir imamımız yok. Belki Allah senin vesilenle bizi hidayet üzere birleştirir." şeklindeki me-sajlarınızı içeren mektuplarınız ve elçileriniz bana gelmeden size gelmiş değilim. Hâlâ aynı şey üzereyseniz, işte size gel-dim. Beni mutmain edecek ahit ve misaklarınızı verin bana. Benim gelmemi istemiyor idiyse, geldiğim yere geri dö-ner giderim." Hepsı susmuştu. Haccâc b. Mesrûk el-Ca'fî öğ-le namazı için ezan okudu. Hüseyin, Hurr'a "Ashabına na-maz kıldırır mısın?" dedi. Hurr "Hayır, biz hepimiz senin ar-kanda namaz kılacağız." dedi ve Hz. Hüseyin onlara namaz kıldırıldı. Namazı bitirdikten sonra onlara döndü ve Allah'a hamd ve senada bulundu. Muhammed Peygamber'e salavât getirdi ve şöyle dedi: "Ey insanlar! Allah'a karşı takva sahibi olursanız ve hakkın ehline ait olduğunu itiraf ederseniz, Al-lah'ın rızasını daha çok kazanırsınız! Biz Muhammed *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in ehli beyti; bu işin velayetini yürütme konusun-da, hakları olmayan şeyin kendilerine ait olduğu iddia eden, zulüm ve düşmanlıkla hareket eden şu insanlardan daha ev-

77 İbn Tâvûs, *el-Luhûf*, s. 47; *el-Mecâlisu'l-Fâhira*, s. 87.

layız. Eğer bizi istememekten ve hakkımızı itiraf etmemekten başka bir şey yapmazsanız ve şu anki görüşünüz mektuplarınızda benim buraya gelmeme sebep olandan farklı ise geri dönerim.” Bunun üzerine Hurr “Dile getirdiğin bu mektuplar nedir? Ben bilmiyorum.” dedi. Hüseyin, ‘Ukbe b. Sem’ân’a emretti. O da iki heybe dolusu mektup çıkardı. Hurr “Ben bunlardan değilim. Seni karşılayıp Kûfe’de İbn Ziyâd’a takdim edene kadar senden ayrılmama emri aldım.” dedi. Bunun üzerine Hüseyin “Ölüm sana bundan daha yakın.” dedi. Ashabına bineklerine binmelerini emretti. Kadınlar bindiler. (Hurr) Medine’ye gitmelerine engel oldu. Hüseyin ona “Anası yitiresice! Ne istiyorsun bizden?” dedi. Hurr “Böyle bir durumda bu sözü bana senden başka bir Arap söyleseydi, kim olursa olsun ben de ona aynı şeyi söylemeden bırakmazdım. Vallahi, annen hakkında en güzel taktirlerimizi söylemekten başka yolumuz yok. Fakat aramızda yarı bir yola, seni Kûfe’ye sokmayan, Medine’ye de ulaştırmayan bir yola git. Git ki ben de İbn Ziyâd’a mektup yazayım. Belki Allah bize afiyet ikramında bulunur da senin bu işinle ilgili bir imtihana maruz bırakmaz.”⁷⁸

Hz. Hüseyin *radiyallâhu anhı*’ın, Şîa’nın kendisini yüz üstü yardımsız bırakıp hıyanet etmesinin ardından, geldiği yere geri dönmeye çalışmasını içeren bu olayı şîanın bir çok önemli ilim adamı nakletmiştir. Abbâs el-Kummî,⁷⁹ Abdürrezzâk el-Mûsevî el-Mukarrim,⁸⁰ Bâkır Şerîf el-Kuraşî,⁸¹ Ahmed Râsim en-Nefîs,⁸² Fâdıl Abbâs el-Hayyâvî,⁸³ Şerîf el-Ce-

78 Bahru’l-Ulûm, *Vâkıatu’t-Tiff*, s. 191-192.

79 *Munteha’l-Âmâl*, c.1, s. 464; *Nefsu’l-Mehmûm*, s. 170.

80 *Maktelu’l-Huseyn*, s. 183.

81 *Fî Hayâti’l-İmâm el-Huseyn*, c.3, s. 75.

82 *Alâ Huta’l-Huseyn*, s. 102.

83 *Maktelu’l-Huseyn*, s. 11.

vâhiri,⁸⁴ Esed Haydar,⁸⁵ Erva Kasîr Kulayt,⁸⁶ Muhsin el-Hüseynî,⁸⁷ Şîû düşünür Abdülhâdî es-Sâlih,⁸⁸ ayrıca Abdülhüseyn Şerefuddîn⁸⁹ ve Radî el-Kazvînî⁹⁰ bu olayı zikretmiştir.

Abbâs el-Kummî'nin naklettiğine göre; Hz. Hüseyin *radi-yallâhu anh* Mukâtילוğulları sarayında konaklayana kadar yürüdü. Kurulu bir çadır, dikilmiş bir mızrak ve bekleyen bir at gördü. "Bu çadır kimin?" diye sordu. "Ubeydullah b. el-Hurr el-Ca'fî'ye ait." dediler. Hüseyin *aleyhisselâm* ashabından Haccâc b. Mesrûk el-Ca'fî adında birini ona gönderdi. Haccâc, İbn el-Hurr'a yöneldi, selam verdi. O da selamını aldıktan sonra "Peşinde ne var?" diye sordu. Haccâc, "Peşimde, ey İbnu'l-Hurr, şayet kabul edersen, Allah'ın sana hediye ettiği bir ikram var." dedi. Hurr "Neymiş bu ikram?" dedi. Haccac "Hüseyin b. Alî seni kendisini desteklemeye çağırıyor. Şayet onun önünde savaşırsan ecir alırsın. Onun önünde öldürülürsen şehit olursun." dedi. 'Ubeydullah b. Hurr "Haccac! Allah'a yemin olsun ki, Kûfe'den çıkmamın tek sebebi ben orada iken Hüseyin *aleyhisselâm* oraya girer de kendisini destekleyemem diye duyduğum korkudur. Çünkü Kûfe'de bulunan taraftar (şîa) ve destekçilerin hepsi -Allah'ın korudukları dışında- dünyaya meyletmişlerdir⁹¹. Dön ve ona bunları anlat!" dedi. Hüseyin *aleyhisselâm* kalktı, pabuçlarını giydi. Kardeşlerinden ve ehli beytinden bir grupla birlikte yürüdü. İçeri girip selam verdiğinde Ubeydullah b. el-Hurr

84 *Musîru'l-Ahzân*, s. 43.

85 *Mea'l-Huseyn fî Nahdatih*, s. 165.

86 *Hutabu'l-Mesîrati'l-Kerbela'iyye*, s. 49.

87 *el-İmam el-Huseyn, Basîra ve Hadâra*, s. 82.

88 17/5/1997 tarihli Kuveyt *el-Enbâ Gazetesi*.

89 *el-Mecâlisu'l-Fâhira*, s. 87.

90 *Tazallumu'z-Zehrâ*, s. 174 ve sonrası.

91 İşte senin teban ey Ticânî!

meclisinden önünden atılıp (Hz. Hüseyin'in) ellerini ve ayaklarını öptü. Hz. Hüseyin oturdu. Allah'a hamd ve sena-da bulunduktan sonra şöyle dedi: "Ey İbnu'l-Hurr! Sizin şehrinizin halkı bana mektup yazdılar. Beni desteklemek üzere birlik olduklarını bildirdiler. Yanlarına gelmemi istediler. Geldim. Ama durum iddia ettikleri gibi değil. Ben seni bir ehl-i beyti desteklemeye çağırıyorum. Şayet hakkımız bize verilirse Allah Teâlâ'ya hamd eder, kabul ederiz. Hakkımıza engel olunur da zulüm görürsek hakkı talep etme konusunda bana yardım edenlerden olursun." Bunun üzerine Ubeydullah şöyle dedi: "Ey Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in evladı! Kûfe'de seninle birlikte savaştık taraftar (şîa) ve destekçiler olsaydı, ben onların en şiddetlisi olurum. Ama ben Kûfe'de şîanın Ümeyyeoğulları'nın kılıçlarının korkusundan evlerini terk ettiklerini gördüm." Buna bir cevap vermedi ve Hüseyin *aleyhisselâm* yürüdü gitti..."⁹²

5- Müslim b. 'Ukayl'e İhânet

Şîî Hâşim Maruf şöyle demiştir: "Yeni vali Hüseyin *aleyhisselâm*'ın elçisini ağırlayan onu güzelce ağırlayan, görüş ve düşüncelerini paylaşan Hânî b. 'Urve'yi yakalamak için bir hile tertiplemişti. Daha sonra da tutuklayıp aralarında geçen uzun konuşmalardan sonra onu öldürmüştü. Cesedini de sarayın yüksek kısmından etrafta toplanan halkın üzerine atmıştı. Bunun üzerine insanları bir korku ve tedirginlik kapladı. Bu durum hiç kimseyi ilgilendirmiyormuş gibi herkes evine gitti..."⁹³

92 Bu olayı Abbas el-Kummî, *Munteha'l-Âmâl*, 1/466'da ve *Nefsu'l-Mehmûm*, s. 177'de dipnotta zikretmiştir. Burada yer verilen lafız ikinci kaynağa aittir.

93 *Sîratu'l-Eimmeti'l-İsnâ Aşer*, 2/61.

Şîi Muhammed Kâzım el-Kazvînî şunları ifade etmiştir: “İbn Ziyâd, Kûfe’ye girdi. Aşiret ve kabile liderlerine haber göndererek onları Şam ordusu ile tehdit etti. Bunun üzerine bu liderler yavaş yavaş Müslim’den ayrıldılar. Sonunda Müslim tek başına kaldı.”⁹⁴

Derim ki: Müslim b. ‘Ukayl’in kendisini bu görevden almasını Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh’* den istediğinde beklediği sonuç da bu idi. Çünkü Şîa’nın; amcası Ali’ye, oğlu Hasan *radiyallâhu anhum’a* karşı sözlerinde durmayıp vefasızlık ettiklerini biliyordu. Beklediği de gerçekleşmişti. Müslim b. ‘Ukayl, Hz. Hüseyin adına kendisini davet edip biat edenler tarafından görülmesine ve duyulmasına rağmen katledildi.

Mutaassıp Şîi Abdülhüseyin Şerefuddîn seleflerinin Müslim b. ‘Ukayl’e vefasızlıklarını naklederken şunları ifade etmiştir: “Fakat bundan sonra ona biati bozdular. Zimmetini korumadılar. Ona karşı hiçbir ahitlerinde sebat etmediler. Hiçbir akdine vefa göstermediler. Anam-babam ona feda olsun ki, bu olay onların haklarının yendiği, küçük düşürüldükleri, kin ve nefretle karşılaştıkları en karanlık olaylardan biriydi. Ashabı onu teslim edip de düşmanı ile arasındaki sıkıntılı anlar şiddetlenince çok mükerrem ve muazzam bir duruş sergilemiştir. Düşmanı her tarafından, yukarı ve aşağı tarafından gelip kendisini kuşatmışken tek bir

94 *Fâci’atu’t-Tiff*, s. 7. Buna yakın bir anlatım da *Tazallumu’z-Zehrâ*, s. 149’da yer alır. Ayrıca bk. *Sefîru’l-Huseyn Müslim b. Ukayl*, s. 50, sonrası ve s. 113. Abdülhasen Nureddin el-Âmilî şöyle demektedir: “İnsanlar ayrılmaya başladılar. Kadın oğluna ve kardeşine gelip ‘Git! İnsanlar sana yeter!’ diyordu. Adam da oğluna ve kardeşine gelip ‘Yarın Şamlılar sana gelecek, savaş ve şer halinde ne yapacaksın? Git!’ deyip götürüyordu. Dağılıp gittiler. Akşam oldu Müslim b. ‘Ukayl mescidde yanında sadece otuz kişi ile birlikte namaz kıldı. Akşam olup da yanında sadece bu kadar adamın olduğunu görünce çıkıp Kende kapılarına doğru gitti. Daha kapılara varmamıştı ki yanında on kişi kaldı. Kapıdan çıktığında ise yanında hiçkimse yoktu.” *Me’sâtu lhdâ ve Sittin*, s. 27.

yardımcısı ve destekçisi yoktu.. En sonunda düşman eline esir düşmüştü.”⁹⁵

Korkunç Haber:

Abbâs el-Kummî şöyle demiştir: “Sonra (Hüseyin) bekledi. Seher vakti olduğunda yanındaki gençlere, delikanlılara ‘Suyu çoğaltın da için!’ dedi. Onlar da suyu çoğalttılar ve yola çıktılar. Hz. Hüseyin yola devam etti. En sonunda Zubâle’ye varmıştı ki Abdullah b. Yaktur’un haberi kendisine ulaştı. Ashabını topladı ve bir mektup çıkarıp insanlara okudu. Mektupta şöyle diyordu: “Bismillâhirrahmânirrahîm. Bundan sonra: Bize korkunç bir haber, Müslim b. ‘Ukayl, Hânî b. ‘Urve ve Abdullah b. Yaktur’un öldürüldükleri haberi geldi. Taraftarlarımız (şîamız) bizi yardımsız bıraktı. Geri dönmek isteyeniniz varsa, dönsün. Hiçbir sıkıntı ve kınamaya maruz kalmayacaktır.” Ganimet ve makam sevdasıyla ona tâbî olmuş kimselerden bazısı ayrıldı. Geride yakîn ve iman ile ondan ayrılmayıp ehl-i beyti ve ashabı içinde yer alanlar kaldı.”⁹⁶

6- Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh’ın* Kerbelâ Arazisine Varışı

Abdürrezzâk el-Müsevî el-Mukarrim “Kerbelâ’ya varışı hicrî 2 Muharrem 61 yılındaydı.” demiştir.⁹⁷

⁹⁵ *el-Mecâlisu’l-Fâhira*, s. 62.

⁹⁶ *Munteha’l-Âmâl*, 1/462; *Nefsü’l-Mehmûm*, s. 167; Meclisî, *Bihârü’l-Envâr*, 44/374; Muhsin el-Emîn, *Levâicu’l-Eşcân*, s. 67; Abdülhüseyin el-Müsevî, *el-Mecâlisu’l-Fâhira*, s. 85; Abdülhâdî es-Sâlih, *Hayru’l-Ashâb*, s. 37, 107; Vaizler Sultanı olarak adlandırdıkları, Muhammed el-Müsevî eş-Şirâzî, *Leyâlî Peşâver*, s. 585; Muhammed Mehdi el-Mâzindrânî, *Meâli’s-Sibtayn*, c.1, s. 267; Murtaza el-Askerî, *Meâlimu’l-Medraseteyn*, c.3, s. 67; Esed Haydar, *Mea’l-Huseyn fî Nahdatih*, s. 163; *Dâiratu’l-Meârifî’s-Şîiyye*, 8/264; Av. Ahmed Huseyn Yakub, *Kerbelâ, es-Sevra ve’l-Me’sât*, s. 244. ⁹⁷ Mukarrim, *Maktehu’l-Huseyn*, s. 193.

Abbâs el-Kummî şöyle demiştir: “Bil ki, İmam Hüseyin *aleyhisselâm*’ın Kerbelâ’ya vardığı gün konusunda ihtilaf bulunmaktadır. En sahih görüşe göre Kerbelâ’ya hicrî 2 Muharrem 61 tarihinde varmıştır. Kerbelâ’ya vardığında “Buranın adı nedir?” diye sormuş “Burası Kerbelâ” denilmiştir. Bunun üzerine “Allahım, kerb (sıkıntı) ve belâdan sana sığınırım.” demiştir.”⁹⁸

Muhammed Takîyy Âl Bahru’l-Ulûm şunları ifade etmiştir: “Siyer ve savaş erbabı şunları söylemiştir: Hüseyin *aleyhisselâm* Kerbelâ’ya vardığında ashabını ve ehl-i beytini toplayıp onlara bir konuşma yapmıştır. Allah’a hamd ve senada bulunduktan sonra şöyle demiştir:

“Bundan sonra: Görmüş olduğunuz bu durum başımıza geldi. Dünya değişmiş ve tanınmaz olmuştur. İyilikleri geride kalmış ve ayağa düşmüş olarak devam etmiştir. Dünya-dan sadece kap içinde kalan su kalıntısı gibi bir kalıntı ve havasız bir mera gibi alçak bir yaşam kalmıştır. Kendisi ile amel olunmayan hakkı; vazgeçilemeyen batılı görmüyor musunuz? Mümin Rabbi ile haklı bir şekilde kavuşma konusunda istekli olsun! Ben ölümü bir mutluluk; zalimlerle birlikte hayat sürmeyi ise bedbahtlık olarak görüyorum.”⁹⁹

Şii Dr. Ahmed Râsim en-Nefîs bizlere Hz. Hüseyin *radi-yallâhu anh*’ın kendisini desteklemek üzere çağırıp da daha sonra yüz üstü bırakmış olan şîasına yönelik isteklerini ve hatırlatmasını¹⁰⁰ şöyle nakleder: “Orada bulunan insanlar, delilini gözler önüne seremesin diye Ebû Abdillâh Hüseyin

98 *Munteha’l-Âmâl*, 1/471.

99 Bahru’l-Ulûm, *Maktele’l-Huseyn*, s. 263.

100 Bu iktibasın aslı, basit farklılıklarla birlikte el-Tabersî’nin *el-İhticâc* adlı eserinde 2/24’te yer almaktadır.

yin'e karşı gürültü çıkartma çabalarında ısrarcıydılar. Öfkeli bir şekilde onlara 'Neden sessiz olmuyorsunuz da sözlerime kulak vermiyorsunuz? Sizi rüşd yoluna davet ediyorum. Bana itaat eden rüşde erenlerden olur. Bana isyan eden ise, helak olanlardan olur. Sözüme kulak veren dışında hepiniz emrime isyankârsınız. Size verilenler haramdan kesilmiştir. Karınlarınız haramla dolmuştur. Allah kalplerinize mühür vurmuştur. Yazık size! Susmayacak mısınız? Dinlemeyecek misiniz?' deyince insanlar sustular. Daha sonra şöyle dedi: "Tüh size ey cemaat, elleriniz kurusun! Aklınız başınızdan gitmiş bir vaziyette bizden medet dileyip yardım istediğinizde hemen hazırlanıp yardımınıza koştuk. Bize karşı boyunumuzu vurmak için kılıçlarınızı çektiniz. Bizim ve sizin düşmanınızın olgunlaştırdığı fitne ateşini körüklediniz. Dostlarınıza karşı düşman kesildiniz. Düşmanınız lehine ise dostlarınıza karşı duran bir el vazifesi gördünüz. Bunu yaparken de ne aranızda yaygınlaştırdıkları bir adalet; ne de sizi nail kıldıkları dünyalık bir haramdan veya arzuladığınız aşağılık bir hayattan başka bir emeliniz vardı... Yazık size! Siz ancak bu ümmetin tağutlarından, aykırı gruplarından, kitabın göz ardı ettiklerinden, şeytanın üfürüğünden, günah çetesinden, kitaba karşı cürüm işleyenlerden, sünnetleri söndürenlerden ve peygamberlerin çocuklarını katledenlerden olabilirsiniz."¹⁰¹

Adı geçen şînin eserine kaydettiği lafız bu şekildedir. Bu konuşmanın aslını hocaları Alî b. Mûsâ b. Tâvûs¹⁰² rivayet etmiş ve Abdürrezzâk el-Mukarrim¹⁰³, Fâdıl Abbâs el-

101 *Alâ Huta'l-Huseyn*, s. 130-131.

102 *el-Luhûf*, s. 58.

103 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 234.

Hayyâvî¹⁰⁴, Hâdî en-Necefi¹⁰⁵, Hasan es-Saffâr¹⁰⁶, Muhsin el-Emîn¹⁰⁷, Abbâs el-Kummî¹⁰⁸ ve daha başka birçok müellif¹⁰⁹ tarafından nakledilmiştir. Ey hak sevdalısı! İmâm Hüseyin *radiyallâhu anh*'ın kendi şîasını müstehak oldukları şu vasıflarla nasıl vasıflandırdığına dikkat et:

“Size verilenler haramdan kesilmiştir.”

“Karınlığınız haramla doldu.”

“Allah kalplerinizi mühürledi.”

Bu insanların panik içinde kendisinden imdat dileyen kimseler olduklarına dikkat ediniz... “Bize karşı fitne ateşini körüklediniz.”

İşte şîa budur:

“Aykırı gruplar”

“Kitabı ellerinin tersi ile iten”

“Günah çetesi”

“Kitaba karşı cürüm işleyenler”

“Sünnetleri söndürenler”

“Peygamberlerin evlatlarını katledenler”.

7- Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh*'ı Kim Katletti?

İbnu'l-Hanefiyye olarak bilinen Muhammed b. Alî b. Ebî Tâlib, kardeşi Hüseyin *radiyallâhu anhum*'a şu sözlerle nasihat

104 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 16.

105 *Yevmu't-Tıff*, s. 28.

106 *el-Huseyn ve Mes'ûliyyetu's-Sevra*, s. 61.

107 *Levâicu'l-Eşcân*, s. 97 ve sonrası. Bu kaynakta insanların Hz. Hüseyin'i konuşturmadıkları ve sessiz durmadıklarını ifade etmektedir.

108 *Munteha'l-Âmâl*, 1/487.

109 bk. *Meâlimu'l-Medraseteyn*, 3/100; Av. Ahmed Huseyn Yakub, *Kerbelâ, es-Sevra ve'l-Me'sât*, s. 283-284.

etmişti: “Kardeşim, Kûfe halkının babana ve kardeşine olan vefasızlığını gördün. Senin halinin de onlarınki gibi olmasından korkuyorum.”¹¹⁰

Tanınmış şair Ferezdak, yanlarına gitmekte olduğu şî-asının durumu hakkında kendisine soru soran Hüseyin *radiyallâhu anh'a*,

“Kalpleri seninle; kılıçları ise sana karşı... Emir gökten iner... Allah dilediğini yapar.” demişti. Bunun üzerine Hz. Hüseyin, “Doğru söyledin emir Allah’a aittir. O her gün bir iş üzerindedir. Kaza bizim istediğimiz ve razı olduğumuz gibi gerçekleşirse, nimetlerinden ötürü Allah’a hamd ederiz. Şükrün edası konusunda yardımı dilenecek olan O’dur. Kaza, ümide engel olursa, niyeti hak, gönlü de takvayla dolu olan kimse uzak görülemez.”¹¹¹ demiştir.

İmam Hüseyin *radiyallâhu anh* o insanlara konuşma yaptığında kendilerinden öncekilere, babası ile kardeşine yaptıklarına işaretle bulundu. “Eğer (dediğimizi) yapmazsanız, ahitlerinizi bozarsanız ve biatimi boynunuzdan çıkarırsanız ki bu; ömrüme yemin olsun ki size yabancı bir durum değildir. Zira babama, kardeşime ve amcazadem Müslim’e de aynı şeyi yaptınız. Size kanan aldanmıştır...”¹¹² Daha önce İmam Hüseyin’in, onların mektuplarından şüphe duyduğu ve “Bunlar beni korkuttular. Benim katillerim oldukları halde bu mektuplar Kûfe halkına ait.”¹¹³ dediği daha önce geçmişti.

110 İbn Tâvûs, *el-Luhûf*, s. 39; el-İhsâî, *Âşûrâ*, s. 115; Abdülhüseyin, *el-Mecâlisu'l-Fâhira*, s. 75; *Munteha'l-Âmâl*, 1/454; *Alâ Huta'l-Huseyn*, s. 96.

111 *el-Mecâlisu'l-Fâhira*, s. 79; *Alâ Huta'l-Huseyn*, s. 100; Emin, *Levâicu'l-Eşcân*, s. 60; *Meâlimu'l-Medraseteyn*, 3/62.

112 *Meâlimu'l-Medraseteyn*, 1/275; *Bahru'l-Ullûm*, s. 194; *Nefsu'l-Mehmûm*, s. 172; *Hayru'l-Ashâb*, s. 39; *Tazallumu'z-Zehrâ*, s. 170.

113 *el-Mukarrim*, *Maktelu'l-Huseyn*, s. 175.

Hüseyin *radiyallâhu anh*, bir başka münasebetle şöyle demiştir: “Allahım, yardım etmek için çağırıp da bizleri katleden toplumla aramızda hükmünü ver!”¹¹⁴

Derim ki: Evet, Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh*'ın şîası, kendisini desteklemek üzere davet etmiş ve katletmiştir.

Şîî Hüseyin Kevrânî şunları ifade etmiştir: “Kûfeliler İmam'dan ayrılmakla yetinmemişler, bilakis sergiledikleri yanar döner tutumlarının sonucunu bir üçüncü tavıra çevirmişlerdir. Bu üçüncü tutuma göre süratle Kerbelâ'ya giderek İmam Hüseyin *aleyhisselâm*'a karşı savaşmışlardır. Kerbelâ'da şeytanı razı edip Rahmân'ı gazaplandıracak davranışlar sergileyerek bunları kayda geçirmek için adeta yarışıyorlardı. Meselâ daha bir önceki gün Kûfe'de Ehl-i beytin koruyucusu, savunucusu olarak görünen, Hânî b. 'Urve'yi kurtarmak üzere büyük bir orduya komuta eden ve İmam Hüseyin'e dinden çıktığı suçlamasını yamamak için görünen bütün bu tutumları ortadan kaldıran 'Amr b. el-Haccâc.. Şu cümleyi düşünelim: “'Amr b. el-Haccâc, ashâbına 'Allah'ın dininden çıkan ve cemaatten ayrılana karşı savaşın!...' diyordu.”¹¹⁵

Hüseyin Kevrânî ayrıca şunları ifade etmiştir: “Kûfelilerin münafıklıklarını gösteren bir başka tutum görüyoruz. Abdullah b. Havze et-Temîmî gelip İmam Hüseyin *aleyhisselâm*'ın önünde duruyor ve “Aranızda Hüseyin var mı?” diye bağıyor. Bu şahıs da Kûfelilerden birisiydi. Daha dün Alî *aleyhisselâm*'ın şîasındandı. İmama mektup yazanlardan veya mektup gönderen Şebes'in ve diğerlerinin grubundan biri olması da mümkündür... Sonra da “Ey Hüseyin ateşle müjdelen!” diyor...”¹¹⁶

114 *Munteha'l-Âmâl*, 1/535.

115 *Fî Rihâbi Kerbelâ*, s. 60-61.

116 *Fî Rihâbi Kerbelâ*, s. 61.

Murtazâ Mutahharî: “Kûfe halkı, sevmelerine ve duygusal bir bağla bağlı olmalarına rağmen Hüseyin’i öldürmek için nasıl ortaya çıktılar?” şeklinde bir soru ortaya atıp ardından şöyle cevap veriyor:

“Cevap, Kûfelilere hakim olmuş olan korku ve endişedir. Genel olarak Ziyâd ve Muâviye zamanından beri var olan ve ara vermeksizin Meysem et-Temmâr, Reşîd, Müslim ve Hânî’yi öldüren Ubeydullah’ın gelişiyle büyüyerek artan korku ve endişe... Bir de buna ek olarak Ömer b. Sa’d’ın bizzat kendisinde var olduğu gibi servet, mal ve dünyalık makama karşı duyulan tamah ve hırs faktörünün baskınlığı da söz konusudur... Topluluğun ileri gelenleri ve liderleri ise İbn Ziyâd’ın korkusuna kapılmışlardı. İbn Ziyâd, Kûfe’ye ayak bastığı ilk günden itibaren onları mal sevgisi aşılayarak teşvikte bulunmuştu. Hepsini çağırmış ve “Sizden muhalefet saflarında yer alacak olandan verdiğim atıyyeleri keserim.” demişti. Evet, işte ‘Âmir b. Mecnâ’ el-‘Abîdî ya da Mecnâ’ b. ‘Âmir bakın şöyle diyor: “Onların liderlerinin aldığı rüşvetler o kadar muazzamlaşmıştı; gözleri o kadar doldurulmuştu ki..”¹¹⁷

Şîî Kâzım el-İhsâî en-Necefî şöyle demektedir: “İmam Hüseyin *aleyhisselâm* ile savaşmak üzere çıkan ordu üç yüz bin kişilikti. Hepsi de Kûfe halkındandı. İçlerinde Şamlı, Hicazlı, Hintli, Pakistanlı, Sudanlı, Mısırlı, Afrikalı hiç kimse yoktu. Hepsi ama hepsi Kûfelilerden oluşuyordu. Değişik kabilelerden toplanmışlardı.”¹¹⁸

Şîî tarihçi Hüseyin b. Ahmed el-Burâkî en-Necefî şöyle demiştir: “Kazvînî şunları söylemiştir: Kûfe halkının ayıplanacağı hususlardan biri de Hasan b. Alî *aleyhimasselâm*’ı yarala-

117 *el-Melhamatu'l-Huseyniyye*, 3/47, 48.

118 *Âşûrâ*, s. 89.

maları ve yanlarına davet ettikten sonra Hüseyin *aleyhisselâm*'ı öldürmeleridir.”¹¹⁹

Tanınmış şîî taklit mercii Âyetullahu'l-Uzmâ Muhsin el-Emîn şöyle demiştir: “Sonra Hüseyin'e Irak halkından yirmi bin kişi biat etmiş ve vefasızlık göstermiştir. Biatleri boyunlarındanayken ona karşı çıkmış ve öldürmüşlerdir.”¹²⁰

Cevâd Muhaddisî de şunları kaydetmiştir: “Bütün bu sebepler İmam Alî *aleyhisselâm*'ın onlardan gelen kötülük ve kurnazlığa karşı göğüs germesine yol açmıştır. İmam Hasan *aleyhisselâm* onların ihanetiyle karşılaşmış; Müslim b. 'Ukayl onlar arasında haksız yere katledilmiş ve Hz. Hüseyin Kûfe yakınlarında Kerbelâ'da susuz kalarak Kûfe ordusunun eliyle katledilmiştir.”¹²¹

Şîîlerin hocaları Ebû Mansûr et-Tabersî, İbn Tâvûs, el-Emîn ve diğerleri Zeynelâbidin *radiyallâhu anh* olarak bilinen Alî b. el-Hüseyin b. Alî b. Ebî Tâlib'den ve babalarından; babasını yardımsız bırakıp katleden kendi şîasını azarlayarak şöyle dediğini rivayet etmişlerdir:

“Ey insanlar! Allah aşkına size soruyorum: Babama mektuplar yazıp kandırdığınızı, kendisine ahitte bulunup, biat edip, misak verdiğinizi ve yardımsız bırakarak öldürdüğünüzü biliyor musunuz? Kendi nefsiniz için önceden takdim etmiş olduğunuz şu yaptıklarınıza yazıklar olsun! Ne kötü bir bakışınız var! Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* size “Benim itramı (ehl-i beytimi) katlettiniz. Saygınlığımı hiçe saydınız. Siz benim ümmetimden değilsiniz.” diyeceği zaman ona hangi yüzle bakacaksınız?”

119 *Târîhu'l-Kûfe*, s. 113.

120 *A'yânü's-Şîa*, 1/26.

121 *Mevsûatu Âşûrâ*, s. 59.

Bunun üzerine her yandan kadınların ağlama sesleri yükseldi. Birbirlerine "Bildiklerinizle beraber helak oldunuz." dediler. *aleyhisselâm* şöyle dedi: "Nasihatimi kabul eden; Allah, Rasûlü ve ehl-i beyti hakkındaki tavsiyelerimi muhafaza edene Allah rahmet etsin! Muhakkak ki Allah Rasûlü'nde bizim için güzel bir örnek vardır." Hep birden "Biz seni dinleyip itaat edeceğiz. Küçümsemeden ve senden yüz çevirmeden zimmetini koruyacağız. Emrin neyse bize söyle! Allah sana merhamet etsin! Senin savaşın bizim savaşımız; barışın da bizim barışımızdır. Yezîd'i yakalayacağız; sana ve bize zulmedenlerden kurtulacağız." dediler. *Aleyhisselâm* şöyle dedi: "Heyhât ki heyhât! Ey vefasızlar! Ey hilekarlar! Sizinle nefsî istekleriniz arasına engel konulmuştur. Daha önce atalarım geldiğiniz gibi mi bana gelmek istiyorsunuz? Kesinlikle... Rabbe yemin olsun ki hayır! Yaralar henüz kabuk bağlamadı... Dün babam ve beraberinde ev halkı katledildi. Rasûlullah ve ailesinin, babamın ve evlatlarının yitip gittikleri hâlâ hatırımda... Hasretini içimde duyuyorum... Acısı boğazımı düğümlüyor... Bir yumru gibi göğsüme çöktü."122

İmam Zeynelâbidin *rahimehullâh* geçerken Kûfelilerin ağıt yakıp ağladıklarını görmüş ve onları "Bizim için ağıt yakıyorsunuz, ağlıyorsunuz. Peki bizi katledenler kimler?" diyerek azarlamıştır."123

122 Bu konuşmayı Tabersî, *el-İhticac*, 2/32; İbn Tâvûs, *el-Melhûf*, s. 92; el-Emin, *Levâ'icu'l-Eşcân*, s. 158; Abbâs el-Kummî, *Munteha'l-Âmâl*, c.1, s. 572; Hüseyin Kevrânî, *fî Rihâbi Kerbelâ*, s. 183; Abdürrezzâk el-Mukarrim, *Maktelu'l-Huseyn*, s. 87; Abbâs el-Kummî, *Nefsü'l-Mehmûm*, s. 360; Radî el-Kazvînî, *Tazallumu'z-Zehrâ*, s. 262'de zikretmiştir.

123 *el-Melhûf*, s. 86; *Nefsü'l-Mehmûm*, s. 357; Murtaza Ayyâd, *Maktelu'l-Huseyn*, s. 83 (IV. Baskı, 1996); *Tazallumu'z-Zehrâ*, s. 257.

Bir diğer rivayette Kûfe'den geçtiğinde halk ağıt yakıyordu. Kendisi zayıf birisiydi. Hastalıktan bitkin düşmüştü. Cılız bir sesle şöyle dedi: "Bizim için mi ağıt yakıp ağlıyorsunuz? Bizi katledenler kimler ki?"¹²⁴

Kendisinden *rahimehullâh* gelen bir rivayette hastalığın etkisiyle düşük bir ses tonuyla "Bunlar bize ağlıyorlar. Peki bizi bunlardan başkası mı katletti ki?" demiştir.¹²⁵

Ümmü Külsüm bnt. Alî *radiyallâhu anhumâ* şunları söylemektedir: "Ey Kûfeliler! Hüseyin'i yüz üstü bırakıp öldürdüğünüz için, malını gasp edip kendinize miras olarak aldığınız için, hanımlarını esir alıp kendisini felakete maruz bıraktığınız için yazıklar olsun size! Elleriniz kurusun! Uzak durun bizden! Bu yaptığınız nasıl bir kurnazlık! Nasıl bir yük sırtlandınız? Döktüğünüz kanlar hangi kanlar? Hangi saygınlığa el sürdünüz? Hangi sabiyi öksüz bıraktınız? Hangi mallara el koydunuz? Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'den sonraki en hayırlı erkeklerden birini katlettiniz. Kalplerinizden merhamet sökölüp alınmıştır."¹²⁶

Tabersî, Kummî, Mukarrim, Kevrânî, Ahmed Râsim'in Ümmü Külsüm'den nakillerine göre hain, vefasız ve yüz üstü bırakan bu insanlara şöyle konuşma yapmıştır:

"Bundan sonra: Ey Kûfe halkı! Ey aldatmacı, vefasız, hilekâr insanlar! Ey yüz üstü bırakanlar! Ne gözyaşı dindi; ne de nefisler sakinleşti. Siz ipini önce sıkı bir biçimde örüp de sonra tek tek çözen kadın gibisiniz. İmanınızı aranızda bir fesat vesilesi ediniyorsunuz. Sizde hayırsızlık, kendini beğen-

124 *Munteha'l-Âmâl*, 1/570.

125 *el-İhticâc*, 2/29.

126 *el-Luhûf*, s. 91; *Nefsü'l-Mehmûm*, s. 363; *el-Mukarrim*, *Maktelu'l-Huseyn*, s. 316; *Levâicu'l-Eşcân*, s. 157; Murtaza Ayyâd, *Maktelu'l-Huseyn*, s. 86; Rıza b. Nebî el-Kazvinî, *Tazallumu'z-Zehrâ*, s. 261.

mişlik, yapılandan hoşnutsuzluk, cariyelerdeki yakarış ve düşmandaki kinden başka bir şey var mı ki? Bina kalıntıları üzerindeki çayırılık, kabir üzerindeki gümüş gibisiniz. Nefislerinizin sizin için takdim etmiş olduğu şeylerden dolayı Allah'ın gazabına dâçar olmanız ne kadar da kötü! Azap içinde ebedi kalacaksınız. Evet, vallahi! Çokça ağlayın, az gülün! Bu işin utanç belasıyla imtihan edildiniz. Bu iş için kesinlikle ruhsat bulamazsınız. Son peygamberlik ve risalet madeninin sülalesinden birini, cennet gençlerinin efendisini, savaşınızda sığınağınız, grubunuzun korunağı, barış zamanında karargahınız, başınıza gelen sıkıntılarda destekçiniz, görüş belirtileceği zaman başvuru kaynağınız, hüccet feneriniz olan birini katletme ruhsatını nereden alıyorsunuz? Ne kötü bir şey yaptınız! Diriltileceğiniz gün için ne kötü bir iş yüklendiniz! Yazıklar olsun! Burnunuz sürtülsün! Çabalar boşa gitti, eller kurudu; anlaşma bozuldu; Allah'ın gazabını üzerinize çektiniz; zillet ve meskenet vuruldu size. Yazıklar olsun size! Biliyor musunuz Muhammed'in hangi ciğerparesine kıydınız? Hangi ahdi bozdunuz? Hangi hürmete el uzattınız? Hangi kanı döktünüz? O kadar çirkin bir iş yaptınız ki, nerededeyse gökler parçalanacak. Yer yarılacak. Dağlar paramparça olacak. Güneşin doğduğu yerler ve gökyüzü dolusunca çirkin ve ahmakça işler yaptınız.¹²⁷

Şiî Esed Haydar, Zeyneb bnt. Alî *radiyallâhu anhumâ*'dan kendisini yüksek sesle bağıra-çağıra ağlayarak karşılayan bir topluluğa sitem ederek şu şekilde bir konuşma yaptığını nakleder: "Ağlıyorsunuz ve ağlamanızı gösteriye mi çeviriyorsunuz? Allah'a yemin olsun ki, bol bol ağlayın; çok az gü-

127 *el-İhticâc*, 2/29; *Munteha'l-Âmâl*, 1/570; Mukarrim, *Makteku'l-Huseyn*, s. 311 ve sonrası; *Fî Rihâbi Kerbelâ*, s. 146 ve sonrası; *Alâ Huta'l-Huseyn*, s. 138; *Tazallumu'z-Zehrâ*, s. 258.

lün! Bu işin utancı size bulaştı.. Artık bundan sonra yıkamakla da temizleyemeyeceksiniz. Son peygamberin sülalesini katledenler nasıl temizlenebilirler ki?"¹²⁸

Bir rivayete göre Zeyneb *radiyallâhu anhâ*, binek üzerindeki kabinden başını çıkarıp baktı ve Kûfe halkına şunları söyledi: "Yeter Kûfeliler! Adamlarınız bizleri öldürüyor; kadınlarınızsa bize ağlıyor. Hükümlerin belirleneceği günde sizinle aramızda hükmünü verecek olan Allah'tır."¹²⁹

8- Hz. Hüseyin İle Birlikte Ehl-i Beyt *radiyallâhu anhum'*dan Kimler Öldürülmüştür

Emîru'l-mü'minîn Alî *radiyallâhu anh* üç halifeye duyduğu sevgisinden dolayı onların isimlerini oğullarına vermiştir. Hz. Alî'nin bu çocukları, kardeşleri Hüseyin ile birlikte Kerbelâ'da savaşmışlardır. Şîa hatiplerinin, Hüseyincilik önderleri bu üç halife *radiyallâhu anhum'*a karşı tutumlarını tekrar gözden geçirmesinler diye bu güzelim isimleri kasıtlı olarak zikretmediklerini mülâhaza ediyoruz. Hz. Alî'nin oğulları şunlardır:

Ebû Bekr b. Alî b. Ebî Tâlib: Müfid,¹³⁰ Tabersî,¹³¹ Erbi-lî,¹³² Abbâs el-Kummî,¹³³ Bâkır Şerif el-Kuraşî,¹³⁴ Hâdî en-Necefî,¹³⁵ Sâdık Mekkî¹³⁶ ve İbn Âşûb¹³⁷ zikretmiştir.

128 *Mea'l-Huseyn fî Nahdatih*, s. 295 ve sonrası.

129 Abbas el-Kummî, *Nefsü'l-Mehmûm*, s. 365'te nakletmiş; Şeyh Radî b. Nebî el-Kazvîni, *Tazallumu'z-Zehrâ*, s. 264'te zikretmiştir.

130 Müfid, *el-İrşâd*, s. 248.

131 *l'lâmu'l-Verâ*, s. 203.

132 *Keşfu'l-Ğumme*, 1/440.

133 *Munteha'l-Âmâl*, 1/528.

134 *Hayâtu'l-İmâmî'l-Huseyn*, 1/270.

135 *Yevmu't-Tıff*, s. 171, 172, 173, 174.

136 *Mezâlimu Ehlî'l-Beyt*, s. 258.

137 *Menâkıbu Âl Ebî Tâlib*, 3/305.

Ömer b. Alî b. Ebî Tâlib: Müfid,¹³⁸ Tabersî,¹³⁹ İbn Şehr Âşûb,¹⁴⁰ Erbilî,¹⁴¹ Necefi¹⁴² zikretmiştir.

Osman b. Alî b. Ebî Tâlib: Müfid lakaplı Muhammed b. Numan,¹⁴³ İbn Şehr Âşûb,¹⁴⁴ Tabersî,¹⁴⁵ Erbilî,¹⁴⁶ Kummî,¹⁴⁷ Kuraşî,¹⁴⁸ Hâdî en-Necefi,¹⁴⁹ Sâdık Mekkî¹⁵⁰ zikretmiştir.

Ebû Bekr b. el-Hasen b. Alî b. Ebî Tâlib: Müfid,¹⁵¹ Tabersî,¹⁵² Erbilî,¹⁵³ Kummî,¹⁵⁴ Kuraşî,¹⁵⁵ Hâdî en-Necefi,¹⁵⁶ Sâdık Mekkî¹⁵⁷ zikretmiştir.

Ömer b. el-Hasen b. Alî b. Ebî Tâlib: Müfid,¹⁵⁸ Tabersî,¹⁵⁹ Sâdık Mekkî¹⁶⁰ zikretmiştir.

Bu seçkin insanlar bu özet eserde kendilerinden nakilde bulunduğumuz kimselerin de açıklıkla ifade ettikleri gibi Kerbelâ'da katledilmişlerdir. Allah onlara da babalarına da rahmet etsin! Bunları dile getirdik ki, insafı olan şiiiler ehl-i

138 *el-İrşâd*, s. 186.

139 *I'lâmu'l-Verâ*, s. 203.

140 *Menâkıbu Âl Ebî Tâlib*, 3/304.

141 *Keşfu'l-Ğumme*, 1/440.

142 *Yevmu't-Tıff*, s. 188.

143 *el-İrşâd*, s. 186.

144 *Menâkıbu Âl Ebî Tâlib*, 3/304.

145 *I'lâmu'l-Verâ*, s. 203.

146 *Keşfu'l-Ğumme*, 1/440.

147 *Munteha'l-Âmâl*, 1/526, 527.

148 *Hayâtu'l-İmâmî'l-Huseyn*, 3/262.

149 *Yevmu't-Tıff*, s. 175, 179.

150 *Mezâlimu Ehli'l-Beyt*, s. 257.

151 *el-İrşâd*, s. 186, 248.

152 *I'lâmu'l-Verâ*, s. 212.

153 *Keşfu'l-Ğumme*, 1/575, 580.

154 *Munteha'l-Âmâl*, 1/526.

155 *Hayâtu'l-İmâmî'l-Huseyn*, 3/254.

156 *Yevmu't-Tıff*, s. 167.

157 *Mezâlimu Ehli'l-Beyt*, s. 258.

158 *el-İrşâd*, s. 197.

159 *I'lâmu'l-Verâ*, s. 112.

160 *Mezâlimu Ehli'l-Beyt*, s. 254.

beytin üç halife *radiyallâhu anhum'a* ne derecede sevgi duyduklarını görsün istedik. Bu iş burada kalmamış ehl-i beyt içinde kendi çocuklarına üç halifenin isimlerini verenler olmuştur. Bir misal olmak üzere on iki imamcılara göre dördüncü masum imam kabul edilen büyük imam Alî b. Hüseyin b. Alî b. Ebî Tâlib'in adı Ömer olan bir oğlu vardı. Bu bilgiyi Müfîd¹⁶¹ zikretmiştir. el-Hurr el-Âmilî onun hakkında şöyle demiştir: "Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in ve Emîru'l-müminîn'in zekat mallarıyla görevlendirilmiş faziletli ve üstün biriydi. Vera sahibi çekingen bir zattı."

Sonra Şiîler nezdinde allâme, araştırmacı muhakkık lakabına sahip olan Murtaza el-'Askerî'nin, *Meâlimu'l-Medrese-ten* adlı kitabında c.3, s.127'de Alî b. Ebî Tâlib'in üç oğlunu zikrettiğini tespit ettim: Ebû Bekr, Ömer, Osmân.

Hiç kuşku yok ki insan kendi çocukları için en çok sevdiği isimleri koyar. Buna göre Ebû Bekir, Ömer ve Osman, Hz. Alî *radiyallâhu anh'*in kalbinde en sevgili olan sahâbîlerdir. Bu nedenle çocuklarına onların adlarını vermiştir.

161 *el-İrşâd*'da.

Dördüncü Bölüm

HÜSEYNÎ ŞİARLAR

1- Hüseyinî Şiarlar İmamlar Döneminde Var Olmayan Birer Âyindir

Okuyucu kardeşim! Şîa'nın matem ve Hüseyin'i anma günlerinde yapmış oldukları dövünme, ağıt, başa vurmak ve diğer hareketler şîa alimlerinin kendi itiraflarıyla imamlar döneminde var olmayan davranışlardır. Muhakkık el-Hillî olarak tanınan şîî Necmuddin Ebu'l-Kâsim, taziye için oturmanın sahâbe ve imamların hiçbirinden nakledilmediğini ve böyle bir davranışın selef sünnetine muhalefet olduğunu zikretmiştir.¹⁶² Bunun anlamı, Hüseyinî şîar ve matemlerin terk edilmesi gereken bid'atlerden olduğudur. Nitekim bu hususu hocaları Âyetullahu'l-Uzmâ Cevâd et-Tebrîzî de kendisine yöneltlen şu soruya verdiği cevapta itiraf etmiştir:

“Hüseyinî şîarlar hakkındaki görüşünüz nedir? Bu şîarların pak imamlar *aleyhimusselâm* döneminde var olmayan birer ayin olduklarını, meşruiyetlerinin bulunmadığını ifade edenlere karşı yanıtınız nedir?”

Şöyle cevap vermiştir: “İmamlar döneminde şîa; takıyye yaparak şîarların var olmadığı bir hal üzere hayat sürüyordu. Çünkü imamlar döneminde bu şîarların var olması mümkün değildi. Bu durum söz konusu şîarların bu zamanda meşru olmadıklarını göstermez. Şîa o dönemde şîarların

162 *el-Muteber*, s. 94. İleride tam olarak kendine ait ifadeler gelecek.

izhâr edilebilmesi ve yapılabilmesi bakımından şimdiki zamanların benzerini yaşamış olsaydı, Hz. Hüseyin'i anma törenlerinde hüznün izhârı amacıyla kapılar ve hatta binalar üzerine siyah bayraklar asılması gibi bizim yaptıklarımızı onlar da yapardı."!!!¹⁶³

Allâmeleri Âyetullahu'l-Uzmâ Alî el-Hüseyinî el-Fânî el-Asfahânî¹⁶⁴ de şu şüpheyi ortaya atarak benzer bir itirafta bulunmaktadır:

"Masumlar *aleyhimusselâm* zamanında bu tür şeyler bilinmemektedir. Halbuki bu masumlar, bizzat musibet tatmış kimselerdir ve dolayısıyla Hüseyin *aleyhisselâm*'a taziye konusunda daha önde gelirler. Onlardan gelen hiçbir hadiste bu tür şeyler yapılmasına yönelik bir emir varid olmamıştır. Şîa bunları birer bid'at olarak ihdas etmiş ve mezhebî şîarlar olarak adlandırmıştır. Me'sûr olan ise her bir bid'atin sapıklık ve her sapıklığın ateşte olduğudur." el-Fânî el-Asfahânî bu sözlerle cevap vermektedir: "Cevap: Her yeni şeyin bid'at olmadığı oldukça açık bir husustur. Çünkü hoş görülme-yen bid'at dinde ve dinden olmadığı halde özenilen bir hükmün şeriatlaştırılmasından ibarettir. Bid'atin ve bid'atçıların zemmedilmesi konusunda varid olan rivayetler dinde teşrîye yöneliktir. Hatta bu rivayetler; teşrî kılan herhangi biri olmaksızın ilahî bir şeriatmış ve vahy-i semâvîden kaynaklanmış gibi şeriatlaştırılmasını aklın çirkin görmesi hükmüne de uygun düşmektedir. Aksi halde haklarında rivayetlerin beraat ifade ettikleri, aklın ise bunlara yönelik cezalandırmanın çirkinliğine hükmettiği hükmî şüphelerin yeri neresidir? Hiçbir ka-

163 Hûî, *Sırâtü'n-Necât*, c.2, s. 526'da ek (1417h.).

164 Huvansârî ve Abbas el-Kummî'nin; insanlara sokaklarda ve çarşılarında ağıt yakmalarını, ağlamalarını, matem tutmalarını... emredenin Muizzuddevle el-Buveyhî olduğunu açıkça ifade ettikleri ileride gelecektir.

nita gerek duymayacak derecede açıktır ki, Hüseyinî şîarlar böyle değildir. Ağlamak emredilmişken¹⁶⁵ nasıl böyle olabilir ki? Ağlamak bir sebebe ihtiyacı olan ve kendiliğinden gerçekleşen bir fiildir. Bu sebep musibetlerin anılması, mersiye okunması gibi sözlü bir sebep olabilir. Yahut ta *şebîl*te (yani Kerbelâ faciasını anmak üzere düzenlenen tiyatro gösterisinde) olduğu gibi amelî bir sebeptir. Dolayısıyla mutlak surette tercih edilen ağlama durumunun meydana gelmesine neden olması bakımından fakihin bu şîarların cevazına hükmetme hakkı vardır. Nitekim taziye kasıtlı yapılan bir şeydir ve onu ibraz edecek bir eylem gerekir. Değişik milletlerde taziye ibrazında çeşitli eylemlerde bulunmaktadır. Şîada görülenler ise şeriatın yasakladığı yahut ta aklın çirkinliğine hükmettiği davranışlardan değildir. Şüphe ortaya atan kimseye düşen bid'atten muradın ne olduğunu anlamak sonra da bunu mümkün olursa dilediği yere uygulamaktır."¹⁶⁶

Hasen Muğniye şöyle demiştir: "Hicrî dördüncü asırda Buveyhî dönemi geldi ve o gün özgürlüğe kavuştu.¹⁶⁷ Gerekli olduğu şekilde Bağdat'ta, bütün Irak'ta, Horasan'da, Mâverâunnehir'de ve tüm dünyada hüznü olarak tecelli etti. Çünkü beldeler siyahlara bürünmeye, insanlar o canlı faciyanın yitip gitmiş olan kahramanlarının yaşadıklarını en iyi biçimde hissetmeye başladılar. Hamdânî döneminde Halep, Musul ve diğer yerlerdeki durum da aynen bu şekildedir.

165 Ahmed b. Fahd el-Hillî *Uddetu'd-Dâî*, s. 169'da Sâdık aleyhisselâm'dan şöyle rivayet etmiştir: "Kıyamet gününde üç göz dışında tüm gözler ağlayacaktır: Allah'ın haramlarına bakmayan göz, Allah'a itaatte uykusuz kalan göz, gece ortasında Allah korkusuyla ağlayan göz." Buna göre ağlamak Allah korkusundan dolayı olmaktadır. Yoksa Hüseyin'i anma törenlerinde ve matemlerdeki gibi değil.

166 Murtaza Ayyâd, *Maktelu'l-Huseyn*, s. 192, IV.baskı.

167 Yani matem ve Hüseyin'i anma törenleri o günden önce bilinmiyordu. Buveyhîler sebebiyle bilinmeye başladı.

Fâtımîlerin hakim olduğu dönemlerde ise Aşura Günü Hüseyin'i anma törenleri Bağdat'taki merasimlere uygun olarak ve bugün bütün İslam ve Arap ülkelerinde, özellikle de Irak, İran, Hindistan, Suriye ve Hicaz'da uygulanmakta olan basitleştirilmiş usuller çerçevesinde yapıyordu. Göz yaşları dökmek için matemler tutuluyor, ağıtlar yakılıyordu. Hüseyinî şârlar hakka hizmetin ve hakikati ilan etmenin birer görünümü haline gelmiştir."¹⁶⁸ ¹⁶⁹

Daha sonra imamları ve şehitleri Ayetullah Hasen eş-Şîrâzî, bu şârların geçirmiş olduğu devreleri dile getirerek şî'anın bunları izhar etmesine engel olan zulümden şikayet etmiş ve şöyle demiştir: "Ancak şîa, Emevîlerin ve Abbâsîlerin zulümleri altında inlerken bu cüretkâr uygulamayı izhara kadir olamamışlardır. Bir gül yaprağının geçirdiği değişik mevsimler gibi onlar da çok çetin şartlardan geçmişlerdir. Dolayısıyla bu şartların çeşitliliğine göre tabirleri de değişiklik arz etmiştir."¹⁷⁰

Daha sonra Şîrâzî beş devre zikretmiştir.

Birinci devre imamlar devresidir. Şîrâzî şöyle demiştir: "Bu dönemde şîanın tabiri, tam bir gizlilik ve ketumluk içinde ve cinnet geçirerek uygulayacağı baskı ile kellerini uçuracak olan zalim yönetimlere karşı takiiye yaparak kendilerinden olan birinin evinde toplanmak, içlerinden birinin beyitler okuması, ehl-i beyte mersiye içeren hadisler okuması ve diğerlerinin ağlaması şekliyle sınırlı kalmıştır."¹⁷¹

¹⁶⁸ *Âdâbu'l-Menâbir*, s. 192.

¹⁶⁹ Yani Buveyhilerden ve Fâtımîlerden önce hakka hizmet ve hakikati ilan etmenin hiçbir görünümü yoktu. Masum imamlar değil, bu insanlar geldiler ve bu eylemleri hakka hizmetin birer görünümü haline getirdiler.

¹⁷⁰ Şîrâzî, *eş-Şeâiru'l-Huseyniyye*, s. 97-98.

¹⁷¹ *age*, s. 98.

Derim ki, bu merdud bir görüş ve Şîrâzî'nin kendi ürünüdür. Zira bu sözleri nakilde bulunduğu kaynağı zikretmemiştir.

İkinci devre Abbâsîler devresidir. Şîrâzî bu devreden şikayette bulunmuş ancak şunları ifade etmiştir: “Şehid imama taziye meclisleri genişlemiş ve adına mersiyeler okunan minberler yükseltilmiştir. Fakat bu uygulamalar Şîilik hareketinden sınırlı bir çerçevede gerçekleşmiştir.”¹⁷²

Derim ki: Şîrâzî'nin bu görüşü de merduddur. Bizzat kendisi kalkıp “Fakat bu uygulamalar Şîilik hareketinden sınırlı bir çerçevede gerçekleşmiştir.” demiştir. Öyleyse bu bilgiyi delil olarak ileri sürmenin ne faydası var ki?!

Şîrâzî daha sonra üçüncü devreyi zikrederek şöyle demektedir:

“Terörü ortadan kaldırarak şîanın enerjisini serbest bırakan, anma törenlerini evlerden toplantı mekanlarına, caddelere ve kamusal alanlara çıkarmalarına imkan tanıyan, Aşura gününün genel resmi yas günü ilan edildiği, çarşı pazarın kapatıldığı, caddelerde ve meydanlarda kortejlerin dolaştırıldığı Buveyhîlerin, Deylemîlerin, Fâtımîlerin devresi ve özellikle de Mu'izzuddevle ed-Deylemî'nin hakim olduğu günler.”¹⁷³

Daha sonra dördüncü devreyi zikretmekte ve şöyle demektedir: “Safevîler devresi ve özellikle de şiarlarını tam bir özgürlük içinde uygulayabilmeleri için şîayı cesaretlendiren allame Meclisî'nin dönemi. Şîa, trajedinin somutlaştırılması amacıyla yeni bir uygulama olarak tiyatro gösterisi eklemişlerdir.”¹⁷⁴

172 age, s. 98.

173 age, s. 99.

174 age, s. 99.

Daha sonra beşinci devreyi zikrederek şöyle demiştir: "Son dönem fakihlerinin devresi. Bunların başında da Şeyh Murtazâ el-Ensârî ve Ayetullah ed-Derbendî gelir. Bu dönemde şîa, zincir ve başlara vurulan geçitlerinin sayısını çoğaltmıştır."¹⁷⁵

Bunların ardından Şîrâzî Tebrîzî ve el-Fânî el-Asfahânî'nin itiraf ettiklerini itiraf ederek şöyle demiştir: "Eğer şîa, imamlar *aleyhimusselâm* döneminde tam bir özgürlük bulabilmiş olsaydı, bu gün gerçekleştirilen şîarları ve daha fazlasını yaparlardı. Fakat tepkilerinin ne boyutta olduğunu ifade edebilmek için hiçbir asırda yeterli özgürlüğü bulamamışlardır."¹⁷⁶

Şîrâzî'nin "bu gün gerçekleştirilen şîarları yaparlardı" sözü, bu şîarların o çağlarda uygulanmadığına delildir.

Demek ki bu şîarlar imamlar döneminde mevcut değildi. Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* de böyle uygulamalarda bulunulmasını emretmiş değildir. Demek ki bu şîarlar Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in bizleri "*Sonradan ihdas edilmiş işlerden sakının! Zira sonradan ihdas edilen her şey bid'attir. Her bid'at sapıklıktır ve her sapıklık da ateştedir.*" sözleri ile sakındırdığı sonradan uydurulmuş olan işlerdendir.

İnsaflı olan şîilere düşen görev, bunu tam manasıyla idrak ederek bu tür matemlere katılmak ve bunlara devam etmek konusunu yeniden gözden geçirmektir.

Bu bölümü sona erdirmeden önce Muhammed Hüseyin Fadlallah'ın Hz. Hüseyin için matem düzenleme hakkında sorulan bir soruya verdiği cevaptan okuyucuyu haberdar etmek istiyoruz.

¹⁷⁵ age, s. 99.

¹⁷⁶ age, s. 100.

Hüseyin Fadlallah şöyle demiştir: “Hüseyin matemini; kendi evlerinde tertipleyen ve Hz. Hüseyin *aleyhisselâm*’ın maruz kaldığı musibeti duygusal olarak hatırlatan şiirler okuyan insanları davet eden, ehl-i beyt imamları *aleyhisselâm* tesis etmişlerdir.”!!¹⁷⁷

Daha önceki bir münasebetle de Hüseyin matemi düzenlenmesi hakkındaki soruyu şöyle cevaplamıştır: “Hüseyinî matem mekanları tesisinin mescide saygı fikrinden ortaya çıktığı uzak bir ihtimal değildir. Çünkü insanlar Hüseyin *aleyhisselâm*’ın taziyesine veya vaaz ve irşad konuşmalarını dinlemeye ihtiyaç duymaktadırlar. İçlerinde cünüp veya hayız olanlar bulunabilmektedir. Hüseyinîyeler mescidlere alternatif olsun diye değil belki de mescidin kirletilmesinin caiz olmaması açısından mescidlerin yanında yapılmıştır. Mescidlere alternatif teşkil etmeleri hiç kimse tarafından düşünülmüş değildir. Fakat mescidlerin korunması, vaazların dinlenmesi ve Hüseyin’i anma toplantılarının gerçekleştirilebilmesi amacıyla ve kirletilmelerine ya da benzer olumsuzluklara neden olsa bile herkes katılabilsin diye bu yol takip edilmiştir. Hüseyinîyelerin ne zaman inşa edildiklerini bilmiyoruz.”!!¹⁷⁸

Derim ki: Şuna dikkat ediniz ki, önce Hüseyinî matem mekanlarını tesis edenlerin ehl-i beyt imamları olduğunu ileri sürmekte sonra da hüseyinîyelerin ne zaman inşa edildiğini bilmemesine rağmen “Bunlar mescide saygı düşüncesinden ortaya çıkmıştır.” demektedir.

177 *en-Nedve*, 5/509.

178 *en-Nedve*, 4/478-479.

2- Şîa Ağıt Yakma ve Dövünme Bid'atini İhdâs Ediyor

Müslüman kardeşim, şîanın hüseyinîyelerde Hüseyinî şîarlar adı altında yaptıkları şeyler kendilerinin ihdâs ettiği ve şîa âlimlerinin yapılmasına çağrıda bulundukları bid'atlerdendir. Şîanın davetçilerinden Abdülhüseyin Şeref el-Müsevî, *el-Mecâlisu'l-Fâhira fî Meâtimi'l-İtrati't-Tâhira* adlı bir kitap telif etmiş ve bu kitabında diğer teliflerinde de adeti olduğu üzere şîanın ibadet haline getirdiği bid'at ve hurâfeleri müdafaaya çalışmıştır. Bunlardan biri de kitabın başlığından anlaşılacağı gibi matemlerdir. Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in oğlu İbrahim'in vefatı dolayısıyla ağlamasına tutunarak matemler düzenlenmesinin caiz olduğunu ispatlamaya çalışmaktadır.¹⁷⁹

Evet, Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in gözleri yaşarmıştır. Fakat Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* Şiîlerin matemlerinde yaptıkları şeyleri mi yapmıştır!?

Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* amcası Hamza *radiyallâhu anh*'ın ve diğerlerinin ölümünü her sene insanların toplandığı bir münasebet haline getirmiş de hüseyinîyelerde (matem yaptıkları mekan) şîa âlim ve hatipleri gibi ağlamış ya da orada hazır bulunanlar ağlasınlar diye ağlar gibi mi görünmüştür?

Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* bu şîinin zikrettiği kimselerin ölümleri ya da öldürülmeleri günlerinde meyve suları mı dağıtmıştır?

Abdülhüseyin, kendi mezhebinde kıyas haram olması-na rağmen neden kıyası kullanıyor ki?!

179 bk. *el-Mecâlisu'l-Fâhira*, s. 11 ve sonrası.

Şöyle diyor: “İmamların davranışları ölünün iyiliklerini saymak ve bağıra-çağıra ağlamak üzere devam etmiştir. Kendi velilerine de nesilden nesile Hz. Hüseyin için hüznün matemleri düzenlemelerini emretmişlerdir.”¹⁸⁰

Şîanın ağıt yakmasını ve bağıra-çağıra ağlamasını ayıplayanlara karşı bir cevap olarak şöyle demiştir:

“Ahmak kınayıcı, bizim ehl-i beyte karşı hüznümüzde, onlara destek olmakta ve düşmanlarına karşı çetin bir savaş vermede neler bulunduğunu bilmiş olsaydı, bizim o uzun soluklu hüznümüz karşısında korkuya kapılır, bu ağıt ve ağlama ile kastedilen hikmeti önemser ve her nesilde bu minval üzere devam edişimizdeki esrardan sakınırdı.”¹⁸¹

Şîi Dr. Hâdî Fadlallah, hüseyniyelerde şîanın yapmış olduğu dövünmek ve diğer davranışlar hakkında şîa alimlerini ikiye ayırmaktadır:

1- İslahçı ekol: Muhsin el-Emîn'in başı çektiği yenilikçiler grubunu içermektedir. İslahçı ekolün uzaklaşarak ve bazılarını haram görerek üzerinde yoğunlaştığı hususlardan bazıları, kan çıkana kadar dövmek suretiyle nefse zarar vermek, yalan haber uydurup söylemek ve *şebîh* (yani Kerbelâ faciası için tiyatro gösterisi) düzenlemek.¹⁸²

2- Muhafazakar ekol: Abdülhüseyin Sâdık'ın başını çektiği muhafazakarlar grubunu içermektedir. Bu ekol de 'haram olduğu konusunda nass bulunmadığı sürece sıkıntı verse bile sana herşey mübahtır' fikri üzerine yoğunlaşmaktadır. Bunun ardından bu ekol nazarında, ıslah ekolünün zik-

180 *el-Mecâlisu'l-Fâhira*, s. 17. İnşallah ileride kendi imamlarının bu iftirayı ber taraf eden sözleri zikredilecektir.

181 *el-Mecâlisu'l-Fâhira*, s. 26-27.

182 *Râidu'l-Fikri'l-İslâmî*, s. 137.

retmiş olduğu şeyler içinde haram olanlar bulunmamaktadır.”¹⁸³

Hâdî Fadlallah daha sonra Abdülhüseyin Şerefuddîn el-Mûsevî'nin bu iki ekol karşısındaki tutumunu ele alarak şöyle demektedir: “Düşünürümüz -yani Abdülhüseyin- tüm şekilleriyle Hüseyinî matemlerin hiçbir surette haram olmadığı görüşünü ‘eşyada asıl olan haramlık değil mübahlıktır’ şeklinde ifade edilen şer’î kurala dayanarak belirtmektedir. Kendisi ıslah ekolündeki gibi Hüseyinî matemleri haram görmemektedir...”¹⁸⁴

Hasen Muğniye şöyle demiştir: “Aşura gününde Hüseyinî şîarların gerçekleştirilmesi ile alakalı hususa gelince bunun çeşitli biçimleri bulunmaktadır. Muharrem ayı geldiğinde Faâliyyette olan mescidleri, Hüseyinî kulüpleri ve köylerin girişlerini karalara bürünmüş, hüznün kaplamış olarak görürsün. Üzerilerinde üzüntü ve keder belirtileri vardır. Çalışanların yüzlerinde bir mahzunluk okunur. Canlar sıkındır. Yüzler buruktur. Kalpler kederli ve endişelidir. Kerbelâ faciasından dolayı bir telaş içindedir. Orada burada kalpleri kedere boğan, gönülleri burkan ağıtlar ve ağlamalar vardır.”¹⁸⁵

Ayrıca şunları ifade etmiştir: “Onuncu gün sabahında Nabâtiyye’ye taifenin evlatlarından ve diğer kimselerden oluşan on binlerce insan anma toplantısına katılmak için akın eder. Tören Tahtâ Nabâtiyye Hüseyinîyesi’nde sabah saat sekizde Hüseyin mısraının okunmasıyla başlar. Bu mısraın temsil gösterisi olarak sergilenmesiyle yaklaşık dokuz buçukta sona erer. Bu temsile büyük-küçük, kadın-erkek bütün

183 *Râidu'l-Fikri'l-İslâmî*, s. 137 dipnot.

184 *Râidu'l-Fikri'l-İslâmî*, s. 137.

185 *Âdâbu'l-Menâbir*, s. 176.

Nabâtiyyeliler katılır. Ayrıca aileleri tarafından bu iş için adanmış olan çocuklar da katılırlar. Nabâtiyye meydanında Tıff Vakası temsili gösteri olarak sunulur. Bu gösteriyi elli binden fazla mümin izler. Temsilî gösteri dinî hamasetle dolu bir atmosferde tamamlanır. Daha sonra gençler ve çocuklardan oluşan bir grup şehirde tur atarlar. Göğüsleri çıplaktır. Nefislerde trajik etkiler bırakacak biçimde başlarına kılıç ve hançerlerle; sırtlarına da zincirlerle vururlar...!"¹⁸⁶

Kendi toplumu içinde tanınmış bir şîî olan Dr. Ahmed el-Vâilî¹⁸⁷, Aşura gününde şîanın kendilerine vurmaları ve sırtlarını yara bere içinde bırakmaları hakkında sorulan soruya şu cevabı vermiştir: "Daha önce alimlere de sorulmuş ve konu hakkında kendi görüşlerini beyan etmişlerdir. 'Eğer bu vurma işi nefse zarar veriyorsa, haramdır. Nefse herhangi bir zarar getirmiyorsa, haram değildir. Bu sırf Hüseyin'e olan sevgilerinin vicdânî bir ifadesidir.' demişlerdir."!¹⁸⁸

Şîî yazar Abdülhâdî Abdülhamîd es-Sâlih şunları söylemektedir: "Nefse eziyet verilmemesi durumunda dövünmek caizdir. İnsanın içinde coşan duyguların bir tür ifadesidir. Bu fitrî bir haldir. Kendisine aşırı zarar vermemek şartıyla insanın duygulu hallerinde el çırttığını veya sevinçle yerinden sıçradığını görürsün. Bazı âlimlerin başa vurma fiilinin haram veya en azından beğenilmeyen bir davranış olduğu yönünde fetvaları bulunmaktadır. Bunlar benim görüşüme göre her halukarda sosyal çevrenin birer gerçekliğidir ve tashih edilmeye muhtaçtır. Akîdenin aslî unsurlarından olmak üzere zorunlu olarak dile getirilmeyecek bir meseledir."!¹⁸⁹

186 *Âdâbu'l-Menâbir*, s. 181.

187 Kendisini Hüseyin minberi hatiplerinin büyüğü, olarak adlandırmaktadırlar.

188 Kuveyt *Mirâtu'l-Ummeh* Dergisi, Sayı 1073, 16 Haziran 1997.

189 *Teâl Netefâhem*, s. 61.

Hocaları Mehdî Muhammed es-Süveyc, *Mietu Mes'ele Muhimme Havle's-Şîa'* adlı kitabında şunları kaydetmektedir: “Bu sebeple Hüseyin *aleyhisselâm* trajedisini anma törenlerinde dövünenlerin sırf coşkun duygularını ve diğer yandan da samimi sevgilerini ifade ettiklerini görürsün. Ayrıca bizzat dövmek suretiyle diğer yandan başlayıp bu yana ulaşarak ve sonuca uzanarak zalimlere duydukları öfkeyi ifade etmektedirler. Tüm zamanlarda Yezîd ve İbn Ziyâdlar vardır. Yine tüm zamanlarda dövmek vb. eylemlerle bunu ifade eden zayıf kimseler bulunmaktadır.”¹⁹⁰

Muhakkık üstad olarak niteledikleri Tâlib el-Harasân şöyle demektedir: “Bu ve benzerleri sebebiyle bütün İslâmî başkentlerde ağıt yakan kadınlar Hüseyin *aleyhisselâm*'ın, onunla birlikte katledilen oğullarının, kardeşlerinin ve yardımcılarının iyiliklerini saymaktadırlar.”¹⁹¹

Hocaları Dr. Abdualî Muhammed Hubeyl, hocaları Hasen ed-Demistânî'den şöyle dediğini nakletmiştir: “Hüseyin için ağıt yakmak aynî bir vaciptir.”¹⁹²

Alî Hamaney de şöyle demiştir: “İnsanları Allah'a yaklaştıran, dinin öğretilerine bağlılıklarını güçlendiren bazı şeyler vardır. Bunlardan biri de geleneksel olarak yapılan taziye merasimleridir. İmam'ın¹⁹³ geleneksel taziye merasimlerinin gerçekleştirilmesi konusunda bizlere tavsiyesi, Hüseyiniye meclislerine katılmak, İmam Hüseyin'in ölümünü anmak, bunun için ağlamak, taziye kortejlerinde göğüslere vurarak dövmektir. Bunlar ehl-i beyte karşı coşkun hisleri

190 *Mie Mes'ele Muhimme Havle's-Şîa'*, s. 168-169.

191 *Sevratu't-Tiff*, s. 75.

192 *Melhametu't-Tiff*, s. 15.

193 Yani Humeynî.

güçlendiren etkenlerdendir. Bu merasimlerin en yücesi başa ve göğse vurarak dövünmektir.”!¹⁹⁴

Müteveffa şîi taklit mercii Âyetullahu'l-Uzmâ Humeynî de şîa hatiplerine yönelik bir konuşmasında şöyle demiştir: “Hitabetçi efendilerin görevi mersiyeler okumak, insanların görevi de o harika kortejlere, dövünme kortejlerine katılmaktır... Kortejler çıksınlar.. göğüslere vurulsun.. eskiden yaptıklarını yapsınlar!”!¹⁹⁵

Ayrıca şunları ifade etmiştir: “Dövünme kortejleri bizim zaferimizi simgeleyen unsurlardır. Ülkenin değişik bölgelelerinde Hüseyinîye meclisleri ve matem yerleri kurulsun.. Hatipler mersiyelerini okusunlar.. İnsanlar da ağlasınlar.. Dövünen insanların oluşturduğu bu kortejler eskiden olduğu gibi şimdi de haykırsınlar ve Hüseyinî sloganları dile getirsinler! Şunu bilmelisiniz ki, bu halkın yaşamı bu merasimlere, mersiyelere, toplantılara ve kortejlere bağlıdır.”!¹⁹⁶

3- Şîa'nın Önde Gelen Âlimlerinin Ağıt, Dövünme vb. Bid'atleri Câiz Gördüklerine Dâir Fetvâları

Şîanın önde gelen şahsiyetlerinden birinin fetvasını dikkatinize sunacağız. Bu şahıs büyük fakihlerin reisi muhakkık imam olarak adlandırdıkları Âyetullahu'l-Uzmâ şeyh Muhammed Hüseyin en-Nâîlî'dir. Matem yerlerinde ve Hüseyinîyelerde yapmış oldukları şîarları, ayinleri hakkında sorulan soruya şu cevabı vermiştir:

“a) Âşura ve benzeri münasebetlerle taziye kortejlerinin caddelere, yollara çıkması; cevazı, tercih edildiği, mazluma

194 *Felsefetü Âşûrâ*, s. 8-9.

195 *Nahdatu Âşûrâ*, s. 107.

196 *Nahdatu Âşûrâ*, s. 108.

taziye için yapılan işlerin en samimi görüneni ve uzak-yakın herkese Hüseyinî davetin ulaştırılmasının en kolay vesilesi olduğu konusunda şüphe duyulmayan hususlardandır. Fakat böyle muazzam şîarların şarkı söylemek, eğlence aletleri kullanmak, öne geçmek için uğraşmak, geride kalıp diğer insanların arasında kalmak gibi yakışık almayan davranışlardan tenzih edilmesi gerekir. Şayet yakışıksız olan bu davranışlardan biri bulunursa, bu apaçık haram olan bir davranış olur. Taziye kortejine böyle bir haramlık bulaştırılmamalıdır. Bu davranışı yapan kişi, namaz kılariken yabancı kadına bakanın haline benzer.

b) Yanaklar ve göğüsler kızarıncaya, kararncaya kadar ellerle vurulup dövünülmesinin caiz olduğu konusunda hiçbir işkal söz konusu değildir. Dahası, kızarana kadar veya kararına kadar -ve hatta en güçlü görüşe göre hafif bir kan çıkacak kadar- dahi olsa, zincirlerle omuz ve sırtlara vurma- nın caiz olması diğerinin hükmünü güçlendirmektedir. Kılıç ve kama darbeleriyle alından kan çıkarmak ise, zararından emin olunuyorsa ve alın kemiğine zarar verici bir şekilde vurulmaksızın kan normal olarak çıkıyorsa, en kuvvetli görüşe göre caizdir. Nitekim beceri sahibi eğitimli kimseler böyle bir vuruşun şeklini iyi bilirler. Vurma esnasında normal şartlarda zararından emin olunuyorsa, fakat kan zarar verecek kadar çıkıyorsa, bu durum fiilin haramlığını gerektirmez. Böyle bir durumdaki insan zararından emin olarak abdest alan veya gusl eden yahut da oruç tutan ve daha sonra bunun zararına maruz kalanla aynı durumdadır. Fakat evla ve hatta ihtiyata en uygun olanı böyle bir fiili beceri kazanmış eğitimli kişilerin haricindekilerin, özellikle de musibetin çok büyük oluşundan ve kalplerinin de Hüseyinî sevgiyle dolu olmasın-

dan dolayı ne ile karşılaşacaklarını önemsemeyen gençlerin yapmamasıdır. Allah onlara kavl-i sabit ile dünya ve ahiret hayatında sebat versin!

c) Zahir olana göre İmâmiyye şîâsının asırlardan beri yapageldiği taziye, ağlama ve ağlatma adetlerinde gerçekleştirilen *teşbih* (Kerbela faciasının tiyatro gösterisi şeklinde sunulması) ve temsillerin -bu faaliyetlerde erkekler kadın kıyafetleri giyinseler dahi en güçlü görüşe göre- caiz olduğu konusunda herhangi bir işkal bulunmamaktadır. Biz, her ne kadar daha önce bunların cevazında şüphe duyuyor idiysek de dört sene önce yayınlanmış olan ilgili fetvada temsîlin caiz oluşunu bir takım kayıtlara bağlamıştık. Fakat meseleyi ikinci kez ele aldığımızda erkeğin kadına benzemesi ile alakalı olan haramlığın, belli bir zaman içinde sınırlı kalacak kadar ve kendi kisvesini değiştirmeden kadın elbisesi giymek değil de erkek kisvesinden tamamen çıkıp kadın kisvesine bürünmek olduğunu gördük. Nitekim söz konusu teşbihlerde (tiyatral gösterilerde) bu durum, dediğimiz şekilde belli bir zamanla sınırlı olarak gerçekleşmektedir. Son olarak *el-Urvetu'l-Vuskâ* üzerine yazdığımız haşiyede bu şüpheyi giderdik.

Evet, bu faaliyetlerin daha önce de ifade edildiği gibi haramlığın, teşbihe bulaşmaması için meydana gelmesi muhtemel şer'î haramlardan tenzih edilmesi gerekir.

d) Bu kortejlerde kullanılan matem davulu şimdiye kadar tarafımızdan hakikati anlaşılamamış bir şeydir. Kullanılma sebebi taziyenin gerçekleştirilmesi ise ve insanların toplanmasının istendiği durumlarda, bineklere binilmesinin bildirileceği durumlarda, arap oyunlarında vb. hallerde kullanılıyorsa ve bunun yanında Necef-i Eşref'ta bizce malum ol-

duğu üzere oyun ve eğlence maksadıyla kullanılmıyorsa, zahir olana göre caizdir... Allah en iyisini bilir.”¹⁹⁷

Adı geçen kaynakta da geçtiği üzere bu fetvaya şu isimler de muvafakat etmişlerdir:

1- Ayetullahu'l-'Uzmâ Mirzâ Abdülhâdî eş-Şîrâzî: Şöyle demiştir: “Bu zatın (sırrı kutsansın) bu sayfada söylediği Allah Teâlâ'nın izniyle doğrudur.”¹⁹⁸

2- Ayetullahu'l-'Uzmâ Muhsin Hakîm Tabâtabâî¹⁹⁹

3- Ayetullahu'l-'Uzmâ Ebu'l-Kâsım el-Hûfî: Şöyle demiştir: “Hocamız üstadın (sırrı kutsansın) Barsa kaynaklı sorulara vermiş olduğu bu cevaplarındaki ifadeleri doğrudur ve bunlara göre uygulamada bulunmanın hiçbir sakıncası yoktur...”!²⁰⁰

4- Ayetullahu'l-'Uzmâ İmam Mahmud Şâhrûdî²⁰¹

5- Ayetullah Şeyh Muhammed Hasen Muzaffer²⁰²

6- Ayetullahu'l-'Uzmâ Hüseyin el-Hammâmî el-Mûsevî²⁰³

7- Ayetullah Muhammed Hüseyin Âl Kâşifu'l-Ğitâ²⁰⁴

8- Ayetullahu'l-'Uzmâ Muhammed Kâzım eş-Şîrâzî²⁰⁵

9- Ayetullah Cemaleddîn Kelbâykânî²⁰⁶

10- Ayetullah Kâzım Mer'aşî²⁰⁷

197 Bu fetvayı Hocaları Murtaza Ayyâd, *Maktelu'l-Huseyn*, s. 146'da nakletmiştir.

198 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 147.

199 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 147.

200 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 148.

201 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 148.

202 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 149.

203 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 149.

204 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 149.

205 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 150.

206 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 150.

207 *Maktelu'l-Huseyn*, s. 150.

11- Ayetullah Mehdi Mer'âşî²⁰⁸

12- Ayetullah Ali Meded el-Müsevi el-Fâyini²⁰⁹

13- Ayetullah Şeyh Yahya Nûrî²¹⁰

Şeyh Murtazâ Ayyâd şöyle demiştir: “Geçmişte büyük fakihlerden oluşan büyük bir grup bu konu hakkında eser kaleme almıştır. Onların yazmış olduklarını şu an sadedinde olduğumuz konu kuşatacak genişlikte değildir.”²¹¹

Daha sonra Murtazâ Ayyad, dinde bid'at olarak ihdas ettikleri bu uygulamaların yapılabileceğini caiz gören birçok âlimlerinin fetvalarını zikretmiştir. Bu fetvalardan vera sahibi zâhid muhaddis büyük allame olarak adlandırdıkları Ayetullah Şeyh Hıdır b. Şellâl Afkâvî'ye ait bir pasajı size sunuyoruz. Şöyle diyor: “... İlgili naslardan istifade edilmektedir ki, bu naslar içinde can korkusu bulunmasına rağmen ziyarette bulunmanın caiz olduğuna, o an öleceğini bilse dahi başına gelen musibetlerden dolayı herhangi bir şekilde dövünmenin ve yakınmanın caiz olduğuna delâlet edenler de bulunmaktadır.”!

Bu sözleri Murtazâ Ayyâd, 1996 yılında, Nefes Aleviyye Matbaasınca gerçekleştirilen baskısından ofset baskı yoluyla yayınlanmış olan *Maktele'l-Hüseyn* adlı kitabının 153. sayfasında nakletmiştir. Beyrut, Dâru'z-Zehrâ, 1991 baskısını da inceledim. Bu baskıda da adı geçen hocanın fetvası 154. sayfada özet olarak yer almıştır. Metni şöyledir: “Nasların toplamından istifade edildiğine göre -ki can korkusu ile de olsa mazlum Hüseyn'in ziyaret edilmesi hakkında varid olan ha-

208 *Maktele'l-Hüseyn*, s. 151.

209 *Maktele'l-Hüseyn*, s. 151.

210 *Maktele'l-Hüseyn*, s. 152.

211 *Maktele'l-Hüseyn*, s. 152.

berler de bu naslardandır- nasıl olursa olsun ve hatta o an öleceğini bilse bile Hüseyin için dövünmek ve yakınmak caizdir.”!!

Hocaları ayetullah Murtazâ Feyrûz Âbâdî şöyle demektedir: “Göğüslere vurarak dövünmek vb. eylemler, müteakdim ve müteahhir fıkıhçıların yaşadığı geçmiş asırlarda ve önceki zamanlarda şîanın uygulamalarının üzerinde istikrar bulunduğu hususlardandır. Kendisine arız olan bir şüpheden dolayı ya da gidişatındaki eğrilikten ötürü kabul etmeyenlerin bulunduğu varsayılsa da -ki böyleleri nadirdir ve nadir olan yok hükmündedir- sözü edilen fakihlerden herhangi birinin bunları inkar ettiği duyulmamıştır; duyulmayacaktır da.”!!²¹²

Muhammed Hüseyin Fadlallah ise dövünmek meselesi hakkında şu açıklamada bulunmuştur:

“Hüseynî şîarlar olarak adlandırılan bu hususların hüznün ve bağlılığın (velâ) ifadesi olan üsluplardan olduğu görüşündeyiz. Söz konusu ifade üslupları zamandan zamana farklılık arz etmektedir. Ağlamak, hüznü tabir eden insânî bir üsluptur. Hüzünlü bir biçimde sükunet içinde yapılan dövmeler de mahzunluğu ifade eden üsluplardandır.”!²¹³

Fadlallah ayrıca şunları ifade etmiştir: “Bu esasa göre insanın bağlılığı ve sevgisi oranında dövünmesi mümkündür. Fakat dövünmenin bedene zarar vermemesi şartıyla...”!²¹⁴

Yine şöyle demiştir: “Sakin dövünme, trajediyi zihninde canlandırarak göğsüne vurmaktır. İnsanın bedenine zarar vermeksizin hüznün ifadesi olarak yaptığı her şey caizdir.”!²¹⁵

212 *Maktele'l-Huseyn*, s. 188-189, IV. baskı, 1996; s. 170, Dâru'z-Zehrâ.

213 *en-Nedve*, 1/289. Şer'î bir nass getirmemiş olduğuna dikkat ediniz... Tabir ve ifade üslupları!!!

214 *en-Nedve*, 1/337.

215 *en-Nedve*, 1/339.

4- Şîalık Saygınlığına Halel Getirdiği Takdirde Başa Vurma ve Zincirlerle Dövünmenin Câiz Olmadığını Söylemeleri

Şîa, kendi nazarlarında caiz bile olsa, mezheblerinin saygınlığına halel getireceğini düşündüklüri hususlardan şiddetle kaçınmaktadır. Bundaki amaç muhalifleri kandırmak ve onlar nazarında Şîiliğe ışıltılı bir imaj kazandırmaktır. Bunun en büyük misali, başa vurma ve zincirlerle dövünmek konusunda sergilediği tutumuyla gördüğümüz Âyetullahu'l-Uzmâ'larından Ebu'l-Kâsım el-Hûî'dir. Muhammed Hüseyin Fadlallah şöyle demiştir: "el-Hûî bey bile Cemaat-ı İslamiyye'nin Amerika ve Kanada'da yayınladığı *el-Mesâilu's-Şer'iyye* kitabında bunun haramlığı yönünde fetva vermiştir. Başa vurma ve zincirle bedene vurma hakkında 'Caiz midir?' şeklinde bir soruya muhatap olmuş cevaben "Mezhebin saygınlığına halel getirecekse caiz değildir."! demiştir. "Mezhebin saygınlığına nasıl halel getirilir?" diye sorduklarında da "İnsanların alay etmelerine sebebiyet verdiği zaman."!²¹⁶ demiştir.

Bu eylemleri, sırf mezhebin saygınlığına dokunuyor diye haram kıldığına dikkat edin!

Daha önce el-Hûî'nin; hocaları ve Âyetullahu'l-Uzmâ'ları Muhammed Hüseyin en-Nâîni'nin, matem törenlerinde yanaklarına ve göğüslerine elleriyle ve omuzlarıyla sırtlarına da zincirlerle kızarana kadar vurmalarını caiz görmesi fikrine muvafakat ettiğini zikretmiştik.

Buna göre hiç kimsenin gönlü bunların ikrarları ya da inkarları karşısında mutmain değildir. Çünkü takıyye ve ke-

216 *en-Nedve*, 1/338.

tumluk inancı, hasımlarını kandırmayı ve yalan söylemeyi mübah kılmaktadır. Ehl-i sünnetten biri el-Hûî'ye dövünmenin ve zincirlerle bedene vurmanın ve ihdas ettikleri diğer bid'atlerin hükmünü soracak olsa bu takiyyeci²¹⁷ el-Hûî, bizzat kendi fikri olduğu için değil, mezhebinin saygınlığına dokunduğu için bunların haram olduğu cevabını verecektir.

Eskiden bunların ilim ehli olanlarına, dövünmenin ve diğer eylemlerin hükmü hakkında soru sorardım. Bana bunların avamın eylemleri olduğunu ve haram hükmü taşıdığını söylerlerdi. Daha sonra bu kimselerin yapılanları reddetmeksizin, insanlar dövünürken, zincirlerle bedenlerine vururken matem yerlerinde ve hüseyniyelerde hazır bulunmalarına hayret ederdim. Kesin olarak anladım ki, bu insanlar muhaliflerine karşı net bir davranış sergilememektedirler. Bundan daha da hayret verici odur ki, hakikatleri ortaya çıktığında hiç utanç hissetmemektedirler...

217 Çünkü takiyyeyi çok kullanmaktadır.

Beşinci Bölüm

HÜSEYNÎ ŞİARLAR ŞİA KAYNAKLARINDA DA HARAMDIR

1- Ağıt Yakmanın Haram Oluşu

Müslüman kardeşim, şîanın hüseyniyelerde ve matem yerlerinde Hüseyinî şîarlar adı altında yaptıkları dövünme, ağıt yakma, kara elbiselere bürünme, başa vurma ve daha başka, âlimlerinin ve önde gelen büyüklerinin cevâzı yönünde fetva verdikleri eylemler Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* ve değerli ehl-i beyt imamlarının diliyle klasik ve modern şîa kaynaklarında haram kılınmıştır. On iki imamcı şîa mezhebinin hocaları ve allameleri de bu haramlığı itiraf etmiştir. Mesela şîa nezdinde Sadûk lakaplı hocaları Muhammed b. Alî b. el-Hüseyin b. Bâbeveyh el-Kummî şöyle demiştir: “Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*’in daha önce bir benzeri görülmemiş lafızlarından biri “Ağıt yakmak *cahiliye amelindendir*.”²¹⁸ sözüdür. Muhammed Bâkır el-Meclisî “Ağıt yakmak *cahiliye amelidir*.” lafzıyla rivayet etmiştir.”²¹⁹

Şîanın nesilden nesle sürdürdüğü ağıt, Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*’in de haber verdiği gibi *cahiliye amelindendir*.

Ayrıca ağıt, Allah ve Rasûlû *sallallâhu aleyhi ve sellem*’in çirkin

218 Sadûk, *Men Lâ Yahduruhu'l-Fakîh*, 4/271-272’de rivayet etmiştir. el-Hurr el-Âmilî de *Vesâilu’ş-Şîa*, 2/915’te; Yusuf el-Bahrânî, *el-Hadâiku’n-Nâdirâ*, 4/167’de ve Hacı Hüseyin el-Burûcerdî, *Câmi’u Ehâdîsi’ş-Şîa*, 3/488’de rivayet etmiştir.

219 *Bihâru'l-Envâr*, 82/103.

gördüğü lanetli seslerdendir. Nitekim bu hususta alimlerinden el-Meclisî, en-Nûrî ve el-Burûcerdî, Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve âlihî*'den şöyle buyurduğunu rivâyet etmişlerdir: **“Al-lah'ın buğzettiği iki ses; musibet anındaki yakınma ve sevinç anında çıkarılan ses, yani ağıt ve şarkıdır.”**²²⁰

Aldanışa kapılmış olan şiî, bu tür matem yerlerine katılmaktan sakınsın! Zira böyle yerlerdeki ağıt ve yakınmalar bağıra-çağıra ağlamalar Allah ve Rasûlü *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in buğz ettiği melun seslerdendir.

Şîa'nın hüseyniyelerde yaptıkları şeyleri yasaklayan rivayetlerden biri de Emîru'l-müminîn Alî *radiyallâhu anh*'ın Ru-fâa b. Şeddâd'a yazdığı yazıdaki şu ifadedir: “Otoriten altında bulunan bir beldede ölüye ağıt yakılmasından seni sakındırırım.”²²¹

Söz konusu rivayetlerden biri de Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in hadisindeki “Ben size ağıt yakmayı ve bağıra-çağıra ağlamayı yasakladım...”²²²

Bir diğer rivayet de Câbir'in Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'den rivayet ettiği şu sözüdür: “Ben size ağıt yakmayı, ahmak ve facir iki sesi; eğlence nameleri ve şeytan çalgıları sırasında çıkarılan sesi ve musibet anında yüze vurarak, yaka-bağır yırtılarak şeytan sesi gibi çıkarılan sesi yasakladım.”²²³

Alî *aleyhisselâm*'dan rivayete göre: “Üç şey cahiliye amellerindendir. İnsanlar kıyamet kopana kadar bu amellere de-

220 Meclisî, *Bihâru'l-Envâr*, 82/101; Nûrî, *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/144; Burûcerdî, *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/486'da tahrir etmiştir.

221 Nûrî, *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/144; Burûcerdî, *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 1/144; el-Bihâr, 82/101.

222 Bu lafızla Hacı Huseyn Burûcerdî, *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/372'de tahrir etmiştir.

223 *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/145; *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/486.

vam ederler: Yıldızlardan yağmur dilemek, soy-sopa sövmek, ölülere ağıt yakmak.”²²⁴

Bu rivayetlerden biri de el-Küleynî'nin Sâdık *aleyhisselâm*'dan naklettiği şu sözüdür: “Ölü arkasından bağırıp çağırmak doğru değildir. Böyle yapmamak gerekir. Ama insanlar bilmiyorlar.”²²⁵

el-Küleynî yine Sâdık *aleyhisselâm*'dan şöyle dediğini rivayet etmiştir: “Ölü arkasından bağırıp çağırmamak, giysileri yırtmamak gerekir.”²²⁶

İmam Mûsâ b. Câfer ölüye ağıt yakılması hakkında sorulduğunda onu mekruh görmüştür.²²⁷

Muhammed Bâkır el-Meclisî, Alî *radiyallâhu anh*'den şöyle dediğini rivayet etmiştir: “Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve âlihî*'nin oğlu İbrahim ölünce bana emretti, onu yıkadım. Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* ve âlihî kefenledi ve koku sürdü. Bana “Alî onu taşı!” dedi. Bakî'ye kadar onu taşıdım. Cenaze namazını kıldı... Onun mezara konulduğunu görünce *sallallâhu aleyhi ve âlihî* ağladı. Onun ağlamasına Müslümanlar da ağladı. Öyle ki erkeklerin sesleri kadınlarınkinden yüksek çıkıyordu. Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve âlihî* onları şiddetli bir biçimde yasakladı. Şöyle buyurdu: “Göz ağlar; kalp hüznlenir. Ama

224 Meclisî, *Bihâru'l-Envâr*, 82/101; *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/143-144; *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/488.

225 Küleynî, *el-Kâfî*, 3/226; Feyd Kâşânî lakaplı Molla Muhsin, *el-Vâfî*, 13/88; el-Hurr, *Vesâilu's-Şîa*, 2/916; Burücerdî, *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/483.

226 Küleynî, *el-Kâfî*, 3/225. Ayrıca en büyük fakih Muhammed b. Mekki el-Âmilî, *Zikra's-Şîa*, s. 72; Feyd, *el-Vâfî*, 13/88; Hurr, *el-Vesâil*, 3/913; Necefi, *el-Cevâhir*, 4/369; Burücerdî, *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/483'te tahrir etmiştir.

227 el-Hurr el-Âmilî, *Vesâilu's-Şîa*, 12/92'de tahrir etmiş ve buradaki kerahetin haramlık manasında olduğunu beyan etmiştir. Ayrıca Bahrânî, *el-Hadâik*, 4/168; 18/139'da tahrir etmiş Burücerdî de *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/488'de zikretmiştir. *Bihâru'l-Envâr*'da da 82/105'te yer almaktadır.

Rabbi öfkeliendirecek şeyler söylemeyiz. Biz senin musibetini tattık. Biz senden dolayı mahzunuz..."²²⁸

Müslüman kardeşim, Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in, orada bulunanların ağlayarak seslerini yükseltmelerini şiddetli biçimde reddedişine dikkatini çekmek isterim.

Ayrıca *sallallâhu aleyhi ve âlihî ve sellem* "Musibet anında yakınmayı, ağıt yakmayı ve bu ağıtı dinlemeyi yasaklamıştır."²²⁹

el-Küleynî, Fadl b. Müyesser'den şöyle anlattığını rivayet etmiştir: "Ebû Abdillah *aleyhisselâm*'ın yanındaydık. Ona bir adam geldi ve başına gelen bir musibetten şikayetçi oldu. Ebû Abdillah *aleyhisselâm* ona 'Sabredersen ecir alırsın. Sabretmezsen, **yardım gördüğün halde** Allah'ın senin hakkında takdir etmiş olduğu kaderi geçerli olur."²³⁰

Sadık Cafer b. Muhammed'den şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Sabır ve bela mümine birbiriyle yarışarak gelir. Mümine bela gelir ve sabır gösterir. Kafir ise bela ve yakıma yarışarak gelir. Bela geldiği zaman kafir yakılır."²³¹

İlk şehid lakaplı Muhammed b. Mekkî el-Âmilî şöyle demiştir: "Şeyh, *el-Mebsut*'ta ve İbn Hamza, ağıt yakmanın haram olduğunu söylemişler; şeyh bu konuda icma bulunduğunu iddia etmiştir."²³²

Şeyh dediği, Şeyhu't-Tâife lakaplı Ebû Câfer Muhammed b. el-Hasen et-Tûsî'dir. Ağıt yakmayı haram görmüş ve bu konuda icmâ bulunduğunu ileri sürmüştür. Yani anlaşılan o ki,

228 *Bihâru'l-Envâr*, 82/100-101.

229 Bu lafızla el-Hurr el-Âmilî, *Vesâilu's-Şîa*, 2/915; Meclisî, *Bihâru'l-Envâr*, 82/104; Yusuf el-Bahrânî, *el-Hadâik*, 4/167'de tahrir etmiştir. Ayrıca Şîrâzî'nin *Kitâbu'l-Fıkh* adlı eserinde 5/253'te yer almaktadır.

230 *el-Kâfi*, 3/225; *ez-Zikrâ*, s. 71; *Vesâilu's-Şîa*, 2/913.

231 *ez-Zikrâ*, s. 71.

232 *ez-Zikrâ*, s. 72; *Bihâru'l-Envâr*, 82/107.

Tûsî'nin çağına kadar şîa bugün hüseyniyelerde duyuyor olduğumuz ağıt ve yakınmaların haram olduğu konusunda icmâ halindedir. Allah aşkına bununla âlimlerinin daha önceki satırlarda zikredilmiş olan fetvalarını bir karşılaştırınız.

Âyetullâhu'l-Uzmâ'larından Muhammed el-Hüseyinî eş-Şîrâzî şöyle demiştir: "Fakat *el-Mebsût*'ta Şeyh'ten ve İbn Hamza'dan mutlak olarak haram olduğu rivayet edilmiştir."²³³

el-Muhakkık el-Hillî lakaplı Necmuddin Ebu'l-Kâsim Cafer b. el-Hasen (ö. 676h.) şöyle demiştir: "Şeyh bunun -taziye için oturmanın- mekruh olduğuna icmâ ile delil getirmiştir. Çünkü sahabe ve imamların hiçbirinden bu maksatla oturmak konusunda bir nakil yoktur. Dolayısıyla böyle bir davranış selefın sünnetine muhalefet olur."²³⁴

Muhammed b. Mekkî el-Âmilî şunları ifade etmiştir: "Şeyh taziye için iki veya üç gün oturulmasının mekruh olduğu konusunda icmâ bulunduğunu nakletmiştir. İbn İdrîs ise bu davranışın bir toplanma ve ziyaretleşme demek olduğunu ifade ederek Şeyh'in görüşünü reddetmiştir. el-Muhakkık karşı çıkmış. Bu maksatla oturulması konusunda sahabe ve imamlardan herhangi bir nakilde bulunmamıştır. Dolayısıyla böyle bir davranış selef sünnetine muhalefettir. Haramlık düzeyine ulaşmaz. Derim ki: Mezkûr haberler bu sonucu göstermektedir. Ziyaretleşmek gibi bir hüccete tutunmanın manası yoktur. İsbat şehadeti önde gelir..."²³⁵

Yusuf el-Bahrânî ağıt yakmanın haramlığını ifade eden rivayetlere dair talikinde şunları ifade etmiştir: "Ashabdan çoğusunun sözlerinin geneli bu haberlerden yüz çevirip tevîl

²³³ *el-Fıkh*, 15/253.

²³⁴ *el-Muteber*, s. 94.

²³⁵ *ez-Zikrâ*, s. 70.

etmek şeklindedir. Şeyhin sözü de yasaklanmış olan bir takım davranışlar içeren ağıt yakmaya hamledilerek tevil edilir. Nitekim birinci hadisin bağlamından zahir olan budur. *ez-Zikrâ'*da Şeyh ve İbn Hamza'dan tahrir görüşünü nakilde bulunduktan sonra şöyle demiştir: Zahir olana göre bu iki zat *en-Nihâye'*de de kayıtladığı gibi batıl suretteki ağıtı ve haram şeyler içeren ağıtı kasdetmişlerdir. Daha sonra yasaklama bildiren bir grup haberi nakletmiş ve şöyle demiştir: Ona cevap olmak üzere haberler arasını cem etmek için zikrettiğimiz şeklinde hamledilir. Çünkü cahiliye ağıtı genel olarak böyleydi. Bizim haberlerimiz hâstır. Hâs olan da önde gelir. Derim ki: Son haberlerin takiyyeye hamledilmesi yakın bir ihtimaldir. Çünkü tahrir görüşünü *el-Muteber'*de cumhur-dan, birçok hadis ashabından nakletmiştir."²³⁶

Şayet Bahrânî'nin nakli doğruysa Şeyh'in *en-Nihâye'*de bunu kayıtlamış olması, yine Şeyh'in kendisinin şîa taifesi-nin haramlık hükmü üzerinde icmâ ettiğini ikrar etmesiyle reddedilmiştir.

Ey insaf sahibi şîî, bundan sonra daha neyi bekliyorsun?

2- Dövünmenin Haram Oluşu

Şîa'yı bu çirkin bid'atten dolayı kınayan delillerden biri İmam Bâkir'ın şu sözüdür: "En şiddetli yakınma ah vah ederek bağırarak, yüze ve göğse vurarak dövünmek, perçemlerdeki saçları çekiştirmektir. Kim ağıt yakarsa, sabrı terk etmiş ve başka bir yola sapmıştır."²³⁷

²³⁶ *el-Hadâik*, 4/168.

²³⁷ Küleynî, *el-Kâfî*, 3/222-223'de rivayet etmiştir. İlk şehit lakaplı Fakih-i Ekber Muhammed b. Mekki el-Âmilî, *Zikra's-Şîa*, s. 71; Feyd Kâşânî, *el-Vâfi*, 13/87; el-Hurr el-Âmilî, *Vesâilu's-Şîa*, 2/915; Meclisî, *Bihâru'l-Envâr*, 82/89; Bahrânî, *el-Hadâik*, 4/167; Burûcerdî, *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/483-484; Necefi, *Cevâhiru'l-Kelâm*, 4/371'de zikretmiştir.

Söz konusu delillerden bir diğeri de Sâdık *rahimehullâh*'ın şu sözüdür: “Musibet anında elini dizine vuranın ecri boşa gitmiştir.”²³⁸

Derim ki: “Yüzüne ve göğsüne vuranlar hakkında ne dersin? Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve âlihî ve sellem*'e muhalefet olması nedeniyle bu fiillerin ecri boşa çıkaracağı daha evla değil midir?

Sözü edilen delillerden bir diğeri de *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in şu sözüdür: “Yanaklara vuran ve yakaları yırtan bizden değildir.”²³⁹

Şii Dr. Muhammed et-Tîcânî es-Semâvî, İmam Muhammed Bâkır es-Sadr'a bu hadis hakkında soru sorduğunu ve şöyle bir cevap aldığını zikretmiştir: “Hadis hiçbir şüphe olmaksızın sahihtir.”²⁴⁰

Bu delillerden bir tanesi de Yahyâ b. Hâlid'den rivayet edilen şu olaydır. Bir adam Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'e geldi ve ‘Musibetle ilgili olarak ecri boşa çıkaran nedir?’ diye sordu. Hz. Peygamber şu cevabı verdi: “Erkeğin sağ elini sol eline vurmasıdır. Sabır musibetin ilk geldiği anda gösterilendir. Kim razı olursa rıza onundur. Kim öfke duyarsa, öfkeyi hak eder.” Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: “Ben saçını kazıyan ve sesini yükseltenden beriyim.”²⁴¹

Delillerden biri de Cafer b. Muhammed'in babalarından; onların da Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'den rivayet ettikleri yasaklarla ilgili hadisidir. Buna göre Rasûlullah

²³⁸ Bu hadisi *el-Kâfî*, 3/225; *Zikra's-Şîa*, s. 71 ve *el-Vesâil*, 2/914'te bulabilirsiniz.

²³⁹ *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/144; *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/489; *Cevâhiru'l-Kelâm*, 4/370

²⁴⁰ *Summe lhtedeytu*, s. 58.

²⁴¹ *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/489; *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/144.

sallallâhu aleyhi ve sellem, musibet anında yakınmayı, ağıt yakmayı ve yakılan ağıtı dinlemeyi, yüze vurmayı yasaklamıştır.”²⁴²

Muhammed b. Mekkî el-Âmilî şöyle demiştir: “Dövünmek, yüzü-gözü tırmalayıp saç-başı olmak Allah'ın kazasına rıza göstermeme nedeniyle *el-Mebsût*'ta dile getirdiği icmâ ile haramdır.”²⁴³

Şîrâzî şöyle demiştir: “Yasaklardan biri olarak yanaklara vurmak ve saçları yolmak haramdır.”²⁴⁴

Şîi Dr. Muhammed et-Ticânî es-Semâvî Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in amcası Ebû Tâlib, Hamza ve hanımı Hz. Hatice için ağladığına işaret ederek şöyle der: “Fakat tüm hallerde merhamet ağlayışı ile ağlardı... Ancak hüznün, sahibini yanaklara vurarak dövünmek, yakayı-bağrı parçalamak seviyesine çıkarmasını da yasaklamıştı. Hal böyleyken kan çıkana kadar demirlerle bedene vurulması hakkında ne diyebilirsiniz?”²⁴⁵

Daha sonra Ticânî, Emîru'l-müminîn Hz. Alî'nin Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in vefatından sonra şîanın avamının bugün yaptıklarını yapmadığını zikretmiştir.²⁴⁶ Aynı şekilde Hasan, Huseyin ve hakkında Ticânî'nin şu aşağıdaki ifadeleri zikrettiği Seccâd da bu tür uygulamalarda bulun-

242 Sadûk, *Men Lâ Yahduruhu'l-Fakîh*, 4/3-4; Meclisî, *Bihâru'l-Envâr*, 82/104; Hurr Âmilî, *Vesâilu's-Şîa*, 12/91.

243 *ez-Zikrâ*, s. 72; bu rivayeti *el-Cevâhir* müellifi 4/367'de nakletmiştir.

244 *el-Fıkıh*, 15/260.

245 *Küllü'l-Hulûl* kitabında s. 151. Ticânî bunun, musibeti canlandırma sırasında değil musibetin geldiği anda olması gerektiğini açıklamalıydı. Şîa sadece muhalefet etmekle kalmıyor; bununla birlikte musibeti canlandırıyor.

246 Şîanın yaptığı uygulamaları büyük alimlerinin fetvalarına bina ederek yapmaktadır. Daha önceki sayfalarda bu fetvaların bazısını nakletmiştik. Ayetullahları Murtaza Feyruz Âbâdî'nin sözüne göre alimleri içinde bu uygulamayı reddeden biri bulunmamaktadır. Murtaza Ayyâd, *Maktelu'l-Huseyn*, s. 170, Dârü'z-Zehrâ baskısına müracaat ediniz.

mamıştır. Tîcânî şöyle demiştir: “O hiçbir insanın bulunmadığı bir olayda hazır bulunmuştur. Babasının, amcalarının ve bütün kardeşlerinin katledildiği Kerbelâ trajedisini bizzat kendi gözleriyle görerek şahit olmuştur. Dağları yerinden sarsan musibetler görmüştür. Tarih imamlardan *aleyhimusselâm* hiçbirinin böyle bir fiilde bulunduğunu veya tebasına ve taraftarlarına (şîasına) böyle bir uygulamada bulunmalarına dair emir verdiklerini kaydetmemiştir.”²⁴⁷

Ayrıca şunları da ifade etmiştir: “Ehl-i sünnet ve'l-cemaatin geneli Âşura günü münasebetiyle şîanın kan çıkana kadar dövünmek, zincir ve demirlerle bedene vurmak gibi fiilleri nedeniyle onları tenkit etmektedirler... Hint ve Pakistan Şîilerinin bu fiilleri ve daha fazlasını yapıyor olmalarına rağmen televizyon gibi görsel medya organları sadece ve sadece maksatlı olarak İran şîasına yoğunlaşmaktadır. Bu maksadın ne olduğunu da olayları takip edenler, İslam ve Müslümanları ilgilendiren konularla ilgilenenler iyi bilirler.”²⁴⁸

Mutaassıp şîi et-Tîcânî es-Semâvî şunları da ilave etmektedir: “Hakikatte söylenecek olan şudur: Bazı şîilerin yaptıkları bu tür fiiller hiçbir surette dinden değildir. Veleve ki bu fiillerde büyük bir ecir ve sevap alınması yönünde müctehidler ictihad etse, müftüler fetva verse bile. Bu eylemler sadece birer adet, gelenek ve sahiplerine baskın gelen, alışlagelmişin dışına çıkaran ve bunun akabinde de nesilden nesile bilinçsizce kör bir taklitle tevarüs edegelen halk folkloru haline dönüşen duygusal hareketlerdir. Hatta avamdan bazı kimseler

247 *Küllu'l-Hulûl İnde Âli'r-Rasûl sallallâhu aleyhi ve sellem*, s. 151. Derim ki: Şu bunağı konuşturan Allah'a hamd olsun. Şîanın yaptığı bu uygulamaların kendilerine intisap ettikleri imamların hiçbirinden nakledilmediğini tarihin kaydettiğini itiraf etmiştir.

248 *Küllu'l-Hulûl*, s. 147-148.

dövünmek suretiyle kan akıtmak sebebiyle Allah Teâlâ'ya yakınlaştıklarını hissetmektedirler. Bazısı da bu fiilleri yapanların Hüseyin'i sevmediğine inanmaktadır.”²⁴⁹

Ayrıca şunları söylemiştir: “Nefislerin iğrendiği, aklı selimin nefret ettiği bu türlü manzaralar içime sinmedi.²⁵⁰ Adam bedenini soyuyor, eline bir demir alıp delicesine hareketler içinde en yüksek sesiyle ‘Hüseyin, Hüseyin! Hüseyin, Hüseyin!’ diye bağırarak dövünüyor. Burada garip olan ve şüpheyeye sevkeden ise, normal hallerinden çıktıklarını gördüğünüz ve tamamen hüznün etkisine kapılmış zannettiğiniz bu insanların taziye merasiminin bitiminden kısa bir süre sonra gülüşüklerini, tatlılar yiyip içecekler içtiklerini ve eğlendiklerini görmenizdir. Kortej geçişinin bitimiyle her şey son bulmaktadır. Daha da ilginç bu insanların çoğusu dine samimiyetle bağlı kimseler bile değildir. Dolayısıyla bu insanları direkt olarak defalarca tenkit etme iznini kendime verdim. Onlara bu yaptıklarının folklorik bir davranış, kör bir taklit olduğunu söyledim.”²⁵¹

Ehl-i sünnet ve'l-cemaatin inançlarına dil uzatma konusunda uzmanlaşmış olan bu mutaassıp ateşli şînin ikrarı bu şekildedir. Şeyh Hasan Muğniye'nin şu sözleri de buna ya-

249 *Küllu'l-Hulûl*, s. 148.

250 Âyetullahu'l-Uzmâ'lardan Murtazâ el-Feyrûz Âbâdî şöyle demektedir: “Göğüslerine vurarak dövünmek vb. eylemler, mütekaddim ve müteahhir fıkıhçıların yaşadığı geçmiş asırlarda ve önceki zamanlarda şîanın uygulamalarının üzerinde istikrar bulunduğu hususlardandır. Kendisine arız olan bir şüpheden dolayı ya da gidişatındaki yamulmadan ötürü kabul etmeyenlerin bulunduğu varsayılrsa da -ki böyleleri nadirdir- sözü edilen fakihlerden herhangi birinin bunları inkar ettiği duyulmamıştır; duyulmayacaktır da.” (Murtaza Ayyâd, *Maktelu'l-Huseyn*, s. 188-189, 1996m. Baskısı; s. 170, *ez-Zehrâ* baskısı) Bunun manası sizin büyük alimlerinizin nefislerin iğrendiği, selim akılların nefret ettiği böyle şeylerin mübah olduğu konusunda icmâ etmiş olduğudur. Buna binaen ey Ticânî, dökümanlarını yeniden tertipleyip bir daha gözden geçirecek misin?

251 *Küllu'l-Hulûl*, s. 149.

kındır: “Gerçekte başa hançerle, kılıçla vurmak, kan akıtmak hiçbir surette İslam’dan değildir. Bu hususta sarîh hiçbir nas varid olmamıştır. Fakat Kerbelâ faciasında işlenen katliamda akıtılan o muhterem kanlar sebebiyle müminlerin gönüllerinde coşan onurlu bir duygudur.”²⁵²

Hasan Muğniye’nin “Başa hançerle, kılıçla vurmak, ... hiçbir surette İslam’dan değildir. Bu hususta sarîh hiçbir nas varid olmamıştır.” sözüyle “onurlu bir duygudur” sözü arasını nasıl buluşturacağız. Hasan Muğniye bu eylemlerin çirkin bid’atlerden ve münkerlerden olduğunu idrak edemiyor mu?

3- Aşûra Günü Karalara Bürünmek

Şîa, ateş ehlinin giysisi olduğunu rivayet etmelerine rağmen Aşura günü karalara bürünmektedir. İmam Sâdık’a siyah takke ile namaz kılınması hakkında soru sorulduğunda “O şekilde namaz kılma! Çünkü ateş ehlinin elbisesidir.”²⁵³ demiştir.

Ashabının bildirdiğine göre Emîru’l-müminîn Ali’den şöyle dediği rivayet edilmiştir: “Siyah giyinmeyin! Çünkü bu firavun giysisidir.”²⁵⁴

Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*’den sarık, mest ve elbise dışında (bütünüyle) siyah giyinmeyi mekruh gördüğünü rivayet etmişlerdir.²⁵⁵

Cebrâil *aleyhisselâm* hakkında anlatıldığına göre bir defasında siyah bir ceket içinde ve hançer bulunan bir yerde Ra-

252 *Âdâbu’l-Menâbir*, s. 182.

253 *Men Lâ Yahduruhu’l-Fakih*, 1/162; *Vesâilu’ş-Şîa*, 3/281; *Necâtu’l-Ummeh*, s. 85.

254 *Men Lâ Yahduruhu’l-Fakih*, 1/163; *Vesâilu’ş-Şîa*, 3/278; *Necâtu’l-Ummeh*, s. 84.

255 *Men Lâ Yahduruhu’l-Fakih*, 1/163; *Necâtu’l-Ummeh*, s. 84.

sûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in yanına inmişti. *sallallâhu aleyhi ve âli-hî* ona "Bu kılık da ne?" diye sordu. Cebrâîl "Amcan Abbâs'ın evladının giysisi ey Muhammed! Senin evladına karşı Abbâs'ın evladına yazıklar olsun!" dedi. Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* Abbâs'ın yanına gitti ve "Amca! Benim evladıma karşı senin evladına yazıklar olsun!" dedi. Abbâs "Ya Rasûlallah! Kendim cevap vereyim mi?" dedi. Rasûlullah "Kalem yazacağını yazmıştır." dedi."²⁵⁶

Hocaları Hacı Muhammed Rıza el-Hüseyinî el-Hâirî şöyle demiştir: "İmâmiyye ashabımız arasında büyük bir şöhrete sahip olan ve hatta üzerinde icmâ edildiği iddia edilen görüşe göre *el-Hilâf*'ta da yer aldığı gibi namazda mest, sarık ve elbise dışında (bütünüyle) siyah giyinmek mutlak olarak mekruhtur. *el-Muteber*'de sadece sarık ve mestin istisna edilmesiyle yetinilmiştir. Bu görüş ashaba nisbet edilmiştir. *el-Muntehâ*'da da alimlerimize nisbet edilmiştir. *eş-Şerâyi*, *el-Kavâid*, *el-İrşâd* ve *ed-Durûs*'ta da bununla sınırlandırılmıştır. Mufid, Sılâr ve İbn Hamza hakkında da sadece sarıkla sınırlandırdıkları nakledilmiştir. *ez-Zikrâ*'dan ise ashâbın birçoğunun sözünde istisna bulunmadığı nakledilmiştir. *Keşfu'l-Lisâm*'da da ashabın İbn Saîd dışında hiçbirinin elbiseyi istisna etmediği yer alır."²⁵⁷

el-Hâirî sözlerini şu ifadelerle bitirir: "Mesele hakkında icmâ bulunduğuna dair bildiklerime ek olarak ashabın siyah elbiseler içinde namaz kılmayı kerih gördükleri yönünde istidlal ettikleri rivayetler bunlardır."²⁵⁸

256 *Men Lâ Yahdüruhu'l-Fakîh*, 1/163; *Vesâilu's-Şîa*, 3/279; *Necâtu'l-Umm*e, s. 84-85.

Ayrıca bk. *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/208.

257 *Necâtu'l-Umm*e fî *İkâmeti'l-İzâi ala'l-Huseyn ve'l-Eimme*, s. 83.

258 A.g.e., s. 85.

Derim ki: Bu rivayetler kendi rivayetleri, icmâ da kendi icmâları olduğuna göre günümüzün Şîası, Muharrem ayının ilk on gününde niçin siyahlara bürünmektedir?

Kendi rivayetlerine ve âlimlerinin icmâlarına neden saygı göstermemektedirler?

4- Ağıt Ve Dövünmeyi Mübâh Gören Hatibe Bir Çift Söz

Şîanın en büyük fakihi ve ilk şehit lakabını verdikleri Muhammed b. Mekkî el-Âmilî şöyle demiştir: “*el-Mebsût*’ta Şeyh, ve İbn Hamza, ağıt yakmayı haram görmüşlerdir. Şeyh bu konuda icma bulunduğunu iddia etmiştir.”²⁵⁹

Âyetullahu’l-Uzmâ’larından Muhammed el-Hüseyinî eş-Şîrâzî şöyle demiştir: “Fakat Şeyh *el-Mebsût*’ta ve İbn Hamza mutlak olarak tahrîm görüşüne kail olmuştur.”²⁶⁰

Şîrâzî şöyle demiştir: “*el-Cevâhir*’de dövünmek ve bağır-
ra-çağıra ağlamanın haram olduğu iddiası bulunmaktadır.”²⁶¹

İlk şehid şunları ifade etmiştir: “Dövünmek, yüzü gözü tırmalamak ve saçları yolmak icmâ ile haramdır. Bunu *el-Mebsût*’ta söylemiştir. Çünkü bu fillerde Allah’ın kazasına karşı hoşnutsuzluk bulunmaktadır.”²⁶²

Şîrâzî şöyle demiştir: “*el-Muntehâ*’dan nakledildiğine göre yanaklara vurmak, saçları yolmak haramdır.”²⁶³

259 *ez-Zikrâ*, s. 72.

260 *el-Fıkh*, 15/253.

261 *el-Fıkh*, 15/260.

262 *ez-Zikrâ*, s. 77; *el-Cevâhir*, 4/367.

263 *el-Fıkh*, 15/260.

Hâşim el-Hâşimî Fadlallah yaptığı röportajında şunları söylemiştir: “Evet İbn Hamza ve Şeyh ağıt yakmanın haramlığı görüşüne kail olmuş ve Şeyh *Mebûsût* adlı eserinde bu konuda icma bulunduğunu iddia etmiştir.”²⁶⁴

Ayrıca şunu ifade etmiştir: “Evet haberlerin bir bölümünde ağıt yakma ile ilgili yasaklama varid olmuştur.”²⁶⁵

İşte bazılarını zikrettiğimiz şerî naslara dayanarak ağıt, bağırarak ağlamak ve dövünmenin haram olduğuna dair alimlerin ifadeleri bu şekildedir. İcmâ duvara çarpılıp bir kenara atılmak suretiyle Hüseyinîyeler ve matem yerleri niçin yapılıyor?”

Ayrıca ey hatip! Ehl-i beyt *radiyallâhu anhum*, hem kendilerini ve hem de ashabını senin matem yerlerinde ve Hüseyinîyelerde yaptığın gibi ağıt ve bağıra çağıra ağlamak üzere değil de sabır ve istircâ konusunda nasıl eğitmişlerdir; bir bak!

Mûsâ b. Câfer *rahimehullâhî*'tan rivayete göre şöyle demiştir:

264 *Hivâr me'a Fadlallâh Havle'z-Zehrâ*, s. 231.

265 age, s. 232. Bu rivayetlerden birini tad'if etmiş ama bu rivayetin *el-Kâfî*’de yer aldığı gözden kaçırılmıştır. Dövünmenin haramlığı ile ilgili bölümde bu rivayeti zikretmiştik. *el-Kâfî* şianın dört kitabından biridir. Ayrıca kendisi Abdülhüseyin Şerefuddîn’in görüşlerine yakınlık duymakta ve bu görüşlerle istişhadda bulunmaktadır. Aynı Abdülhüseyin temel kaynakları olan dört kitaplarında bulunan bütün rivayetlerin sahih olduğuna hükmetmiştir ki bu dört kitaptan biri de *el-Kâfî*’dir. *el-Murâcaât*’ta 110. Müracaatta yer aldığı üzere ifadeleri şu biçimdedir: “*el-Kâfî*, *et-Tehzîb*, *el-İstîsbâr*, *Men Lâ Yahduruhu'l-Fakîh*.. bunlar mütevatirdir ve içeriklerinin sahihliği kesindir. *el-Kâfî* bunların en eskisi, en güzeli ve en sağlamıdır.” İlginçtir ki, Abdülhüseyin imamların ölenin iyiliklerini saymak ve bağrarak ağlamakla kendilerine tâbi olunmasını emrettiklerini ileri sürerken bununla birlikte içeriklerinin sahih olduğuna inandığı kaynaklarda bu hususun yasaklandığını iddia etmektedir. Meclisî’nin *Bihârü'l-Envâr*, 6/33, 219; 63/99; 79/247’de Câbir tariki ile Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*’den rivayet ettiği “İlk ağıt yakan, ilk şarkı söyleyen ve ilk hayvan için ilk defa nağmeler söyleyen İblis’tir...” hadisine reddiyesi nedir? Geri kalan rivayetlere yanıtı nedir? Ticânî’nin matem yerlerinde yapmış oldukları fiillerden insanın nefsinin tiksindiği ve akılların nefret ettiği yönündeki itirafına cevabı nedir?

"Sadık Câfer b. Muhammed'e, arkadaşları ile toplanmış yemek yemek üzereyken en büyük oğlu İsmail b. Câfer'in öldüğü haberi verildi. Tebessüm etti ve yemeğin getirilmesini söyledi. Arkadaşları ile birlikte oturdu ve diğer günlerindeki gibi daha iyi bir şekilde yemeye başladı. Önlere yiyecek koyarak arkadaşlarını da teşvik ediyordu. Kendisinde hiçbir hüznün eseri görmediklerinden dolayı hayret ediyorlardı. Yemeği bitirince "Ey Rasûlullah'ın evladı! Biz hayret verici bir şey gördük. Böylesi bir evladın musibetine dîcâr oldun; ama sen nasılsan öylesin." dediler. O da cevaben "Neden öyle olmaya yım ki? Doğru söyleyenlerin en dürüstünün bildirdiği haberde benim de, sizin de ölü olduğumuz bildirilmiştir. Ölümü tanıyan bir toplum onu gözünün önüne yerleştirmiş ve ölmü kendilerinden koparıp alacak kimseyi inkar etmeden işlerini yaratıcılarına Azze ve Celle'ye teslim etmişlerdir."²⁶⁶

Bu bilgilerden sonra ehl-i beyt *radiyallâhu anhum*'un bu matemlerde olup-bitenlerden beri olduklarını görebiliyor musun?

5- Kadınlar Ve Hüseynîyeler

Geçen rivâyetlerdeki sakındırmalar erkekleri de kadınları da eşit düzeyde kapsamaktadır. Daha fazla fayda sağlanması bakımından özellikle kadınları ele alan rivayetleri zikredeceğiz ki, bu matemlere ve Hüseynîyelere giden şîî kadınlar bu rivayetleri iyice kavrayıp düşünsünler de yasaklanmış olan bir fiil içine düşmesinler.

Hüseyin *radiyallâhu anhu* kardeşi Zeyneb kendi yüzüne vurarak dövünüp yakasını yırttığında ve baygın düştüğünde şöyle demişti:

266 *Uyûnu Ahbâri'r-Ridâ*, 2/2; *Bihâru'l-Envâr*, 82/128; *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/511.

“Bacım! Allah’tan kork ve Allah’ın taziyesi ile taziye de bulun! Bil ki, yer yüzü halkı ölecektir. Gökyüzü halkı ise ba-ki kalmayacaktır. Mahlukatı kudreti ile yaratmış olan Allah Teâlâ’nın vechi dışında her şey helak olacaktır. Ve yine O’na döneceklerdir. O bir ve tektir. Babam benden daha hayırlıdır. Anam benden daha hayırlıdır. Erkek kardeşim benden daha hayırlıdır. Rasûlullah’ta benim ve bütün Müslümanlar için bir örneklik bulunmaktadır.” Zeyneb için bu ve benzeri şekilde taziye öğretmiştir. Sonra da ona şöyle demiştir: “Bacım! Ben sana yemin ettim ve yeminimi yerine getiriyorum. Ben öldürdüğüm zaman benim için yakarı-bağrını yırtma! Benim için yüzünü dövme! Yazık olsun diyerek, ah-vah etmek suretiyle arkamdan beddua etme!”²⁶⁷

Bir diğer rivayette şöyle demiştir: “Bacılarım! Ümmü Külsüm! Fâtımâ! Rabâb! bakın. Ben öldürdüğümde benim için yakarınızı yırtmayın! Yüzünüzü yolmayın!”²⁶⁸

Bir başka rivayette: “Bacım! Ben sana bir yemin ettim. Yeminimi yerine getiriyorum. Ben öldüğüm zaman benim için yakarı yırtma! Yüzünü yolma! Ah-vah etmek suretiyle beddua etme!”²⁶⁹

Sadûk ve diğerleri Ömer b. Ebi’l-Mikdâm’dan şöyle de-

267 İbn Tâvûs, *el-Melhûf*, s. 50; Leyh Abbas el-Kummî, *Munteha’l-Âmâl*, 1/481’de tahrir etmiştir. Şîrâzî, *eş-Şe’âiru’l-Huseyniyye*, s. 106’da yer alır ve Şeyh Muhammed Hüseyin Fadlallah, *en-Nedve*, 5/209’da zikretmiştir.

268 Abdürrezzâk el-Müsevî el-Mukarrim, *Maktehu’l-Huseyn*, s. 218’de ve Radî el-Kazvîni, *Tazallumu’z-Zehrâ*, s. 190’da zikretmiştir.

269 *Mustedreku’l-Vesâil*, 1/144; *Mezâlimu Ehli’l-Beyt*, s. 264’da yer almaktadır. Ayrıca Muhammed Takî Âl Bahru’l-Ulûm, *Maktehu’l-Huseyn*, s. 286; Dr. Ahmed Râsim en-Nefis, *Alâ Huta’l-Huseyn*, s. 116; Radî el-Kazvîni, *Tazallumu’z-Zehrâ*, s. 190; Muhammed Sadr, *Advâ Alâ Sevratî’l-Huseyn*, s. 103’te zikretmiştir. Şeyh Abdulhusseyn el-Âmilî de, *el-Mufid fi Zikri’s-Sibtî’s-Şehîd*, s. 67’de şu lafızla yer vermiştir: “Benim hakkım için size yemin ettim ey Zeyneb, ey Ümmü Külsüm, ey Sekîne, ey Rabâb! Bu topraklarda öldürülürsem, benim için yakarınızı yırtmayın! Yanaklarınızı dövmeyin! Yakışık almayan şeyler söylemeyin!”

diğini rivayet etmişlerdir: Ebu'l-Hasen ve Ebû Cafer *aleyhima-selâm*'ın Allah Azze ve Celle'nin "Maruf konusunda sana isyan etmesinler!" ayeti hakkında şöyle dediklerini işittim: "Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* Fâtıma *aleyhisselâm*'a şöyle buyurdu: "Ben öldüğüm zaman benim için yüzünü dövme! Saçlarını uzatma! Yazıklar olsun diye söylenme! Ağıt yakacak kadın tutma!" Sonra şöyle dedi: "İşte Allah Azze ve Celle'nin "Maruf konusunda sana isyan etmesinler!" buyurduğu maruf budur."²⁷⁰

Ebû Abdullah *aleyhisselâm*'dan "Maruf konusunda sana isyan etmesinler!" ayeti hakkındaki rivayete göre şöyle demiştir: "Maruf, yakayı yırtmaman, yüzünü dövmemen, vâveylâ okumaman ve kabir başında dikilip durmamandır."²⁷¹

Ebû Saîd'den rivayete göre Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve âlihî* ağıt yakan kadına ve dinleyene lanet etmiştir.²⁷²

Derim ki: Öyleyse bu açık ve net hadislerden haberdar olduktan sonra Hüseyinîyelere gitmenin ne faydası olabilir? Kesinlikle sakınılması gerekir.

Kutub Râvendî, *Lubbu'l-Elbâb*'da²⁷³ Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in şu dört gruba lanet ettiğini rivayet etmiştir: "Kocasına malı ve canı konusunda hıyanet eden kadına, ağıt yakan kadına, kocasına isyan eden kadına ve ana-babasına isyan edene."

Emiru'l-müminîn Alî *radiyallâhu anh*, Sıffîn Savaşı'nda öldürülenlerin ardından kadınların ağlamasını duymuş ve

270 Sadûk lakaplı İbn Bâbeveyh el-Kummî, *Meâni'l-Ahbâr*, s. 390; Şeyh el-Bahrânî, *el-Hadâiku'n-Nâdirâ*, 4/167-168; el-Hurr, *Vesâilu's-Şîa*, 2/915-916; Nûrî, *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/144; Şîarâzî, *el-Fıkh*, 15/254; Şeyh Muhammed Huseyn Fadlallah, *en-Nedve*, 5/72. ayrıca bk. *Bihâru'l-Envâr*, 82/76.

271 *Tefsîru Nûri's-Sekaleyn*, 5/308; *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/144; *Bihâru'l-Envâr*, 82/77

272 Hacı Nûrî, *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/144; Aka Huseyn el-Burücerdî, *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/487; *el-Bihâr*, 82/93.

273 Hacı Nûrî'nin *Mustedreku'l-Vesâil* 2/431'de naklettiğine göre.

kavminin önde gelenlerinden biri olan Harb b. Şurahbil eş-Şâmî yanına çıktığı vakit ona şöyle demişti: “Duyduklarıma göre kadınlarınız size baskın mı çıktı? Böyle ağıtlar yakmalarını yasaklamıyor musunuz?”²⁷⁴

Ebû Abdillâh *aleyhisselâm*'den rivayete göre şöyle demiştir: “Allah kime bir nimet bahşeder de bu nimetin yanına çalgı aleti ile gelirse, o nimeti inkar etmiş olur. Kime bir musibet isabet eder de bu musibet yanına ağıt yakan bir kadınla gelirse o musibeti inkar etmiş olur.” Bir rivayette de “onu boşa çıkarmış olur.” şeklindedir.²⁷⁵

Cafer b. Muhammed'den babaları *radiyallâhu anhum* tarikinden Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in Hz. Alî'ye vasiyeti hakkındaki rivayete göre Rasûlullah “Ey Alî! Kim hanımına itaat ederse, Allah onu yüzü koyun cehenneme yuvarlasın!” dedi. Hz. Alî “Bu itaat nedir?” diye sordu Hz. Peygamber “Karısının hamamlara, düğünlere, ağıtlara gitmesine ve ince elbiseler giymesine izin vermesidir.” dedi.

Sadûk ve başkaları Cafer b. Muhammed'in babaları tarihi ile Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'den şöyle dediğini rivayet etmişlerdir: “Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: Dört şey var ki bunlar kıyamete dek ümmetim içinde var olacak: Soy-sopla övünmek, soya dil uzatmak, yıldızlardan yağmur dilemek, ağıt yakmak. Ağıt yakan kadın ölmenden önce tevbe etmezse üzerinde katranlı bir don ve uyuzlu bir zırh olarak kıyamet günü diriltilir.”²⁷⁶

274 *Câmi'u Ehâdîs-i Şîa*, 3/387; *el-Bihâr*, 82/89.

275 el-Hurr el-Âmilî, *Vesâilu'ş-Şîa*, 12/90; Yusuf el-Bahrânî, *el-Hadâik*, 18/139. Ayrıca el-Meclisî, *Bihâru'l-Envâr*, 82/103'te zikretmiştir. Ey şii hanım, şia alimlerinin fetvaları ile musibetten gelen ecir nasıl da boşa çıkardıklarına dikkat et!

276 *el-Hisâl*, s. 226; Bahrânî, *el-Hadâik*, 4/68; 18/139; el-Hurr, *Vesâilu'ş-Şîa*, 12/91; Meclisî, *Bihâru'l-Envâr*, 22/451; 58/226; 73/290; 82/74-75 ve s. 93'te özet olarak zikretmiştir.

Ebû Cafer-i Sâni'nin babalarından rivayetine göre şöyle demiştir: Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* buyurdu ki: "Gökyüzüne doğru israya götürüldüğümde köpek suretinde bir kadın gördüm. Ateş dübüründen girip ağzından çıkıyordu. Melekler de ateşten balyozlarla kafasına ve bedenine vuruyorlardı." Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'e o kadın hakkında soru soruldu. "Haset eden, ağıt yakan, şarkı söyleyen bir kadındı." dedi.²⁷⁷

Cafer b. Muhammed *radiyallâhu anhumâ'* dan rivayete göre ölüm gelip çattığında şu tavsiyede bulundu: "Hiç kimse benim için dövünmesin! Hiç kimse benim için yaka-bağır yırtmasın! Yaka yırtan hangi kadın olursa olsun, cehennemde ona bir yarık açılır. Kadın bu yaptığını fazlaştırdıkça o yarık da fazlalaşır."²⁷⁸

Alî *radiyallâhu anh'*tan rivayete göre şöyle demiştir: "Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve âlihî*, ağıt yakmamaları, dövünüp yolunmamaları ve erkeklerle halvet halinde bir arada oturmamaları konusunda kadınlardan biat almıştı."²⁷⁹

6- Kim Yalancı, Bâkır es-Sadr mı? Yoksa Tîcânî mi?

Şii Dr. Muhammed et-Tîcânî es-Semâvî hocaları Ayetullah Muhammed Bâkır es-Sadr'ın kendisine şöyle söylediğini nakletmiştir: "Vücuda vurulması ve kan akıtılması ile ilgili görmüş oldukların avamın ve cahil kimselerin fiillerindedir. Alimlerden hiçbirisi böyle bir şey yapmamaktadır. Hatta bu fiilin engellenmesi ve haram görülmesi taraftarıdırılar."²⁸⁰

277 *Uyûnu Ahbâri'r-Rızâ*, 2/11; *Bihâru'l-Envâr*, 82/76; *Câmi'u Ehâdîsi's-Şîa*, 3/487-488.

Lafız ikinci kaynağa aittir.

278 *Bihâru'l-Envâr*, 82/101; *Câmi'u Ehâdîsi's-Şîa*, 3/490.

279 *Bihâru'l-Envâr*, 82/101; *Câmi'u Ehâdîsi's-Şîa*, 3/483.

280 Tîcânî, *Kiillu'l-Hulûl İnde Âli'r-Rasûl*, s. 150.

Allah, Allah! Ayetullah Murtazâ Feyrûz Âbâdî daha önce nakledilen sözlerinde şunları ifade etmektedir: “Göğüsle-re vurmak vb. fiiller şîanın üzerinde istikrar sağladığı davranışlarından... Onlardan -yani alimlerinden- bunu reddeden ve engelleyen hiçbirisi duyulmamış ve duyulmayacaktır da...” Sadr ise, alimlerinin bu fiillerin engellenmesi ve haram görülmesi taraftarı olduklarını söylemektedir: Sadr yalan mı söylemiş, yoksa Tîcânî ona iftira etmiştir?

Gördüğüm kadarıyla buradaki yalanın kaynağı Tîcânî'dir. Çünkü kendisi Necef ziyareti sırasında Bâkır Sadr'a şu soruyu yöneltmiştir: “İslam'da haram kılınmış olduğu ve Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* “Yanaklarına vurup dövünen, yaka yırtan ve cahiliyye davasında bulunan bizden değildir.” dediği halde Şîa neden ağlıyor ve kan akıtana kadar kendilerine vurup dövünüyorlar?” Bizzat Tîcânî'nin nakline göre Muhammed Bâkır es-Sadr şöyle cevap vermiştir: “Hadis şekke mahal bırakmayacak derecede sahihtir. Fakat Ebû Abdillah'ın matemlerine uygun düşmemektedir. Hüseyin'in öcünü alacağını söyleyerek Hüseyin'in yolunda yürüyenin iddiası cahiliyye davası değildir. Ayrıca Şîa da insandır. İçlerinde alimi de cahili de vardır. Onların da duyguları bulunmaktadır. Ebû Abdillah'ın şehit edilişinin, kendisinin, ailesinin ve ahashabının başına gelen katil, mahremiyete el uzatma ve esaret gibi olayları anma törenlerinde duygularının kendilerine baskın gelmesi dolayısıyla ecir kazanırlar. Çünkü niyetleri Allah yolundadır.”!!²⁸¹ 282

281 Tîcânî, *Sümme lhtedeytu*, s. 58.

282 Niyetleri Allah yolunda olsaydı, Mustafa *sallallâhu aleyhi ve sellem*'i dinler ve ita ederlerdi. O *sallallâhu aleyhi ve sellem* kendilerine ve benzerlerine şu yasaklama da bulunmaktadır: “Yanaklarına vurup dövünen, yakasını yırtan bizden değildir.” Sadr'ın buradaki sözü ilginçtir. Hadisin şekke mahal bırakmayacak derecede sa-

Adam, yanaklarına vurarak dövünmeyi ve yakaları yırtmayı yasaklayan hadisin sıhhatini hem itiraf ediyor hem de Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'e karşı büyüklük içinde kendi tebasının münkerlerine ve bid'atlerine uymadığını ileri sürerek reddediyor. Ticânî ise sözü edilen adamın ve şîa alimlerinin bu fiili yasakladığını iddia ediyor. Peki yalancı kim?

7- Ticânî Tekrar Yalana Dönüyor

Ticânî şunları ifade etmiştir: "Gayet açıktır ki, Muhsin el-Emîn gibi ve bugün de sayın Alî Hamaney, Ayetullah Muhammed Hüseyin Fadlallah gibi âlimlerden bir çoğu ve çok sayıdaki ilim adamı bu davranışların caiz olmadığı yönünde fetva vermişlerdir..."²⁸³

Derim ki: Ticânî'nin mütalaâ ettiğimiz diğer telif eserlerinde tabiatı haline gelmiş olan yalancılığı, şiî bir şahsın ecir kazanmayı umduğu takiyye babına dahildir. Kendisi Müslümanlar önünde Şiîliğin görüntüsünü parlak göstermek istemektedir. Kitapları ehl-i sünnet ve'l-cemaat mensubu çevrelerde çokça dağıtılmaktadır.²⁸⁴ Şu an gözünüzün önünde bulunan sözleri de apaçık yalandır. Hamaney (devrim mürşidi) daha önce nakledilmiş olan ifadelerinde bu iftiracı Ticânî'nin nefyettiklerini caiz görmüştür.

hih olduğunu itiraf etmiş; fakat gerisin geri dönmüştür. "Ebû Abdillâh'ın matemlerine uygun düşmemektedir." diyerek sahih olduğunu itiraf ettiği hadisi saf dışı etmiştir. Ve Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in yasaklamasına baskın gelen duygularından dolayı ecir kazandıkları sonucuna varmıştır. Allah'tan dünya ve ahirette afiyet dileriz.

283 *Küllu'l-Hulûl İnde Âli'r-Rasûl*, s. 153

284 Ehl-i sünnetten birçok kimse kendisine reddiyede bulunmuş, yalan ve kandırmacılığını keskin delillerle ortaya sermişlerdir. Bu âlimlerden bazıları şunlardır: *Keşfu'l-Cânî* kitabıyla Osman el-Hamîs, *Bel Dalalte* kitabıyla Hâlid el-Askalânî ve *el-İntisâr li's-Suhubi ve'l-Âl* kitabıyla Dr. İbrahim er-Ruheylî'dir.

Muhammed Hüseyin Fadlallah'ın da 'sakince' diye kayıtladığı dövünmeyi caiz gördüğünü nakletmiştik. Bir başka münasebetle "Bağlılığı oranında dövünme hakkı vardır."! demiştir. Bunlardan sonra Tîcânî hakkında nasıl görüyorsanız öyle hükmedebilirsiniz.

"Alimlerden bir çoğu caiz olmadığı yönünde fetva vermiştir." sözü de apaçık yalandır. Çünkü ayetullahları Murta-zâ Feyrûz Âbâdî "Onlardan -yani müteahhir ve mütekaddim önde gelen alimlerinden- hiçbirinin bunu inkar ettiği ve engellendiği duyulmamıştır, duyulmayacaktır da..." sözleri ile Tîcânî'nin yalanının geçerliliği fırsatını zayi etmiştir. Şimdi nasların ve fetvaların yalanladığı Tîcânî'yi mi tasdik edeceğiz yoksa önde gelen alimlerini mi?

8- Şîa ve Âşûra Orucunun İnkârı

Şîa Âşure günü orucunu inkar etmekte ve Emevîleri o günde oruç tutmaya teşvikte bulunan hadisler uydurmakla itham etmektedirler. Kendi içlerinden Cemaleddin b. Abdullah isimli biri "*Sıyâmu Âşûrâ (Âşûra Orucu)*" adında bir kitap kaleme almıştır. Bu kitabında o günde oruç tutmayı emreden ve nehyeden rivayetleri bir araya derlemiş; kendi mezhebinin üstünlüğü için gayret sarfetmiştir. Ama istediğine ulaşamamıştır.

Âşûra Günü'nde oruç tutmayı yasaklayan rivayetleri bir araya toplamıştır. Size bu rivayetlerden bir bölümünü nakledeceğim. Allah'a hamd olsun ki bu rivayetler birbirini yalanlayan, birbiri ile çelişki içinde olan rivayetlerdir.

Bazıları şöyledir: "Rıza'dan rivayet ettiklerine göre kendisine Âşûra günü günü orucu ve insanların o günde neler söyleyecekleri hakkında soru sorulmuştu. Şöyle cevap verdi:

Bana İbn Mercâne'nin orucu hakkında soru soruyorsunuz! O gün Ziyâd ailesinin veletlerinin Hüseyin *aleyhisselâm*'ı öldürmek için oruç tuttuğu bir gündür. O gün Muhammed *sallallâhu aleyhi ve sellem* ailesine karşı taraf olunan, ehl-i İslâm'a karşı taraf olunan bir gündür. Böylesi bir günde ne oruç tutulur, ne de o gün ile teberrük edilir. Pazartesi günü Allah'ın peygamberi *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in ruhunu kabzettiği sıkıntı günüdür. Muhammed *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in ailesinin başına musibetler hep pazartesi günü gelmiştir... Kim bu iki günde oruç tutarsa yahut da bu günlerde teberrükte bulunursa, kalbi meshe-dilmiş (fıtratı değişime uğratılmış) olarak Allah Tebâreke ve Teâlâ'nın huzuruna çıkar. O günlerde oruç tutmayı ve teber-rükte bulunmayı sünnet haline getirmiş insanlarla birlikte haşredilir."!!²⁸⁵

Zeyd en-Nersî'den rivayet ettiklerine göre şöyle demiştir: "Ubeyd b. Zurâra'yı Ebû Abdillâh *aleyhisselâm*'a Âşura günü orucu hakkında soru sorarken işittim. Şöyle cevap verdi: "Bugünde kim oruç tutarsa İbn Mercâne ve Ziyâd ailesininki gibi bir nasibi olur." Râvi şöyle dedi: 'Onların o gündeki nasipleri nedir?' dedim. "Ateştir. Allah bizi ateşten muhafaza etsin! Kim böyle yaparsa ateşe yaklaşıp."!²⁸⁶

Ebû Câfer ve Ebû Abdillâh *aleyhimesselâm*'dan rivayete göre şöyle demişlerdir: "Âşure gününde ve Mekke'de Arafat'ta oruç tutma!"²⁸⁷

Neciyye'den rivayete göre şöyle anlatmıştır: "Ebû Cafer *aleyhisselâm*'a âşura günü orucu hakkında soru sordum. "Ramazan'ın indirilmesiyle terkedilmiş bir oruçtur. Terkedilmiş

285 *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 117-118.

286 *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 118.

287 *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 114.

olan şey de bid'attir."! dedi. Neciyye 'Babasından sonra Ebû Abdullah *aleyhisselâm*'a da aynı şeyi sordum. O da aynı babası gibi cevap verdi. Sonra da hakkında "Kitab'da bir şey inzal edilmemiş, sünnette de uygulanmamış olan bir oruç ancak ve ancak Hüseyin b. Alî *aleyhimasselâm*'ın katledilmesi ile Ziyâd ailesinin sünneti haline gelmiş bir oruçtur."!!²⁸⁸ dedi.

Saygıdeğer okuyucu kardeşim! Şu noktaya dikkat et! İlk rivayet bu orucun Ziyâd ailesi tarafından tutulduğunu açıkça ifade etmektedir. Adı geçen müellifin Câfer-i Sadık'tan rivâyetine göre; "Hüseyin *aleyhisselâm* katledildiğinde insanlar Şam'da Yezid'e geldiler. Haberleri anlattılar ve kendisinden birtakım ödülleri aldılar. Yezid'e anlattıkları bu uydurma haberler içinde bu günle (Âşura günüyle) ilgili, o günün bereket günü olduğu gibi şeyler de vardı. Maksatları insanların o gündeki hüznü, musibet, yakınma, ağlama gibi durumlarını giderip sevinç ve neşe havasını getirmekti..."!!²⁸⁹

İkinci ve üçüncü rivayetler birbirinin benzeridir. Dördüncü rivayet ise, bu günün orucunun Ramazan ayı orucunun vacip kılınmasından önce de var olduğunu belirterek önceki iki rivayeti bertaraf etmektedir. Yani o gündeki (Âşura günündeki) oruç Hüseyin b. Alî *radiyallâhu anhumâ*'nın katledilmesinden önce de vardı. Okuyucu kardeşim, batılın nasıl da yavaş yavaş parçalanıp gittiğine bir bakar mısın?

Muhammed et-Ticânî es-Semâvî isimli şahıs da Âşura günü orucunu inkar ederek bu orucu Emevîlere nispet et-

288 *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 114.

289 *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 122. Daha sonra s. 188'de Sadık'tan nakledilen bir rivayet zikretmiştir. Bu rivayette şunlar yer almaktadır: "... Ümeyyegoğulları bir adakta bulunmuşlardı. Hüseyin *aleyhisselâm*'ı öldürürlerse o günü bayram günü kabul edip bir şükran ifadesi olarak oruç tutacak, çocuklarını neşelendireceklerdi. Bu olay Ebû Süfyan ailesi içinde bugüne değin bir sünnet haline geldi. Bu nedenle oruç tutmaktadırlar..."

miştir. Şöyle demiştir: “Ayrıca şunu da açıkça görmekteyiz ki, Ehl-i sünnet ve’l-cemaat Yezid b. Muâviye’nin, Ümeyye-oğullarının Hz. Hüseyin’e karşı zafer kazanmaları ve kendi varlıklarını tehdit eden devrimini bertaraf etmeleri ve böylelikle de kendi iddialarına göre anarşinin kökünü kazımış olmaları nedeniyle o günü kutlamalarına ittibaen Âşura gününü kutlamaktadırlar... Ehl-i sünnet ve’l-cemaat içinden bazı kötü ilim adamları bunlara yakınlaşmış ve o günün fazileti hakkında bir takım hadisler uydurmuşlardır. Allah’ın Âdem’in tevbesini o gün kabul ettiğini, Nûh *aleyhisselâm*’ın gemisinin Cudi Dağı’na o gün oturduğunu, ateşin İbrahim’i yakmayarak o gün serin ve selamet olduğunu, Yûsuf’un zindandan o gün çıktığını, Yakub’un gözlerinin o gün iyileştiğini, Mûsâ’nın firavuna karşı o gün zafer kazandığını, İsâ’ya sofranın gökten o gün indiğini... uydurmuşlardır. Yalanda daha da ileri giderek Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*’in Medine’ye hicretinde Medine’ye girişinin aşura gününe denk geldiğini, Medine Yahudilerini o gün oruç tutarken gördüğünü, bu oruçlarının nedenini sorduğunda onların cevaben “Bugün Mûsâ firavuna karşı zafer kazanmıştır” dediklerini ve Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*’in de “Biz Mûsâ’ya sizlerden daha layığız” dediğini ve sonra da Müslümanlara, Yahudilere muhalif olarak Muharrem ayının dokuzuncu ve onuncu gününde oruç tutmalarını emrettiğini uydurmuşlardır. Bu apaçık bir yalandır.”!!!²⁹⁰

Âşura günü orucuna karşı çıkıp ve bugünün Hüseyin *radıyallâhu anh*’ın katlelişini anma etkinliklerini yok etmek üzere Emevîlerce sünnet haline getirildiğini iddia ederek ehl-i sün-

290 Ticânî, *eş-Şîa Hum Ehlu’s-Sunne*, s. 301-302, Şemsu’l-Meşrik, Beyrut; Muessestetü’l-Fecr, Londra. *Fe Sîrû fi’l-Ard* kitabında s. 276’da bu yalanları tekrar etmiştir.

nete saldırmaktadır. Bu görüşleri kendine ait bir ses kasetinde ifade ediyor. Uzunca konuşması içinde “Öte yandan ehl-i beyt aleyhimusselâm’ın rivayetleri o günde oruç tutmayı haram kılmaktadır.” demektedir.

Dinle ey Tîcânî! Biz -Allah’ın izniyle- seni önünden, arkandan, sağından ve solundan kuşatmış olan sırf şîî kaynaklı rivâyetlerden başkasıyla ilzam etmiyor; eleştirmiyoruz... İşte senin taifenin mutlak hocası Ebû Cafer Muhammed b. Hasen et-Tûsî.. *Tehzîbu’l-Ahkâm* ve *el-İstîbsâr* adlı kitaplarında rivayet ediyor ki bu iki eser, ana dayanaklarınızdan biri olan Abdülhüseyin Şerefuddîn Âmilî’nin haklarında “*el-Kâfî, et-Tehzîb, el-İstîbsâr, Men Lâ Yahduruhu’l-Fakîh* kaynakları mütevatir; içeriklerinin sıhhati de kesindir.”²⁹¹ dediği dört temel kaynağınızdanır. Babası tarikinden Ebû Abdillâh *aleyhisselâm*’dan Alî *aleyhisselâm*’ın şöyle dediğini rivayet etmiştir: “Âşura orucunu, dokuzuncu ve onuncu gün olarak tutun! Çünkü bu oruç bir senelik günahlara kefarettir.”²⁹²

Ebû’l-Hasen *aleyhisselâm*’ın şöyle dediğini rivayet etmiştir: “Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* Âşura günü oruç tuttu.”²⁹³

Babası *aleyhisselâm* tarikinden Cafer’den şöyle dediğini rivayet etmiştir: “Âşura günü orucu bir senenin kefaretidir.”²⁹⁴ es-Sadık *rahimehullâh*’tan şöyle dediği rivayet edilmiştir:

291 *el-Murâcaât*, 110. Müracaat, s. 311.

292 Tûsî, *Tehzîbu’l-Ahkâm*, 4/299; *el-İstîbsâr*, 2/134; Feyd Kâşânî, *el-Vâfî*, 7/13; Hurr Âmilî, *Vesâilu’ş-Şîa*, 7/337; Burücerdî, *Câmi’u Ehâdisi’ş-Şîa*, 9/474-475’de tahrir etmişler; Cemâleddîn, *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 112’de zikretmiştir.

293 *Tehzîbu’l-Ahkâm*, 4/299; *el-İstîbsâr*, 2/134; Feyd Kâşânî, *el-Vâfî*, 7/13; el-Hurr Âmilî, *Vesâilu’ş-Şîa*, 7/337; *Câmi’u Ehâdisi’ş-Şîa*, 9/475. Ayrıca *el-Hadâiku’n-Nâdirâ*, 13/370-371. Cemâleddîn de *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 112’de zikretmiştir.

294 *Tehzîbu’l-Ahkâm*, 4/300; *el-İstîbsâr*, 2/134; *Câmi’u Ehâdisi’ş-Şîa*, 9/475; *el-Hadâiku’n-Nâdirâ*, 13/371; Cemâleddîn de *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 112; Kâşânî, *el-Vâfî*, 7/13; el-Hurr Âmilî, *Vesâilu’ş-Şîa*, 7/337’de zikretmiştir.

"Muharrem orucu; tutma imkanı olanı bu oruç tüm kötülüklerden korur."²⁹⁵

Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Farz namazdan sonraki en faziletli namaz gecenin ortasında kılınan namazdır. Ramazan orucundan sonraki en faziletli oruç Muharrem diye adlandırdıkları Allah'ın ayındaki oruçtur."²⁹⁶

Ey Ticânî! Bütün bunlardan sonra günaha girerek, Allah'a, Rasûlû'ne ve müminlere iftira ederek iddia ettiğin gibi Âşura günü orucunun Emevîler tarafından değil; Mustafa *sallallâhu aleyhi ve sellem* tarafından sünnet olarak belirlendiğini gördün mü?

O günde oruç tutmayı haram kıldıklarını ileri sürmek suretiyle Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in ehl-i beytine nasıl iftira attığını gördün mü?

Alî *radiyallâhu anh'*den şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Âşura günü, ihtiyaten dozuncu ve onuncu gün olarak oruç tutunuz! Çünkü bu oruç bir önceki senenin kefaretidir. Biriniz bu günü bilmesede bir şeyler yese, orucunu tamamla-sın!"²⁹⁷

Ey müfteri! Müminlerin emiri Alî *rudvânullâhi aleyh*'in, senin ve senin gibilerin, Müslümanları ecrinden mahrum bırakmaya çalıştıkları bu günün orucuna nasıl düşkünlük gösterdiğini gördün mü? O günde bir şeyler yiyene yememesini ve orucunu tamamlamasını nasıl emrettiğine bir bak!

295 el-Hurr, *Vesâilu's-Şîa*, 7/337; Bahrânî, *el-Hadâiku'n-Nâdir*, 13/370-371; Hacı Aka Hüseyin Burûcerdî, *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 9/474.

296 age.

297 Bu rivayeti şii muhaddis Hacı Huseyn Nûrî Tabersî, *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/594'te ve Hacı Burûcerdî, *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 9/475'te tahrir etmiştir.

İbn Abbâs *radiyallâhu anhumâ'* dan rivayete göre şöyle demiştir: "Muharrem ayının hilalini gördüğün zaman say! Doku-zuncu gününün sabahına eriştiğinde oruçlu ol!" (Râvi): "Muhammed *sallallâhu aleyhi ve âlihî* böyle oruç tutar mıydı?" dedim. "Evet" dedi." demiştir.²⁹⁸

Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in diliyle Allah'ın Adem'in tevbesini o gün kabul ettiği, Nûh'un gemisinin karraya o gün oturduğu, ... konusunda bir takım hadisler uydurmuşlardır diyerek ehl-i sünnet alimlerine yüklenmesi ve yalanlaması cehaletinin yahut da cahilmiş gibi görünmesinin delili ve hatta bilgisinin yetersiz olduğunun göstergesidir. Kendi taifesinin hocası olan Ebû Cafer Muhammed b. Hasen et-Tûsî, Ebû Cafer *rahimehullâh*'tan şöyle dediğini rivâyet etmiştir: "Gemi Aşura günü Cûdî üzerine oturdu. Nûh *aleyhisselâm* beraberindeki cin ve insanlara o gün oruç tutmalarını emretti." Ebû Cafer *aleyhisselâm* "O gün hangisidir, bilir misiniz? Bu gün Allah'ın Âdem'in ve Havva'nın tevbesini kabul ettiği; İsrailoğulları için denizi yarıp Firavun ve beraberindekileri suya boğduğu; Mûsâ *aleyhisselâm*'ın Firavuna galip geldiği; İbrahim *aleyhisselâm*'ın dünyaya geldiği; Yûnus *aleyhisselâm*'ın kavminin tevbesini Allah'ın kabul ettiği; Îsâ b. Meryem'in dünyaya geldiği gündür..." dedi.²⁹⁹

Şîî Radiyyüddîn Ebu'l-Kâsım Alî b. Mûsâ b. Cafer b. Tâvus da "O gün oruç tutmaya teşvikte bulunan birçok rivayet varid olmuştur."³⁰⁰ diyerek bu rivayeti nakletmiştir.

298 Bu rivayeti şîî hoca Radiyyüddîn Ebu'l-Kâsım Ali b. Mûsâ b. Cafer b. Tâvûs, *İkbâlu'l-A'mâl* adlı kitabının 554. sayfasında; el-Hurr Âmilî, *Vesâilu's-Şîa*, 7/347; Hacı Nûrî Tabersî, *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/594; *Câmi'u Ehâdîsi's-Şîa*, 9/475'te tahrir etmiştir.

299 Tûsî, *Tehzîbu'l-Ahkâm*, 4/300.

300 *İkbâlu'l-A'mâl*, s. 558, Dâru'l-Kütubi'l-İslâmiyye, Tahrân.

Aynı rivayeti el-Hurr el-Âmilî³⁰¹, Nûrî Tabersî³⁰², Hüseyin Burûcerdî³⁰³, Yusuf Bahrânî³⁰⁴ de zikretmiştir.

Nûrî Tabersî, Cafer b. Muhammed *aleyhimasselâm'* dan şöyle dediğini rivayet etmiştir: “Gemi aşura günü Cûdî üzerine oturmuş ve Nûh *aleyhisselâm* beraberindeki insanlara ve cinlere o gün oruç tutmayı emretmiştir. Allah'ın Adem *aleyhisselâm'* ın tevbesini kabul ettiği gün de o gündür.”³⁰⁵

Bu rivayet de ehl-i sünnet ve'l-cemaatin tekrarlayıp durduğu rivayetlerden biri midir?!

Sadûk *el-Mukni'* de şöyle rivayet etmiştir: “Âşura günü, yani Muharrem'in onuncu gününde Allah Adem'in tevbesini inzal etmiştir. Nûh'un gemisi Cudi üzerine o gün oturmuştur. Mûsâ denizi o gün geçmiştir. Meryem oğlu Îsâ *aleyhisselâm* o gün dünyaya gelmiştir. Allah Yûnus'u balığın karnından o gün çıkarmıştır. Yûsuf'u da o gün kör kuyudan çıkarmıştır. Allah Yûnus'un kavminin tevbesini o gün kabul etmiştir. Dâvûd, Câlût'u o gün öldürmüştür. Kim o gün oruç tutarsa, yetmiş yıllık günahları bağışlanır. Ameli içindeki gizli günahlar affedilir.”³⁰⁶

Alî b. Hüseyin'den gelen ve sahibinin hayırlı kimselerden olduğu oruçların sayıldığı Zuhri hadisinde Aşura orucu da zikredilmiştir.³⁰⁷ Bir benzer rivayet de *el-Fıkhü'r-Rada'î*' de bulunmaktadır.³⁰⁸

301 *Vesâilu's-Şîa*, 7/338.

302 Nûrî, *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/594.

303 *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 9/475-476.

304 *el-Hadâiku'n-Nâdirâ*, 13/371. Ayrıca Şeyh Cemaleddin b. Abdillâh, *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 112-113'te zikretmiştir.

305 Nûrî Tabersî bu rivayeti *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/594'te zikretmiştir. Bunu reddedenlerin ilmi bir güvenirlikleri olmadığını görmek için bu kaynağa müracaat etmenizi öneririm.

306 Sadûk, *el-Mukni'*, s. 101; *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 113 özetle.

307 Sadûk, *el-Hidâye*, s. 303.

308 *Sıyâmu Âşûrâ*, s. 113.

Bunlardan sonra Tîcânî ne der acaba?

Tîcânî'nin şunu bilmesi gerekmektedir ki, Âşura orucu hakkındaki rivayetler şîa tarikinden muteber senedlerle gelmiştir. Öte yandan Âşura orucunu yasaklayan rivayetler ise zayıf senedlerle varid olmuştur. Bunu kendi hocaları Hacı Seyyid Muhammed Rıza Hüseyinî Hâîrî, *Necâtü'l-Ümme fî İkâmeti'l-'Azâ 'ale'l-Hüseyin ve'l-Eimme* adlı 1413h. yılında Kum/İran'da basılmış olan kitabının 145, 146 ve 148. sayfalarında itiraf etmiştir.

Bunlardan sonra ne diyecek acaba?

Yalana sarılarak; "Emevî propaganda aygıtları gerçekleri ters yüz ettiler. O felaket gününü bayram ve sevinç gününe çevirdiler. Bu uygulama günümüze dek sürüp gelmiştir."!!³⁰⁹ diyen Şîi Dr. Ahmed Rasim Nefîs'in cevabı ne olacak acaba?

Âşura günü orucunun faziletine dair rivayetlerde bulunan Tûsî, Sadûk, Hurr Âmilî, Nûrî Tabersî, İbn Tâvûs da gerçekleri ters yüz eden Emevî propagandası hesabına çalışan ve buna değer kazandıran kimselerden midirler acaba?!

Neden aynı yalanları tekrarlayıp duruyorsun, doktor?

Niçin ehl-i sünnete insaf gösterip de şîaya ehl-i sünnetin hem Sünnî hem de Şîa fırkası nazarında sahih olan ve kendi hocanız İbn Tâvus tarafından çok sayıda oldukları itiraf edilen rivayetlere göre peygamberleri Muhammed *sallallâhu aleyhi ve sellem*'e iktida ederek bugünde oruç tuttuklarını açıklamıyorsun?

Ehl-i sünnetin de şîa gibi Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh*'ın kat-

309 *Alâ Huta'l-Huseyn*, s. 106. Şu adamın cüretine bakın! Yeryüzünde Hz. Hüseyin'in katledildiği günü bayram edinen tek bir sünnî var mı?

ledildiği günü bir mahzunluk günü olarak kabul etmediklerine öfke duyuyorsan sana iki açıdan cevap verilebilir:

a) Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* her iki fırkanın ittifakı ile de bu günün orucunu sünnet olarak belirlemiştir. Ehl-i sünnetin yapmış olduğu da Allah'a sonsuz hamd ve şükürler olsun ki, bundan başkası değildir.

b) Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* bu günü şîanın yaptığı gibi bir hüznün günü, ağıt günü edinmeyi emretmiş değildir. Aksine *salavâtullâhi aleyhi ve selâmu*h “Ağıt yakmak cahiliyye amelindendir.” sözü ile bunu yasaklamıştır. Bu hadisin Hz. Peygamber'den sadır olduğu konusunda her iki fırka da müttefiktir. “Ağıt Yakmanın Haram Oluşu” başlığı altında daha başka rivayetlerle birlikte bunu da zikretmiştik. Oraya müracaat edebilirsiniz.

Hem ayrıca Müslümanların başına gelen en büyük musibet Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in ölümüdür. Kendi ifadesi ile Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: “Kimin başına bir musibet gelirse, benimle ilgili musibetini hatırlasın! Çünkü bu, musibetlerin en büyüğüdür.”³¹⁰

Bununla birlikte Müslümanlar Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in vefat ettiği günü, musibetlerin en büyüğü olmasına rağmen hüznün ve ağıt günü olarak kabul etmiş değildirler. (Ebû Bekir) es-Sıddîk'in vefat ettiği, (Ömer) el-Fâruk'un, (Osmân) Zu'n-Nureyn'in, Alî el-Murtazâ *radiyallâhu anhum*'un katledildikleri günler de öyle. Müslümanlar onların vefat etmiş oldukları o günleri şîanın yaptığı gibi ağıt ve hüznün günü olarak görmemişlerdir.

310 Bu hadis üzerinde her iki fırka da ittifak etmiştir. Küleynî, *el-Kâfi*, 3/220; el-Hurr Âmilî, *Vesâilu's-Sâa*, 2/911. Lafız ikinci kaynağa aittir. Bu iki kaynağa da müracaat ettiğinizde hadisi birbirine yakın lafızlarla tahrir ettiklerini göreceksiniz.

Şîa, Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh'*in öldürülmesinden daha büyük bir musibet olmasına rağmen Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem'*in vefat gününü neden ihya etmemiştir?

Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin babaları Alî *radiyallâhu anhum'*un katledilmiş olması münasebetiyle her yıl neden matem tutmamışlardır?

Ebu'l-Hasen (Hz. Alî) Hasan ve Hüseyin'den daha hayırlı değil mi yoksa?³¹¹

Seninle aynı meşrebi paylaşan insanlar onu davet etmiş, yardımsız bırakmış ve sonra da katletmişlerdir. İşte Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem'*in torunu şöyle diyor: "Bismillâhirrahmânirrahîm. Bundan sonra; Bana Müslim b. 'Ukayl'in, Hâni b. 'Urve'nin, Abdullah b. Yaktur'un katlediklerine dair acı bir haber geldi. Şîamız bizi yüz üstü bıraktı. Sizden geri dönmek isteyen varsa, hiçbir sıkıntıya girmeden dönsün! Hiçbir sorumluluğu olmayacaktır." İnsanlar ondan ayrıldılar. Sağa sola gittiler. En sonunda beraber geldiği ashabı ve kendisine katılan küçük bir grupla beraber kaldı."³¹²

Onu çağırıp yüz üstü bırakanlar senin seleflerindir.

Doktor, bizzat kendin şunları söylemedin mi? "... Şîa müslümandır... İnsaflı olan kimse onların fikirlerini ve inançlarını öğrenmek için ne dinin razı olduğu, ne de insaflı bir aklın kabul ettiği iftira ve yalanlarla dolu olan hasımlarına ait kitaplara değil şîanın kendisine ait akaid kitaplarına başvurur."³¹³

311 "Huseynî Şiârlar İmamların Asrında Var Olmayan Birer Ayındır" konusuna müracaat ediniz.

312 Bu bilgiyi Abdülhüseyin Şerefuddîn, *el-Mecâlisu'l-Fâhira*, s. 85'te nakletmiştir. Hem bu kaynaktan, hem başka bir kaynaktan daha önceki sayfalarda aktarmıştık. Oraya müracaat ediniz.

313 *et-Tarik ilâ Mezhebi Ehli'l-Beyt*, s. 27.

İşte senin tabi olduğun kimselerin kitapları.. Aşura orucunun var olduğunu ispat edip ağıt yakmayı yasaklamakta siz ise onlara muhalefet etmektesiniz.

O kitaplar Âşura orucunu emrederken siz bu orucu Emevîlere yamıyorsunuz.

Şîanın hasımları ise doktor, size yönelttikleri eleştirilerinde şîanın kendi alimlerinin kitaplarına ve görüşlerine dayanmışlardır. Kur'an'ın tahrif edildiği suçlaması sana yeter. Onların bu konudaki dayanakları mütevatir rivayetler ve önde gelen şahsiyetler tarafından bu hususun dinde zorunlu olarak bilinmesi gereken ve kabul edilmeyip reddedilmesiyle bütün haberlerin reddedilmesinin gerektiği bir bilgi olduğu yönündeki açıklamalarıdır. Senin bundan habersiz olduğunu sanmıyorum. Fakat bu durum imamın Humeynî'nin “.. takiyye olmasaydı mezheb yok olup gitmeye mahkum olurdu.”³¹⁴ dediği gibi bir takiyyedir:

Takiyye hakkında Cafer-i Sadık *rahimehullâh* da -kendisine nispet ettiğiniz şekilde- şöyle demiştir: “Siz öyle bir din üzeresiniz ki, ketmederseniz Allah sizi azîz kılar; yayarsanız zedililer.”³¹⁵

Kendisinden gelen -ona yamanmış- bir diğer rivayette de şöyle demiştir: “Takiyye yapmayan Alî'nin şîasından değildir.”³¹⁶

Küleynî ve Kâşânî, Ebû Abdillâh *rahimehullâh*'dan şöyle dediğini rivayet etmişlerdir: “Bizim sırrımızı açığa vurarak güne başlayana Allah demirin sıcaklığını ve meclislerin darlığını musallat etsin!”³¹⁷

314 Humeynî, *er-Rasâil*, 2/185.

315 *el-Kâfi*, 2/222; *er-Rasâil*, 2/185.

316 Şaîrî, *Câmi'u'l-Ahbâr*, s. 95.

317 *el-Kâfi*, 2/372; *el-Vâfi*, 3/159.

Sâdık'tan gelen bir diğer rivayette de şöyle demiştir: "Takiyyeye bağlı kalmayan bizden değildir."³¹⁸

Söz söyleyip de söyledikleri tasdik edilenlerin ahlâkı bu mudur, ey doktor?

Doktor, sadece can tehlikesi ihtimali bulunduğu anda takiyyenin cevazı ardına saklanamazsın. Çünkü senin imamın Humeynî şîî bir insanın canı emniyette olsa da takiyye yapabileceğini caiz görmüş ve şöyle demiştir:

"Sonra bu takiyyenin cevâzı ve hatta vucûbu can korkusu veya başka bir korkuya bağlı değildir. Bilakis zahir olana göre nitelikli çıkarlar muhaliflere karşı takiyye yapmanın vücûbu için bir sebep teşkil etmektedir. Dolayısıyla emniyette olsa ve can korkusu bulunmasa dahi takiyye yapmak ve sırrı ketmetmek gerekmektedir."³¹⁹

Doktor, dürüstlüğünüz takiyyenizden nasıl ayırt edilecek?

Bu hayret verici soruya bizim için işe yarar bir cevap verebilir misin?

Bize şu saklamanız gereken sırrın ne olduğu hakkında cevap verip açıklamada bulunabilir misin?

Bu rivayetler ve bizim bu risalede zikrettiklerimiz hasımlarınızın mı, yoksa sizin kendi kitaplarınızdan mı?

İnsanlara Hüseyin için sokaklarda, çarşılarda ağıt yakmayı, ağlamayı ve matem tertiplemeyi, Buveyhî Devleti'nin şeref günü olan Gadir günü tebrikleşmeyi ve sevinip neşelenmeyi emreden ehl-i beyt *radiyallâhu anhum*'un değil, İmâmiye'nin alimleri³²⁰ olduklarını biliyorsun değil mi, doktor?

318 *Vesâilu's-Şîa*, 11/466.

319 Humeynî, *er-Rasâil*, 2/201.

320 Kendi hocanız Muhammed Bâkır Huvansârî'nin *Ravdâtu'l-Cennât*, 6/139'da ve

Ehl-i beyt *radiyallâhu anhum* ise dedeleri *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in "Ağıt yakmak *câhiliye* amelindendir." sözüne kulak vermişlerdir. Câhiliye amellerinin işleneceği matemlerin düzenlenmesini emretmek onlara çok çok uzaktır.

Hiz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve selem*, Fâtıma *radiyallâhu an-hâ'ya* "Ben ölürsem arkamdan yüzünü yolma; saçlarını uzatma, ah-vah deyip bağırma, benim için ağıt yakacak kadın da tutma!..."³²¹ dememiş midir?

Bu taifenin hocalarından olan Ebû Cafer et-Tûsî ağıt yakmanın icma ile haram olduğunu nakletmemiş midir?³²²

Ek olarak şîanın olayları nakledişinde kendi içinde tenakuzları ve abartıları bulunmaktadır. Mesela Şîî avukat Ahmed Hüseyin Yakub şunları ifade etmiştir: "İmam Hüseyin'in katledilmesi ve peygamberlik yuvasının yok edilmesi için Ubeydullah otuz bin savaşçı toplamıştı."!!³²³ Daha sonra Hüseyin *radiyallâhu anh'*in sözü olarak söylediği şu ifadelerle yukarıda yazdıklarını çürütmektedir: "Ey ailem, taraftarlarım (şîam)! Bu gece toplanın ve kendinizi kurtarın! Onlar benden başkasını istemiyorlar. Beni öldürürlerse sizi düşünmezler. Kurtarın kendinizi! Allah size merhamet etsin! Bana vermiş olduğunuz biat ve ahit karşısında geniş bir serbesti içindesiniz."³²⁴

İmam Hüseyin burada hedefin kendisi olduğunu, maksatlarını gerçekleştirirlerse başkasını düşünmeyeceklerini

muhaddisiniz Abbas Kummî'nin *el-Künâ ve'l-Elkâb*, 2/430'da bizlere yaptıkları nakillerde yer aldığı üzere.

321 "Kadınlar ve Hüseyinîyeler" bölümüne bakınız.

322 "Ağıt Yakmanın Haramlığı" bölümüne bakınız.

323 *Kerbelâ es-Sevra ve'l-Me'sât*, s. 280, 269 ve sonrası.

324 *Kerbelâ es-Sevra ve'l-Me'sât*, s. 297, 295, 296. Adı geçen avukat kindar kimselerin tarihî olaylarla oynadıklarını söyleyerek bizi hayrete düşürmekte ve kendisiyle çelişmektedir.

açıkça söylemektedir. Ama sen hedefin peygamberlik yuvasının yok edilmesi olduğunu söylüyorsun. Sözlerinde doğru olan hangisi, avukat?

Hz. Hüseyin *radiyallâhu anh'*ın öldürülmesine ilişkin tekrarlayıp durduğunuz, bunlara dayanarak birilerine dil uzattığınız, sövdüğünüz, kin besleyip komplolar kurduğunuz bu haberler hiçbir aslı astarı olmayan yalan ve batıl içerikli haberlerdir. Bunu sizin kendi hocanız ve müctehidiniz olan Abdülhüseyin Hillî de şu sözleriyle itiraf etmiştir: “Evet, bu haberlerin doğruluğu bilinmemektedir. İstisnasız bütün haberler de böyledir. Kimisinin yalan olduğu bilinirken, kimisinin de doğru olduğu bilinmemektedir. Herhangi bir kimse usûl ve hadis kitaplarında bilinen zahirî tariklerle bile olsa sadece doğru olanların nakledilmesini ya da doğruluğu bilinenlerin nakledilmesini şart koşsa haberlerin nakledilmesi kapısı kapanır, tarihçilerin sözlerini delil olarak kullanma imkanı kalmazdı.”³²⁵

Ayrıca “Ey ailem, taraftarlarım (şîam)! Bu gece toplanın...” haberi Dr. Ahmed Rasim en-Nefîs ve daha başkalarının, İmam Hüseyin *radiyallâhu anh'*ın kendisine hanımlarını beraberinde götürmemesini teklif eden kardeşi Muhammed b. Hanefiyye'ye dedesi Mustafa *sallallâhu aleyhi ve sellem'*den naklen “Allah senin hanımlarını esir olarak görmeyi dilemiştir.”³²⁶ dediği şeklindeki rivayetlerini bertaraf etmektedir.

Dr. en-Nefîs bizlere birbiriyle çelişkili olan bu iki haberi tefsir etsin.

Oldukça mutaassıp bir şîi olan Abdülhüseyin Hillî şöyle demiştir: “Tiff vakası bize kadar ulaşmamıştır. Öyle ki

325 eş-Şe'âiru'l-Huseyniyye fi'l-Mizâni'l-Fıkhî, s. 29.

326 Alâ Huta'l-Huseyn, s. 97, 101.

Mufîd, Şeyh, Seyyid ve benzerlerinden almış olduklarımız da mürsel haberlerdir. Tarihçiler içinde en çok mürsel haber nakleden ve en güvenilir olan, vakıa içinde bizzat bulunmayan Ebû Mahnef'ten nakilde bulunan İbn Cerîr Taberî'dir."³²⁷

Doktor, matemlerinizde mürsel olan, doğrulukları belli olmayan haberleri dilinize nasıl da doladığınızı, sizin kaynaklarınızda da sabit olarak var olmasına rağmen ağıt yakma yasağı konusunda olsun, âşura günü orucunu inkar edişinizde olsun Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem'*e nasıl muhalefet ettiğinizi gördün mü?

Ey doktor, Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem'*den “*Allah kadınlarını esir olarak görmeyi dilemiştir.*” şeklinde rivayet nakledilmiş olduğu halde bize İmam Hüseyin *radiyallâhu anıh'*ın kadınları nasıl berabrinde götürdüğünü sonra da en sonunda gelip herkesten geri dönmelerini istediğini bir açıkla!

327 eş-Şe'âiru'l-Huseyniyye, s. 27.

Altıncı Bölüm

ŞÎA'DA HZ. HÜSEYİN'İN ZİYARET EDİLME- SİNDEKİ SEVAP İDDIASI VE KABİRLER ÜZERİNE BİNA İNŞA ETME BİD'ATİ

1- Şîa'da Hüseyin *radiyallâhu anh'ı* Ziyâret Etme Sevâbı

Şîa Ebu'l-Hasen el-Mâdî'den şöyle dediğini rivayet etmiştir: “Hüseyin *aleyhisselâm'ı* hakkını bilerek ziyaret edenin Allah geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlar.”!!³²⁸

Ebû Abdillâh'tan şöyle dediği rivayet edilmiştir: “Kim Hüseyin *aleyhisselâm'ı* ziyaret ederse, Allah onun için seksen hacc-ı mebrur yazar.”!!³²⁹

“Kim Hüseyin'in hakkını bilerek kabrine gelirse Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* ile birlikte üç hac yapmış gibi olur.”!!³³⁰

Ebû Abdillâh'tan rivayete göre şöyle demiştir: “Kim Hüseyin'in hakkını bilerek kabrine gelirse yüz hac etmiş kimse gibidir.”!!³³¹

Huzeyfe b. Mansûr'dan rivayete göre şöyle demiştir: “Ebû Abdillâh bana ‘Kaç defa hacca gittin?’ diye sordu. ‘On dokuz defa’ dedim. Şöyle dedi: ‘Sen bunu yirmi bir hacca ta-

328 *Kâmilu'z-Ziyârât*, s. 262.

329 Mufîd, *el-Mezâr*, s. 47.

330 *Kâmilu'z-Ziyârât*, s. 262.

331 *Kâmilu'z-Ziyârât*, s. 304; *Vesâilu'sh-Şîa*, 10/350.

mamlasaydın Hüseyin'i ziyaret etmiş kimse gibi (sevap) yazılırdı."!!³³²

Ebû Abdillâh'tan Muhammed b. Müslim tariki ile şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Hakkını bilerek Hüseyin'in kabri-ni kim ziyarete derse, Allah onun için bin makbul hac sevabı yazar; geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlar."!!³³³

Dayanak kabul ederek Hüseyin toprağı diye üzerine secde etmeyi, Harem (Mekke) arazisinden daha faziletli gördükleri rivayeti de yalan, batıl ve uydurma hadislerden biridir. Âyetullahu'l-Uzmâ'larından Muhammed el-Hüseyinî eş-Şîrâzî şöyle bir soruya muhatap olmuştur:

"Deniyor ki, Kerbelâ arazisi Mekke arazisinden daha ef-dal ve Hüseyin toprağına secde etmek Harem arazisine sec-de etmekten daha faziletlidir. Bu doğru mudur?"

Cevap: "Evet"!!!³³⁴

Ayrıca tanınmış hocaları ve âyetullahları Muhammed Hüseyin Kâşifu'l-Gıta şu şiir beytini söylemektedir:

Kerbela ve Kabe hadisine göre

Yemin olsun Kerbelâ

Yüksektir rütbece

Yemin olsun Kerbelâ

Yüksektir rütbece!!!³³⁵

Âyetullahları Abdülhüseyin Destgayb şöyle demektedir: "Rabbulalemîn kullarına bir lütuf olarak Hüseyin *aleyhisse-lâm*'ın kabrini ziyaret etmeyi Beytullah-i Harâm'ı ziyaret et-

332 *Kâmilu'z-Ziyârât*, s. 303-304; *Vesâilu's-Şîa*, 10/350.

333 *Vesâilu's-Şîa*, 10/347.

334 *el-Fıkh el-Akâid*, s. 37.

335 *el-Ard ve't-Türbetu'l-Huseyniyye*, s. 26.

meye alternatif kılmıştır. Böylelikle hacca muvaffak olamayan bu ziyareti gerçekleştirecektir. Hatta bu manada varid olmuş olan birçok rivayette açıkça belirtildiği üzere bazı müminler için -ki onlar ziyaret şartlarına riâyet eden kimselerdir- bu ziyaretin sevabı hac sevabından daha fazladır.”!!!³³⁶

Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'e Kerbelâ hakkında şöyle dediğini nisbet etmişlerdir: “Yeryüzünün en temiz toprak parçasıdır. En muazzam saygınlığa sahip olanıdır. Orası cennetin geniş düzlüğüdür.”!!!³³⁷

Hüseyin *radiyallâhu anh*'ı ziyaret etmek dinden değildir. Din; ardından böylesine mübalağalı rivayetlerin zuhur ettiği katledilişinden önce kemale ermiştir. Allah Azze ve Celle'nin şu sözü yeterlidir: “Bugün sizin dininizi kemale erdirdim. Üzerinize olan nimetimi de tamamladım. Sizin için din olarak İslam'dan razı oldum.” Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* müminlerin emiri Alî, Hasan, Hüseyin, Ebû Zerr, Mikdâd b. Esved, Ammâr b. Yâsir, Huzeyfe b. Yemân, Ebû Sa'îd el-Hudrî ve diğer sahâbîlere *radiyallâhu anhum* böyle bir emir vermemiştir. Onlar nezdinde bu kabri ziyaret etmenin faziletine dair herhangi bir şey yoktur.

Hüseyin *radiyallâhu anh*'ın katledilişinden sonra gelen kimseler ise -ki bunlardan biri de İmam Sâdık *rahimehullâh*'dır- Şîa Hannân b. Sudeyr'den şöyle dediğini rivayet etmiştir: “Ebû Abdillah *aleyhisselâm*'a ‘Hüseyin'in kabrinin ziyaret edilmesi hakkında ne dersin? Sizin bazınızdan bize ulaştığına göre bir hac ve bir umreye denk imiş.’ dedim. Şunu söyledi: “Bu ne zor bir hadis. Bu ziyaret bunlara denk olamaz. Fakat siz onu

336 Destğayb, *es-Sevratu'l-Huseyniyye*, s. 15, Dârü't-Teâruf, Beyrut.

337 Muhammed İbrahim Kazvîni, *es-Sucûd alâ't-Turbeti'l-Huseyniyye*, s. 25; Ayetullah Ali Ahmevî, *es-Sucûd ala'l-Ard*, s. 140.

ziyaret edin, yalnız bırakmayın! Çünkü o cennet gençlerinin efendisidir...”!!³³⁸

2- Kabirler Üzerine Bina İnşâ Etme Bid'atı

Şîa, Hüseyin *radiyallâhu anhı*'in kabri üzerine bina inşa etmekle günah işlemiştir. İmamları Şîrâzî şöyle demiştir: “Şîa peygamberlerin, imamların ve İslâmî şahsiyetlerin kabirleri üzerine kubbe ve türbe inşa edilmesini Allah Subhânehû ve Teâlâ'ya yaklaştıran en efdal amellerden olduğuna inanırlar.”!!³³⁹

Bu bâtıldır. Çünkü Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* kabirler üzerine bina yapılmasını yasaklamıştır. Şîa Ebû Abdillâh *alehisselâm*'dan şöyle dediğini rivayet etmiştir: “Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* kabir üzerinde namaz kılınmasını, kabrin üzerine oturulmasını veya kabir üzerine yapı inşa edilmesini yasaklamıştır.”³⁴⁰

Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'den kabrin kireçlenmesini, üzerine yapı inşa edilmesini veya üzerine oturulmasını yasakladığı rivayet edilmiştir.³⁴¹

İmamlar da bu yasaklamayı nakledegelmışlerdir. İmam Sâdık *rahimehullah*'tan rivayete göre şöyle demiştir: “Haram yiyecek yedi çeşittir: Yönetimde rüşvet yemek, fuhuştan elde

338 *Vesâilu's-Şîa*, 10/352. Bu hadis önce geçen rivayetleri ve şîanın naklinde ferd kaldığı rivayetleri nakzetmektedir. İçinde hiçbir kuşku bulunmayan gerçek ise bu rivayetlerin hiçbir asılının bulunmuyor olmasıdır. Batıl oldukları apaçıktır. Okuyucu kardeşim, bu ziyaretin bu derecede bir öneme sahip olmasına rağmen Allah'ın Kitabı'nda ve Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in sünnetinde niçin zikredilmediğini sorabilirsin. Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* sadece Hüseyin *radiyallâhu anhı*'ın katledileceğini bildirmiş ama kabrinin ziyaret edilmesini, öldürüldüğü günün şîanın yaptığı gibi senelik anma günü kabul edilmesini emretmemiştir.

339 *el-Fıkh el-Akâid*, s. 365.

340 *Vesâilu's-Şîa*, 2/869.

341 *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/127.

edilen kazanç, kahine verilen ücret, köpek için ödenen bedel ve kabirler üzerine bina inşa edenlerin kazancı.”³⁴²

Alî b. Cafer'den rivayete göre şöyle demiştir: “Ebu'l-Hasen Mûsâ *aleyhisselâm*'a kabirler üzerine yapı inşa edilmesi-nin ve üzerlerine oturulmasının doğru olup olmadığı hakkında soru sordum. Kabir üzerine bina inşa etmenin, üzerlerine oturmanın, kireçlenmesinin, tuğla örülmesinin doğru olmayacağını söyledi.”³⁴³

Şayet Alî b. Ebî Tâlib *radiyallâhu anh*'in, Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in sonra gelenler için -ileride geleceği gibi- örnek teşkil etmesi için kabirleri yıkma, suretleri yok etme göreviyle gönderdiği o şahsın izini takip ediyorlarsa, Şiîlere kabirler üzerine bina inşa etmemelerini öğütleriz.

Mescidlerin kabirlerin üzerine ya da yanına yapılmasından kesinlikle kaçınılmalıdır. Semâ'a b. Mehrân'dan rivayete göre kendisi Ebû Abdillâh *aleyhisselâm*'a kabir ziyareti, mescidlerin kabirler arasında inşa edilmesi hakkında soru sormuş o da şu yanıtı vermiştir: “Kabir ziyaretinde bir sakınca bulunmamaktadır. Kabirlerin yanında mescid inşa edilmez.”³⁴⁴

Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in “Kabrimi kible ve mescid edinmeyin! Allah Azze ve Celle Yahudi ve Hristiyanları peygamberlerinin kabirlerini mescid edinmeleri nedeniyle lanetlemiştir.”³⁴⁵ sözünden dolayı kabirlerin kati surette kible yönüne getirilmesi ve mescid edinilmesinden sakınılmalıdır.

Emîru'l-mü'minîn *radiyallâhu anh*'ten rivayet edildiğine göre şöyle demiştir: “Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'i şöyle derken

342 *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/127.

343 *Vesâilu's-Şîa*, 2/869; *Câmi'u Ehâdisi's-Şîa*, 3/444.

344 *el-Kâfi*, 3/228; *Men Lâ Yahduruhu'l-Fakih*, 1/114; *Vesâilu's-Şîa*, 2/887.

345 *Men Lâ Yahduruhu'l-Fakih*, 1/114; *İlelu's-Şerâyi'*, s. 358; *el-Vâfi*, 5/72; *Vesâilu's-Şîa*, 2/887; 3/455.

işittim: “Kabrimi mescid edinmeyin! Evlerinizi de kabirlere çevirmeyin! Nerede olursanız bana salavat getirin! Çünkü sizin salât ve selamınız bana ulaşır.” Bir rivayette “Kabirlerini zi mescidler edinmeyin!”³⁴⁶ ziyadesi bulunmaktadır.

Hocaları Muhammed Hüseyinî Kâşifu'l-Ğitâ *Nakdu Fe-tâva'l-Vahhâbiyye* (!) adlı risalesinde s.27'de kabirler üzerine bina inşa edilmesi meselesini ele aldığında, şîanın kendi tarikinden gelen rivayetlere maksatlı bir biçimde değinmemiştir. Böylelikle kabirler üzerine bina yapılması konusundaki yasaklamanın Sünnî tariklerden geldiği imajını uyandırarak okuyucuyu yanıltmıştır. Kendi iddiasınca vahhabileri de yanlış anlamakla itham etmiştir. Müslim'in Hz. Alî *radiyallâhu anh*'den rivayet ettiği “Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* bana yükseltilmiş hiçbir kabir bırakmaksızın düzlememi emretti.”³⁴⁷ hadisini zikretmiştir. Kabirler üzerine yapı inşa edilmesini açıkça yasaklayan ve her iki fırka tarafından da nakledilen rivayetlere ise hiç işaret etmemiştir. Bu da söz konusu taifenin alimlerinin kendi mezheplerini üste çıkarmak için aldatma, yalan ve saptırma gibi vesilelere dayandıklarını kesin olarak gösteren katî delillerdendir. Bütün bunlardan sonra Humeynî'nin “Takiyye olmasaydı, mezhep yok olup gitmeye mahkum olurdu.”³⁴⁸ sözü acaba doğru mudur?

Müslüman kardeşim, geçen rivayetleri gizlemesine ek olarak Müslim tarafından rivayet edilen Hz. Alî hadisini açıkça destekleyen iki şîî rivayetine kasıtlı olarak işaret etmediğini biliyor musun? Bunların ilki Küleynî ve Hurr Âmilî'nin Ebû Abdillâh *rahimehullâh*'dan yaptıkları şu rivayettir:

346 Nûrî, *Mustedreku'l-Vesâil*, 1/225.

347 Müellif bu rivayeti, şîa tarikinden geldiği için değil hasıma teslim olmak bakımından tartışma konusu etmektedir. s. 31 ve sonrasına müracaat ediniz.

348 Humeynî, *er-Rasâil*, 2/185.

“Emîru’l-müminîn *aleyhisselâm* şöyle demiştir: Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* beni Medine’ye gönderdi ve “Hiçbir suret bırakmaksızın yok et! Hiçbir kabir bırakmaksızın düm düz et! Hiçbir köpek bırakmaksızın katlet!”³⁴⁹ dedi.

İkincisi ise yine Küleynî ve Hurr Âmilî’nin Ebû Abdillâh *rahimehullâh*’tan yaptıkları şu rivayettir: “Emîru’l-müminîn şöyle dedi: Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* beni kabirleri yıkıp suretleri kırmam için gönderdi.”³⁵⁰

Gariplikler bununla da bitmiyor. Kâşifu’l-Gıtâ, adı Hasan Sa’îd olan bir diğer şiiye tâbi olmuştur. Bu şahıs Müslim’in Hz. Alî *radiyallâhu anh*’den olan rivâyetini zikretmiş sonra Müslim ve Tirmizî’de yer alan ve kabirlerin kireçlenmesini, üzerlerine yapı inşa edilmesini yasaklayan başka bir rivâyet zikretmiştir.³⁵¹ Ardında da kabirler üzerine bina inşa edilmesi ve üzerlerine yazı yazılması konusunda icmâ bulunduğunu ümmete yamamıştır.³⁵² Bu katışıksız bir yalandır. Daha fazla malumat elde etmek istiyorsanız, el-Elbânî’ye ait *Tahzîru’s-Sâcid min İttihâzi’l-Kubûri Mesâcid* adlı esere müracaat ediniz.

Aynı şekilde imamlara da icma ettikleri görüşünü nisbet etmiştir. Kendi imamlarından rivayet edilmiş olduğunu bildiğim ve kabirler üzerine yapı inşa etmeyi yasaklayan ve Kâşifu’l-Gıtâ’nın gizlemeyi sürdürdüğü rivayetler sebebiyle bu da bir başka yalandır. Mesele burada acaip olmaktan uzak değildir. Hocaları Yusuf Bahrânî şöyle demiştir: “Ashabın (mezheb ashabının) çoğunluğu kabirlerin kireçlenmesinin ve üzerlerine bina inşa edilmesinin kerahetini açıkça ifade etmişlerdir. Bilakis *et-Tezkira*’dan zahir olan bu konuda icmâ bulunduğudur.

349 *el-Kâfi*, 6/528; *Vesâilu’s-Şîa*, 2/869; *Câmi’u Ehâdisi’s-Şîa*, 3/445.

350 *el-Kâfi*, 6/528; *Vesâilu’s-Şîa*, 2/870; *Câmi’u Ehâdisi’s-Şîa*, 3/445.

351 *er-Rasûl ve’s-Şîa*, s. 132, 136.

352 *age*, s. 137.

Şeyh *en-Nihâye*'de 'Kabirlerin kireçlenmesi ve (üzerine bina inşa ederek) gölgelendirilmesi mekruhtur.' demiştir. *el-Mebsût*'ta ise 'Kabrin kireçlenmesi ve mübah olan mekanlarda kabir üzerine yapı inşa edilmesi icmâ ile mekruhtur.' demiştir."³⁵³

Allâme ve muhakkıkları Mollâ Muhammed Bâkır Sebzevârî şöyle demiştir: "Kabir üzerine bina inşa etmek ashâb nazarında mekruhtur. Musannıf *et-Tezkira*'da bu konuda icmâ bulunduğunu nakletmiştir. Şeyh de aynı nakilde bulunmuştur. *ez-Zikrâ*'da 'Meşhur görüşe göre kabir üzerine yapı inşa edilmesi ve mescid edinilmesi mekruhtur...' denilmiştir. *ez-Zikrâ*'da bu haberleri naklettikten sonra 'Bu haberleri es-Sadûk, iki şeyh (şeyhân) ve müteahhir alimlerden bir grup kendi kitaplarında rivayet etmiş ve hiçbir kabri istisna etmemişlerdir.' demiştir."³⁵⁴

Kabirler üzerine bina inşa edilmesinin keraheti konusunda kendi aralarında icmâ bulunduğunu hocaları Muhammed Cevâd Hüseyinî Âmilî de nakletmiştir.³⁵⁵ Bununla beraber hocaları Sebzevârî diğer hocaları İlk Şehid'den İmâmiye'nin, şîa tairesinin şeyhi Ebû Cafer et-Tûsî, allâmeleri Hillî ve daha başka âlimleri tarafından nakledilmiş olan bu icmâyâ muhalefet edilmesi üzerinde icmâ ettiklerini nakletmektedir.³⁵⁶ Aynen ağıt yakma ve dövünmenin haramlığı üzerindeki icmalarına muhalefet ettikleri gibi. İbret alın, ey akıl sahipleri!

Kendileri yine kendi rivayetlerine ve âlimlerinin icmâlarına saygı göstermiyor; bağlı kalmıyorlar. Önce icmâ olduğunu nakledip, sonra da bu icmâyâ muhalefet ediyorlar.

353 *el-Hadâik*, 4/130.

354 Sebzevârî, *Zahîratu'l-Meâd fî Şerhi'l-İrşâd*, s. 343.

355 Âmilî, *Miftâhu'l-Kerâme Şerhu Kavâidi'l-Alâme*, 2/856.

356 *Zahîratu'l-Meâd fî Şerhi'l-İrşâd*, s. 344.

SONUÇ

Bu incelemenin sonunda ulaşabildiğim şu sonuçları zikretmek istiyorum:

1- Hz. Hüseyin *radiyallâhu anlı*'a mektup yazarak kendisinden gelmesini isteyenler ve çok geçmeden elçisi Müslim b. 'Ukayl'i öldürüp ahde vefasızlık edenler Kûfelilerdir. Daha sonra Müslim b. 'Ukayl'in başına gelenlerin kendi başına da gelmesi için Hz. Hüseyin'in rolüne sıra gelmişti. Şîanın vefasızlık ettiği tek insan Hz. Hüseyin değildir. Ondan önce babasına ve kardeşine; sonra da ehl-i beyt *radiyallâhu anhum*'un imamlarına vefasızlık etmişlerdir.

2- Hz. Alî ve ehl-i beyt, ashâba olan sevgilerinden ötürü çocuklarına Ebû Bekr, Ömer, Osmân gibi isimler vermişlerdir. İnsan kalpten sevdiği kimselerin ismini çocuğuna verir.

3- Hüseyinî şiarlar olarak adlandırılan şeyler imamların asrında var olmayan ayinlerdir. Daha sonraki asırlarda ihdâs edilmişlerdir. Ağıt yakmak, dövünmek, karalara bürünmek kendi alimlerinden de nakletmiş olduğumuz gibi haramdır.

4- Şîa Âşura orucunu inkar ederek Emevîlere yamamaktadır. Bugünde tutulan orucun var olduğu kendi kitaplarından yapılan nakillerle ispatlanmıştır.

5- Şîa, kendi rivayetlerinde Hz. Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in yasaklaması sabit olmasına ve âlimlerinin bu husustaki icmâına rağmen kabirler üzerine bina inşa edilmesini caiz görmektedir.

Bu incelememizde fırsatı elden kaçırmadan her bir şîye humus adı altında seyyid ve imamın nâibi denilen şahıslara ödedikleri şeyin zorunlu olmadığına açıklamak isteriz. Bu iki sebebe dayanmaktadır:

a) Humus (beşte bir pay) sadece ve özellikle savaş ganimetlerinden ödenir. Bunun delili de Abdullah b. Sinân'ın şu rivayetidir: "Ebû Abdillah *aleyhisselâm*'ın 'Sadece ve özellikle savaş gani-

metlerinde humus vardır' dediğini işittim."³⁵⁷

Ebû Abdillâh ve Ebû'l-Hasen *aleyhimassellâm*'dan rivayete göre "Humus sadece ganimetlerdedir."³⁵⁸

b) İmamlar humusu kendi şiaları lehine caiz görmüşlerdir. Durays el-Kennâsî'den rivayete göre şöyle demiştir: "Ebû Abdillâh *aleyhimassellâm* 'Bilir misin insanlara zina nereden girmiştir?' dedi. Ben 'Bilmiyorum' dedim. Bunun üzerine 'Biz ehl-i beytin humusundan.. Ancak bizim pak şiamız ve evlatları için ise humus helaldir.' dedi."³⁵⁹

Ebû Cafer *aleyhimassellâm*'dan rivayete göre şöyle demiştir: "Müminlerin emiri *aleyhimassellâm* kendilerine, yani şiaya evlatları temiz olsun diye helal kılmıştır."³⁶⁰

Şiayî humus ödemekten muaf tutan daha birçok rivayet bulunmaktadır. Konuyu uzatma endişesiyle bunları zikretmedik. İmâmiyye taifesinin şeyhi Ebû Cafer Muhammed b. Hasen et-Tûsî şöyle demiştir: "Gaybet durumunda imamları humus ve diğerleri ile alakalı hakları üzerinde şialarının gerekli olan evlilik, mesken ve ticarethane gibi ihtiyaçları için tasarrufta bulunmalarına izin vermişlerdir."³⁶¹

Muhakkık Hıllî, *Şerâi'u'l-İslam*'da; Muhammed Bâkır Sebzavârî, *Zahîratu'l-Meâd*'da; Feyd Kâşânî lakaplı Molla Muhsin, *Mefâtîhu's-Şerâi*'de ve itimad edilen diğer âlimler de böyle fetva vermiştir. Binaenaleyh şiyâyî humus ödemeye zorlayan herhangi bir şey bulunmamaktadır. Bilakis deliller bunun hilafınadır.

Mevla Azze ve Celle'nin yazılmasını bana kolay kıldığı şeyler bunlardan ibarettir. Bu eseri faydalı kılmasını dilerim. O'na çok çok hamd-u senalar olsun! Muhammed'e ve ailesine salât ve selam eylesin!

Müellif,

2 Ramazan 1422/17 Kasım 2001.

357 *Câmi'u Ehâdîsi's-Şîa*, 10/8, 17, 22, 24; *Vesâilu's-Şîa*, 6/336.

358 *Câmi'u Ehâdîsi's-Şîa*, 10/8, 17; *Vesâilu's-Şîa*, 6/342.

359 *Vesâilu's-Şîa*, 6/379; *Câmi'u Ehâdîsi's-Şîa*, 10/87.

360 *Vesâilu's-Şîa*, 6/383; *Câmi'u Ehâdîsi's-Şîa*, 10/88-89.

361 *en-Nihâye fî Mucerredî'l-Fıkh ve'l-Fetâvâ*, s. 200, Dâru'l-Kütubi'l-Arabî, Beyrut.

Kaynakça

- A'rifî'l-Hakk* Muhammed Ticânî semâvî, I. baskı, Dâru'l-Muctebâ, Beyrut, 1415h.
- A'yânü's-Şîa* Muhsin Emîn, Dâru't-Te'âruf, Beyrut
- Âdâbu'l-Menâbiri'l-Hüseyiniyye* Hasan Muğniye, I. baskı, Muessesetu İzzeddin, Beyrut, 1415h
- Advâ ala Sevratî'l-Hüseyin* Muhammed Sadr
- Alâ Huta'l-Hüseyin* Dr. Ahmed Râsim Nefis, Ğadîr, Beyrut, 1418h
- Ard ve't-Turbetu'l-Hüseyiniyye* Muhammed b. Hüseyin Kâşifu'l-Ğitâ, Muessesetu Ehli'l-Beyt, Beyrut, 1402h.
- Âşûrâ Şeyh Kâzım Hamd İhsâi Necefi*, I.baskı, Muessesetu'l-Belâğ, Beyrut, 1411h.
- Bihâru'l-Envârî'l-Câmî'a li Durar Ahbârî'l-Eimmeti'l-Athâr* Muhammed Bâkır Meclisî, III.baskı, Dâru İhyâi't-Turâsî'l-Arabî, Beyrut, 1403h.
- Câmî'u Ehâdîsi's-Şîa* Matbaatu'l-İlmiyye, Kum/İran
- Cevâhiru'l-Kelâm* Muhamemd b. Hasen Necefi, Dâru İhyâi't-Turâsî'l-Arabî, Beyrut
- Es-Sevratu'l-Hüseyiniyyen* Abdulhüseyin Destğayb, Dâru't-Teâruf, Beyrut
- Fâci'atu't-Tıff* Emir Muhammed Kâzım Kazvîni, VIII.baskı, 1971m.
- Fakihu Men Lâ Yahduruhu'l-Fakih* Muhammed b. Ali b. Bâbeveyh Kummî, Dâru'l-Kütubi'l-İslâmiyye, Tahran
- Felsefetu Âşûrâ* Ali Hamaney, Mektebetu'l-Esfâr, Kuveyt
- Fıkıh* Muhammed Hüseyini Şîrâzî, II.baskı, Dâru'l-Ulûm, Beyrut, 1408h.
- Fıkıh el-Akâid* Muhammed Hüseyini Şîrâzî, I.baskı, 1421h.
- Fî Rihâbi Ehli'l-Beyt*, Muhammed Hüseyin Fadlallah, Mektebetu'l-Fakih, Kuveyt
- Fî Rihâbi Kerbelâ*, Şeyh Hüseyin Kevrânî, Dâru't-Teâruf li'l-Matbûât, Beyrut, 1413h.
- Hadâiku'n-Nâdirâ*, Yusuf Bahrânî, II.baskı, Dâru'l-Advâ, Beyrut, 1405h.
- Hayâtü'l-İlmâmî'l-Hüseyin*, Bâkır Şeref Kuraşı, IV.baskı, Neşr Medresetu'l-İrânîyye
- Hayru'l-Ashâb*, Abdulhâdî Abdulhamîd, I.baskı, 1421h.
- Hidâye*, Muhammed b. Ali b. Hüseyin b. Bâbeveyh (*el-Mukni* ile birlikte basılmış)
- Hivâr Me'a Fadlallâh Havle'z-Zehrâ*, Hâşim Hâşimî, I.baskı, Kuveyt, 1418h.
- Hüseyin ve Mes'ûliyyetu's-Sevra*, Hasan Saffâr
- Hutabu'l-Mesîratî'l-Kerbelâiyye*, Kusay Kalî, I.baskı, Dâru'l-Belâğa, Beyrut, 1417h.
- İlelu's-Şerâyi'*, Muhammed b. Ali b. Bâbeveyh Sadûk, Necef
- İhticâc*, Ahmed b. Ali Tabersî, Şirketu'l-Kebtî, Beyrut, 1414h.
- İkbâlü'l-A'mâl*, İbn Tâvûs, Dâru'l-Kütubi'l-İslâmiyye, Tahran
- İrşâd*, Muhammed b. Muhammed Numan, III.baskı, Muessesetu'l-A'lemî, Beyrut, 1979m.
- İstîbâr fîmâ İhtelefe mine'l-Ahbâr*, Ebû Cafer Muhammed b. Hasan Tûsî, Necef
- Kâfi*, Muhammed b. yakub el-Küleynî, Dâru'l-Kütubi'l-İslâmiyye, Tahran/İran
- Kâmilu'z-Ziyârât*, İbn Kavleviyye, I.baskı, Dâru's-Surûr, 1418h.
- Kerbela es-Sevra ve'l-Me'sât*, Av. Ahmed Hüseyin yakub, Ğadîr, Beyrut, 1418h.
- Küllü'l-Hulûl İnde Âli'r-Rasûl*, Muhammed Ticânî, I.baskı, Dâru'l-Muctebâ, Beyrut, 1416h.
- Lekad Şeyye'ani'l-Hüseyin*, İdris Hüseyini, I.baskı, Dâru'n-Nahîl, Beyrut, 1414h.
- Levâicu'l-Eşcân*, Muhsin Emin Âmilî, Dâru'l-Emîr, Beyrut, 1996m.
- Maktelu'l-Hüseyin*, Murtaza Ayyâd, IV.baskı, 1417h.; Dâru'z-Zehrâ, Beyrut, 1412h.

- Maktelu'l-Hüseyn*, Ali b. Mûsâ b. Tâvûs (el-Luhûf), Muessesetu'l-A'lemî, Beyrut, 1414h.
- Maktelu'l-Hüseyn*, Abdurrezzâk Müsevî Mukarrim, Dâru'l-Kitâbî'l-İslâmî, Beyrut, 1399h.
- Maktelu'l-Hüseyn (Vâkı'atu't-Tıff)*, Muhammed Takî Âli Bahru'l-Ulûm, Dâru'z-Zehrâ, Beyrut, 1412h.
- Maktelu'l-Hüseyn Yevme Âşûrâ*, Fâdıl abbas Hannâvî, Kum, 1412h.
- Me'âli's-Sibtayn*, Muhammed Mehdi Hâirî, Kum/İran, 1407h.
- Me'âni'l-Ahbâr*, Ebû Cafer Muhammed b. Ali b. Bâbeveyh Kummî (Sadûk lakap-lı), Dâru'l-marife, Beyrut, 1399h.
- Me'sât İhdâ ve Sittin*, Abdulhasen Nureddin Âmilî, I.baskı, Dâru'l-Firdevs, Beyrut, 1986m.
- Mea'l-Hüseyn fi Nahdatih*, Esed Haydar, Dâru't-Teâruf li'l-Matbûât, Beyrut, 1399
- Meâlimu'l-Medrasetyyn*, Murtaza Askerî, Mektebetu'l-Fakih, Kuveyt
- Mecâlisu'l-Fâhira fi Meâtimi'l-Kuddeti't-Tâhira*, Abdulhüseyn Âmilî, Muessesetu'l-Vefâ, Beyrut
- Mecmûatu Verrâm (Tenbîhu'l-Havâtır ve Nuzhetu'n-Nevâzır)*, Emir Verrâm, Muessesetu'l-A'lemî li'l-Matbûât, Beyrut
- Melhametu'l-Hüseyniyye*, Murtaza Mazharî, Dâru'l-İslâmiyye, Beyrut, 1413h.
- Melhametu't-Tıff*, Abdu Ali (!) Muhammed Hubeyl, I.baskı, Dâru Ehli'l-Beyt Ceddu Hafs, Bahreyn, 1412h.
- Menâkibu Âli ebî Tâlib*, İbn Şehr Âşûb, İran
- Mevsûatu Âşûrâ*, Cevad Muhaddisî, I.baskı, Dâru'r-Rasûlî'l-Ekram, Beyrut, 1418h.
- Mezâlimu Ehli'l-Beyt*, Sadık Mekki, Dâru'l-İlmiyye, Beyrut, 1404h.
- Mezâr*, Muhammed b. Muhammed Mufid, I.baskı, Kum/İran, 1409h.
- Mie Mes'ele Havle's-Şia*, Mehdi Muhammed Suveyc, Dâru'l-Beyânî'l-Arabî
- Miftâhu'l-Kerâme Şerhu Kavâidi'l-Allâme*, Muhammed Cevad Hüseyinî Âmilî, I.baskı, Muessesetu Fikhi's-Şia, Beyrut, 1996m.
- Mufid fi Zikri's-Sibtî's-Şehîd*, Abdulhüseyn Âmilî, Mektebetu'l-Hilâl, Beyrut, 1974h.
- Muhâvera Akâidiyye*, Emir Muhammed Kâzım Kazvinî, I.baskı
- Mukni*, Muhammed b. Ali b. Hüseyin b. Bâbeveyh, I.baskı, Dâru'l-Mahaccatî'l-Beydâ, Beyrut, 1414h.
- Munteha'l-Âmâl fi Târîhi'n-Nebiyyi ve'l-Âl*, Dâru'l-İslâmiyye, Beyrut, 1414h.
- Murâcaât*, Abdulhüseyn Şeref Müsevî
- Musîru'l-Ahzân*, Şeyh Şerif Cevâhirî, Dğt. Dâru'l-Kitâbî'l-İslâmî, Beyrut
- Mustedreku'l-Vesâil*, Mirza Hüseyin Nûrî Tabersî, Dâru'l-Kütubi'l-İslâmiyye, Tahran
- Muteber fi Şerhi'l-Muhtasar*, Necmeddin Ebu'l-Kâsim Cafer b. Hasan Hillî, Menşûrât Mecma'î'z-Zehâiri'l-İslâmiyye, Kum/İran
- Nahdatu Âşûrâ*, Ruhullah Humeynî
- Nakdu Fetâva'l-Vahhâbiyye*, Muhammed Hüseyin Kâşifu'l-Ğitâ, Ğadîr, Beyrut
- Necâtu'l-Ummeh fi İkameti'l-İzâi ala'l-Hüseyn ve'l-Eimme*, I.baskı, 1413h.
- Nedve*, Şeyh Muhammed Hüseyin Fadlallah ile röportajlar dizisi
- Nefsu'l-Mehmûm*, Şeyh Abbas Kummî, Dâru'l-Mahacatî'l-Beydâ, Beyrut, 1412h.

- Nehcu'l-Belâğa*, Şerîf Radî, Dâru'l-Marife, Beyrut/Lübnan
- Râidu'l-Fikri'l-Arabî*, Hâdî Fadlallah
- Rasâil*, Ruhullah Humeynî, Kum/İran
- Rasûl ve's-Şîa*, Hasan Saîd, Mektebetu'l-Elfeyn, Kuveyt
- Ravdatu'l-Cennât fî ahvâlî'l-Ulemâ ve's-Sâdât*, Muhammed Bâkır Hovensârî, Beyrut, 1991m.
- Ricâlu'l-Keşşî*, Neşr Muessesetu'l-A'lemî li'l-Matbûât, Kerbelâ
- Sefînetu'n-Necât*, Abdulhüseyn İbrahim Âmilî, XX.baskı, Dâru'l-Havrâ, Beyrut, 1407h.
- Sefîu'l-Hüseyn Müslim b. Ukayl*, Muhammed Nimet Semâvî, Dâru'l-Murtadâ, Beyrut
- Sevratu't-Tiff*, Talib Horasan, İntişârât Envâru'l-Hudâ, Kum, 1413h.
- Sîrâtu'n-Necât*, Ebu'l-Kâsim Hûî (Mirza Cevad Tebrîzî'nin talimatı ve eki ile birlikte), Mektebetu'l-Fakîh, Kuveyt
- Siyâmu Âşûrâ*, Cemaleddin b. Abdillâh, I.baskı, Beyrut, 1418h.
- Sîratu'l-eimmeti'l-İsnâ Aşar*, Hâşim Marûf Hüseyinî, Menşûrâtu's-Şerîf er-Radî, Kum/İran
- Sucûd ala'l-Ard*, Şeyh Ali Ahmevî, Merkezu'l-Cevvâd, Beyrut, 1993m.
- Sucûd ala'l-Turbeti'l-Hüseyniyye*, Muhammed b. İbrahim Kazvîni, II.baskı, 1402h.
- Summe İhtedeytu*, Muhammed Ticânî, Muessesetu'l-Fecr, Londra
- Şe'âiru'l-Hüseyniyye*, Hasan Şîrâzî, Dâru's-Sâdık, Beyrut, 1419h.
- Şe'âiru'l-Hüseyniyye fî'l-Mizânî'l-Fikîh*, Abdulhüseyn Hillî, Mektebetu't-Tiff, Di-maşk, 1995m.
- Şîa Hum Ehlu's-Sunne*, Muhammed Ticânî, Neşr Şemu'l-Muşrif, Beyrut
- Şîa ve Âşûrâ*, Rıza Hüseyin Hüseyinî, I.baskı, Dâru'l-Murtadâ, Beyrut, 1996m.
- Târîhu'l-Kûfe*, Hüseyin b. Ahmed Burâkî, IV.baskı, Dâru'l-Advâ, Beyrut, 1407h.
- Târîk ilâ Mezhebi Ehli'l-Beyt*, Dr. Ahmed Râsim Nefîs, Çadîr, Beyrut
- Tazallumu'z-Zehrâ*, Radî b. Buney Kazvîni, Beyrut/Lübnan
- Teâl Netefâhem*, Abdulhâdî Abdulhamîd, Kuveyt
- Tefsîru Nûri's-Sekaleyn*, Abdu Ali (!) Arûsî, Huveyzî, Kum/İran
- Tefsîru's-Sâfi*, Feyd Kâşânî, Muessesetu'l-A'lemî, Beyrut, 1979m.
- Tehzîbu'l-Ahkâm*, Şeyhuttâife Tûsî, Tahran
- Uddetu'd-Dât ve Necâhu's-Sâi*, Ahmed b. Fehd Halebî, Dâru'l-Kitâbî'l-İslâmî, 1407h.
- Uyûnu ahhârî'r-Ridâ*, Muhammed b. ali b. Bâbeveyh Kummî, Tahran/İran
- Vâfi*
- Molla Muhsin (Feyd Kâşânî olarak tanınır), Kum/İran, 1404h., *Vesâilu's-Şîa ilâ Tahsîli Mesâilî's-Şerîa*
- Muhammed b. Hasen Hurr Âmilî, Dâru İhyâi't-Turâsî'l-arabî, Beyrut
- Yevmu't-Tiff*, Hâdî Necefî, Kum, 1413h.
- Zahîratu'l-Me'âd fî Şerhi'l-İrşâd*, Muhammed Bâkır Sebzvârî, Neşr Muessesetu Âlî'l-Beyt li İhyâi't-Turâs
- Zikra's-Şîa fî ahkâmî's-Şerîa*, Muhammed b. Mekkî Âmilî, Menşûrât Mektebet Basîratî